

Uchwała Nr 2173/2020
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 30 kwietnia 2020 r.

w sprawie: przyjęcia Raportu o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok

Na podstawie art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 2019 r. poz. 512 ze zm.) Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Postanawia się przyjąć Raport o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, celem jego przedstawienia Sejmikowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa
Marek Woźniak

Uzasadnienie
Do Uchwały Nr 2173/2020
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 30 kwietnia 2020 r.

w sprawie: przyjęcia Raportu o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok

Przygotowanie Raportu o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok wynika z przepisów ustawy o samorządzie województwa. Istotą Raportu jest podsumowanie działalności Zarządu Województwa w 2019 roku, w szczególności w zakresie realizacji polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa.

Struktura Raportu wynika z przyjętych Uchwałą nr V/81/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 roku szczegółowych wymogów dotyczących Raportu. Dokument ten składa się z trzech zasadniczych części. Część pierwsza, przedstawia w sposób syntetyczny sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną województwa w 2019 roku. W ten sposób zarysowany został kontekst działań podejmowanych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w ubiegłych latach. W drugiej części opisane zostały zrealizowane w 2019 roku strategie, programy, plany przyjęte przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego lub Zarząd Województwa Wielkopolskiego oraz powiązane z nimi działania i ich efekty, przyczyniające się do osiągania celów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Odniesiono się także do celów przyjętej 27 stycznia 2020 roku Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Trzecia część Raportu zawiera informacje na temat stanu wykonania uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego przekazanych do realizacji Zarządowi Województwa Wielkopolskiego. Informacje w formie tabelarycznej przedstawione są zgodnie ze stanem na koniec 2019 roku.

Adresatami Raportu są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem województwa, w szczególności Radni Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz mieszkańcy regionu. Raport stanowi przedmiot debaty, po której przeprowadzane jest głosowanie nad udzieleniem Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wotum zaufania.

Ustawa o samorządzie województwa wymaga, aby Sejmik Województwa rozpatrzył Raport o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała Sejmiku Województwa w sprawie udzielenia lub nieudzielenia Zarządowi Województwa absolutorium. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności.

Raport zostanie udostępniony na stronie internetowej UMWW przed obradami Sejmiku i debatą, w celu umożliwienia zapoznania się z nim mieszkańcom województwa.

Marszałek Województwa
Marek Woźniak

2020

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

RAPORT

O STANIE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
ZA 2019 ROK

Spis treści

Wstęp	5
1. Sytuacja społeczno-gospodarcza i przestrzenna województwa wielkopolskiego	5
1.1. Społeczeństwo i jakość życia	5
1.2. Gospodarka	10
1.3. Środowisko	13
1.4. Komunikacja	17
2. Dokumenty wykonawcze do Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku	21
2.1. Dokumenty kierunkowe	21
2.2. Dokumenty operacyjne	22
3. Informacja o realizacji przez Samorząd WW polityk, planów, programów i strategii	23
3.1. Przestrzeń	25
3.2. Społeczeństwo	28
3.2.1. Polityka społeczna	28
3.2.2. Zdrowie	37
3.2.3. Kultura	41
3.2.4. Społeczeństwo obywatelskie	44
3.2.5. Sport i turystyka	45
3.3. Gospodarka	48
3.3.1. Rynek pracy	48
3.3.2. Edukacja	51
3.3.3. Konkurencyjność i innowacyjność	55
3.3.4. Rolnictwo i obszary wiejskie	57
3.4. Środowisko i energia	60
3.5. Komunikacja	66
3.5.1. Społeczeństwo informacyjne	66
3.5.2. Transport	67
3.6. Samorząd	72
3.6.1. Zarządzanie i koordynacja rozwojem regionu	72
3.6.2. Programy unijne	80
3.6.3. Budżet WW oraz WPF	86
3.6.4. Współpraca zagraniczna	87
4. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2019 roku	91
Spis rycin	130
Spis tabel	131

Wstęp

Przygotowanie Raportu o stanie Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok wynika z przepisów ustawy z 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok, w szczególności realizacji polityk, programów, strategii i uchwał Sejmiku Województwa.

Struktura Raportu, przyjęta Uchwałą nr V/81/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 roku, składa się z trzech zasadniczych części. Część pierwsza, przedstawia w sposób syntetyczny sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną województwa w 2019 roku, obejmuje wnioski z analizy danych zastanych (głównie z 2018 roku, a w przypadku ich braku z lat poprzedzających, na podstawie danych GUS¹; w przypadku informacji z raportów specjalistycznych wskazano źródła). W ten sposób zarysowany jest kontekst działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ubiegłych latach. Dla większej przejrzystości wnioski z analizy uporządkowano w cztery bloki tematyczne, tj.: społeczeństwo, gospodarka, środowisko oraz komunikacja, zawierające także elementy charakteryzujące przestrzeń regionu.

W drugiej części opisane zostały zrealizowane w 2019 roku działania i ich efekty przyczyniające się do osiągania celów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku (SRWW 2020). Odniesiono się także do celów przyjętej 27 stycznia 2020 roku Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRWW 2030). Ponadto wskazano na wykorzystanie instrumentów programowych, do których należą strategie sektorowe oraz plany i programy przyjęte przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego lub Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Tam gdzie to było możliwe, oszacowano środki finansowe przeznaczone na realizowane działania.

Trzecia część Raportu zawiera informacje na temat stanu wykonania uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego przekazanych do realizacji Zarządowi Województwa Wielkopolskiego. Informacje w formie tabelarycznej przedstawione są zgodnie ze stanem na koniec 2019 roku.

Adresatami Raportu są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem województwa, w szczególności Radni Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz mieszkańcy regionu. Raport stanowi przedmiot debaty, po której przeprowadzane jest głosowanie nad udzieleniem Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wotum zaufania.

1. Sytuacja społeczno-gospodarcza i przestrzenna województwa wielkopolskiego

1.1. Społeczeństwo i jakość życia

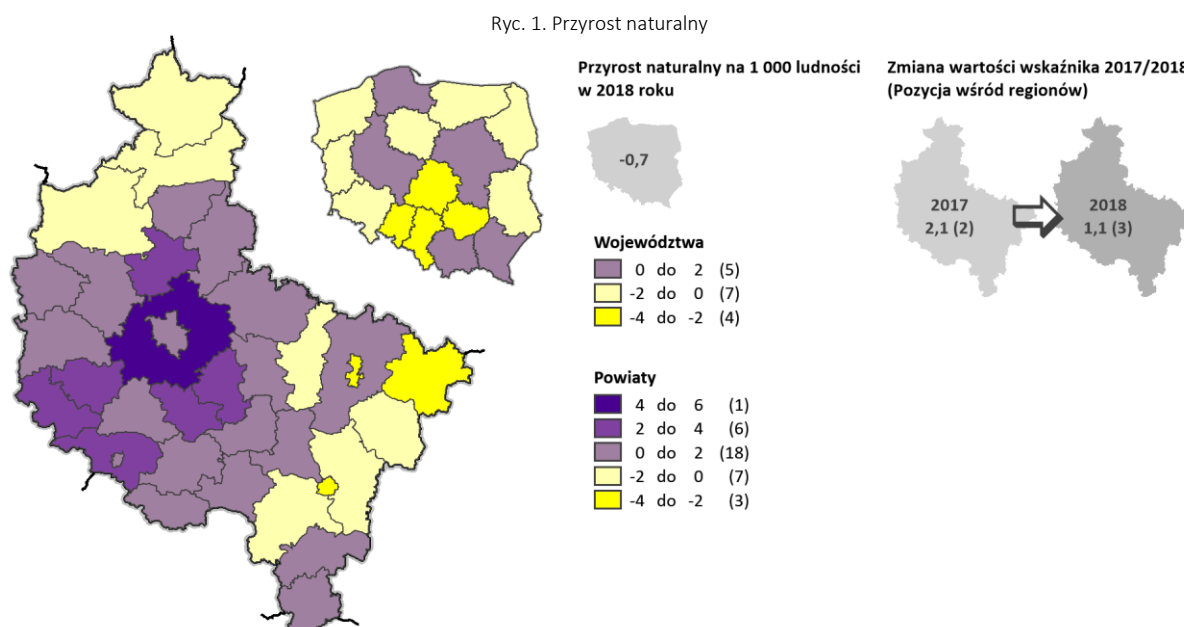
Za czynnik motoryczny rozwoju gospodarczego, mający istotne znaczenie dla konkurencyjności i innowacyjności regionu uznaje się kapitał ludzki. Stan i struktura kapitału ludzkiego uwarunkowane są sytuacją ludnościową (m.in. ruchem naturalnym, strukturą wieku), a jego znaczenie dla rozwoju regionu jest uzależnione od jego jakości, którą wyznaczają właściwości jego składników, takich jak: wiedza, kwalifikacje i umiejętności, wartości, kultura, czy zdrowie. Na rozwój regionu wpływ ma także istniejący kapitał społeczny, który może być rozpatrywany w aspektach aktywności społecznej oraz działalności organizacji pozarządowych.

W województwie wielkopolskim wartości podstawowych wskaźników z zakresu społeczeństwa kształtowały się następująco:

---

¹ W rozdziale 1, na rycinach w szarym polu przedstawiono średnią – odpowiednio do prezentowanej mapy – wojewódzką lub krajową. W nawiasie z kolei – pozycję w kraju.

- Według stanu na I połowę 2019 roku region zamieszkiwało 3 495,5 tys. osób (9,1% ogółu ludności Polski). Najwięcej osób skupiał Poznań (535,8 tys.) oraz powiat poznański (394,5 tys.), a najmniej powiaty międzychodzki (36,9 tys.) i chodzieski (47,2 tys.).
- Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2018 roku kształtował się na poziomie 1,1 (2,1 w 2017 roku), a więc wyższym niż średnio w kraju, gdzie był on ujemny (-0,7). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 3,5) odnotowano w powiatach poznańskim, wolsztyńskim i grodziskim, a najniższe (poniżej -2,5) w Kaliszu, powiecie kolskim i w Koninie (Ryc. 1).

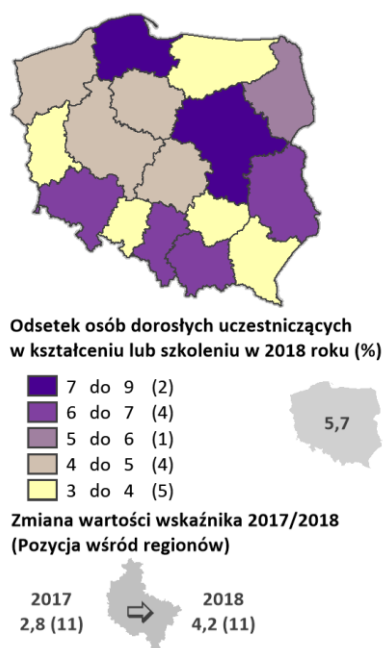

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

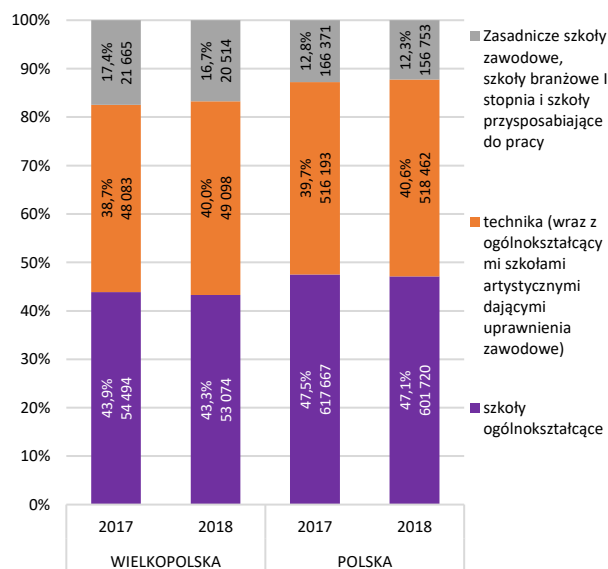
- W 2018 roku na 10 tys. ludności przypadało 331 studentów uczelni (351 w 2017 roku), a więc więcej niż przeciętnie w Polsce (320). Liczba uczestników studiów doktoranckich oraz słuchaczy studiów podyplomowych na 1 000 ludności wynosiła natomiast 3,7 (4,0 w 2017 roku), podczas gdy średnio w kraju – 5,2.
- Osoby dorosłe (w wieku 25-64 lata) uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu stanowiły w 2018 roku 4,2% ogółu ludności regionu (w kraju – 5,7%), co oznacza wzrost względem 2017 roku o 1,4 p.p. (Ryc. 2).
- W 2018 roku do szkół ponadpodstawowych (ponadgimnazjalnych) uczęszczało 122 686 uczniów. Najwięcej z nich uczyło się w szkołach ogólnokształcących (43,3%) oraz w technikach (wraz z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) (40,0%). Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych, szkół branżowych I stopnia i szkół przysposabiających do pracy stanowili 16,7% ogółu uczniów szkół ponadpodstawowych (Ryc. 3).

Ryc. 2. Uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu lub szkoleniu

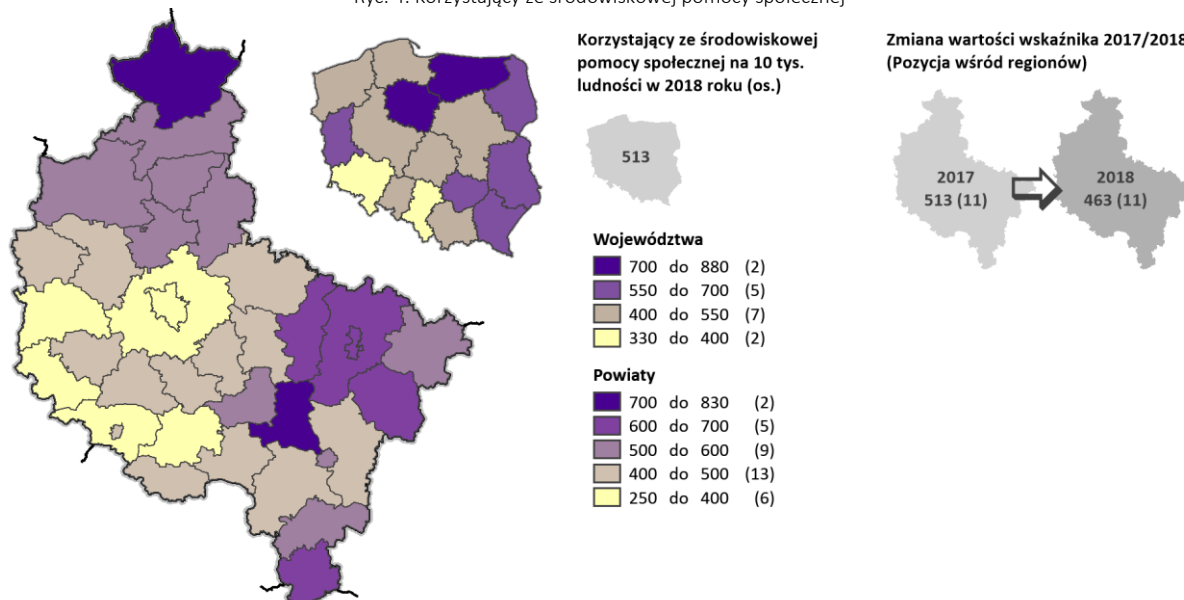
Ryc. 3. Uczniowie szkół ponadpodstawowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Liczba korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności wynosiła w 2018 roku 463, a więc mniej niż rok wcześniej (513) i mniej niż średnio w kraju (513). Najwyższe wartości (ponad 700 osób) osiągała w powiatach złotowskim i pleszewskim, a najniższe (poniżej 350 osób) w powiatach poznańskim, leszczyńskim i nowotomyskim (Ryc. 4).

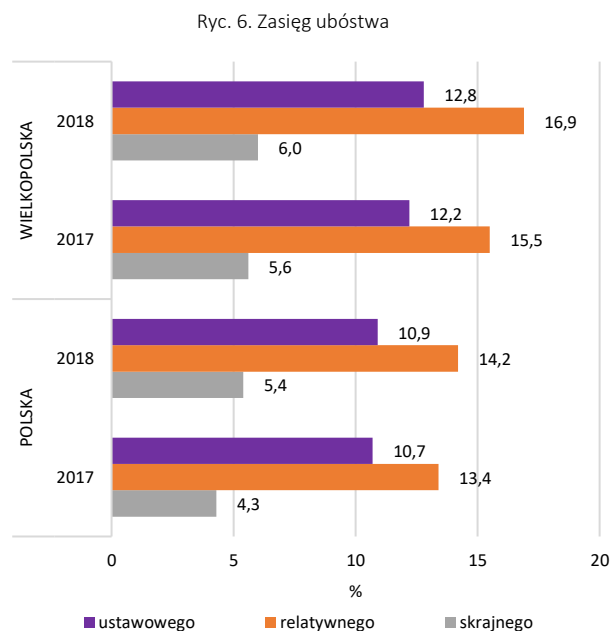
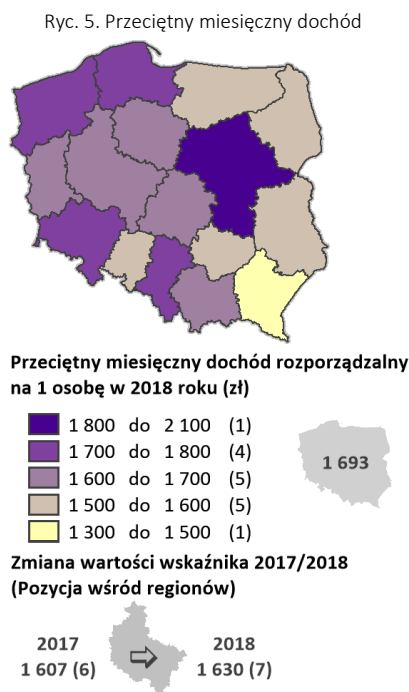
Ryc. 4. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę wzrósł w latach 2017-2018 z 1 606,6 zł do 1 630,0 zł, ale kształtował się na poziomie niższym niż średnio w kraju (1 693,5 zł w 2018 roku) (Ryc. 5).

- W 2018 roku wartość wskaźnika zasięgu (stopy) ubóstwa skrajnego wynosiła 6,0%, relatywnego 16,9%, a ustawowego 12,8%². W kraju wartości wskaźników wynosiły odpowiednio: 5,4%, 14,2%, 10,9%. Podobnie jak ogólnie w kraju, w Wielkopolsce odnotowano wzrost wartości wskaźników względem 2017 roku (kolejno o: 0,4 p.p., 1,4 p.p. i 0,6 p.p.) (Ryc. 6).

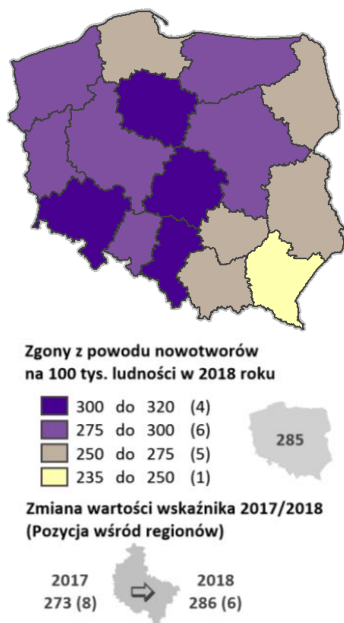
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Wskaźnik zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej³ (DPS) (gminnych i ponadgminnych) wynosił w 2018 roku (podobnie jak przeciętnie w kraju) 61,9%, tym samym wzrósł względem 2017 roku o 3,7 p.p. Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 95%) odnotowano w powiatach kępińskim, międzychodzkiem, szamotulskim i śremskim, natomiast najniższe (na poziomie 30-50%) w Poznaniu, Lesznie i powiecie wolsztyńskim. W sześciu powiatach (grodziskim, leszczyńskim, nowotomyskim, obornickim, średzkim i złotowskim) nie funkcjonowały DPS.
- W 2017 roku w poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz uzależnionych od alkoholu i in. substancji zarejestrowano 144,3 tys. osób. Na 1 000 ludności przepadało 41,3 takich osób, tj. o 24,6% więcej niż w 2016 roku, ale mniej niż przeciętnie w kraju (42,7). Głównymi powodami były zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (83,0% zarejestrowanych), zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (12,8%) i zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem środków psychoaktywnych (3,9%).
- W 2018 roku 64,3% zgonów, tj. o 0,2 p.p. więcej niż rok wcześniej, związanych było z nowotworami i chorobami układu krążenia, podczas gdy w kraju – 66,9%. Na 100 tys. ludności przypadało 285,7 zgonów z powodu nowotworów (średnio w kraju – 284,5) (Ryc. 7), w tym 271,3 z powodu nowotworów złośliwych, oraz 361,3 zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia (średnio w kraju – 437,2) (Ryc. 8).

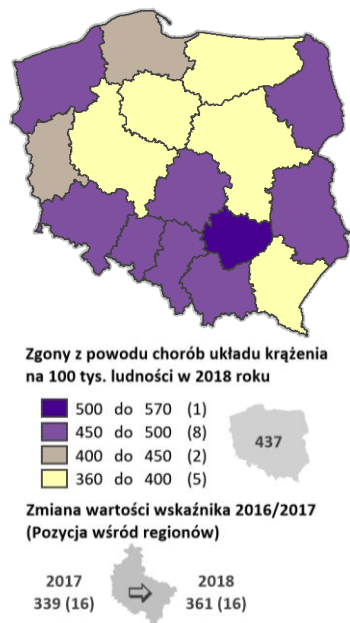
² Wskaźnik zasięgu ubóstwa – odsetek osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej określonej granicy: 1) poniżej minimum egzystencji – ubóstwo skrajne, 2) poniżej 50% średnich wydatków ogółu gospodarstw domowych – ubóstwo relatywne, 3) poniżej kwoty, która zgodnie z obowiązującą ustawą uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej – ubóstwo ustawowe.

³ Stosunek liczby osób umieszczonych w DPS do sumy liczby umieszczonych w nich osób i liczby oczekujących na miejsce w DPS.

Ryc. 7. Zgony z powodu nowotworów

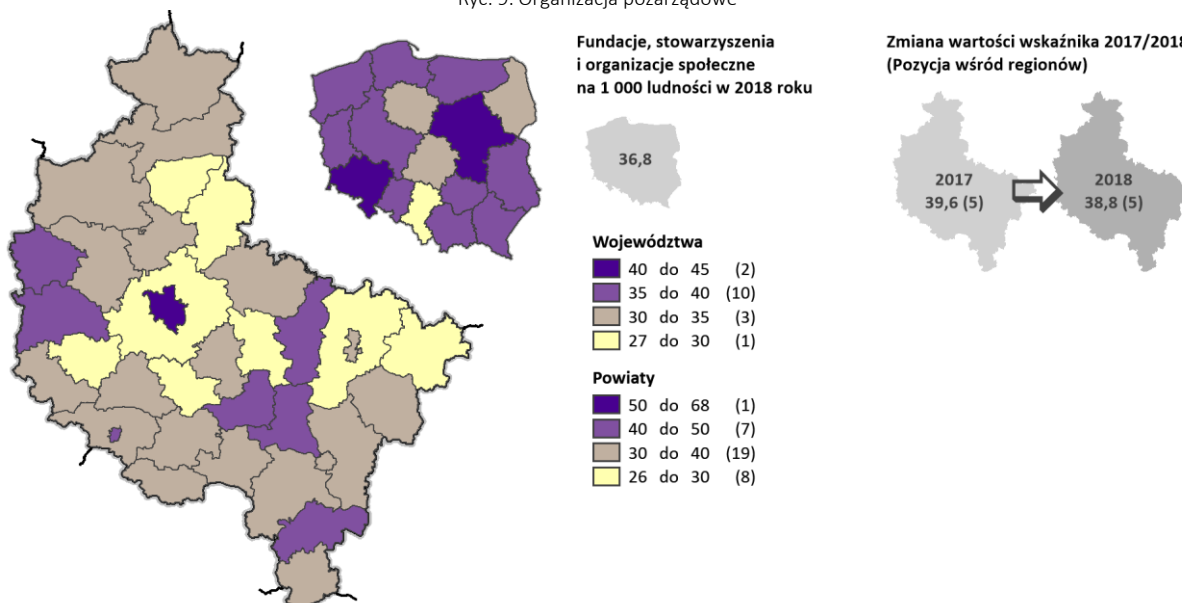
Ryc. 8. Zgony z powodu chorób układu krążenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Wartość wskaźnika zgonów kobiet z powodu nowotworu złośliwego sutka na 100 tys. kobiet wyniosła w 2018 roku 39,4, a liczba zgonów spowodowanych nowotworem szyjki macicy na 100 tys. kobiet wyniosła 8,9. Wartości wskaźników wzrosły względem 2017 roku (z poziomu kolejno 37,1 i 8,6) i były wyższe niż przeciętnie w Polsce (odpowiednio: 34,8 i 8,0).
- Na 10 tys. ludności przypadało w 2018 roku 38,8 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, a więc więcej niż przeciętnie w Polsce – 36,8. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w Poznaniu (67,7), a najniższą (poniżej 28) w powiatach grodzkim i konińskim (Ryc. 9).

Ryc. 9. Organizacja pozarządowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Liczba udzielonych noclegów na 1 000 ludności wzrosła względem 2017 roku o 3,1% i w 2018 roku wyniosła 1 091,0. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych zwiększył się w tym okresie z 33,6% do 34,6%.

- W 2018 roku liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1 000 ludności wyniosła 370 osób, co oznacza wzrost względem 2017 roku o 8,1%.
- Liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 ludności wynosiła w 2018 roku 214 osób, a więc była wyższa o 11,5% niż rok wcześniej (192).

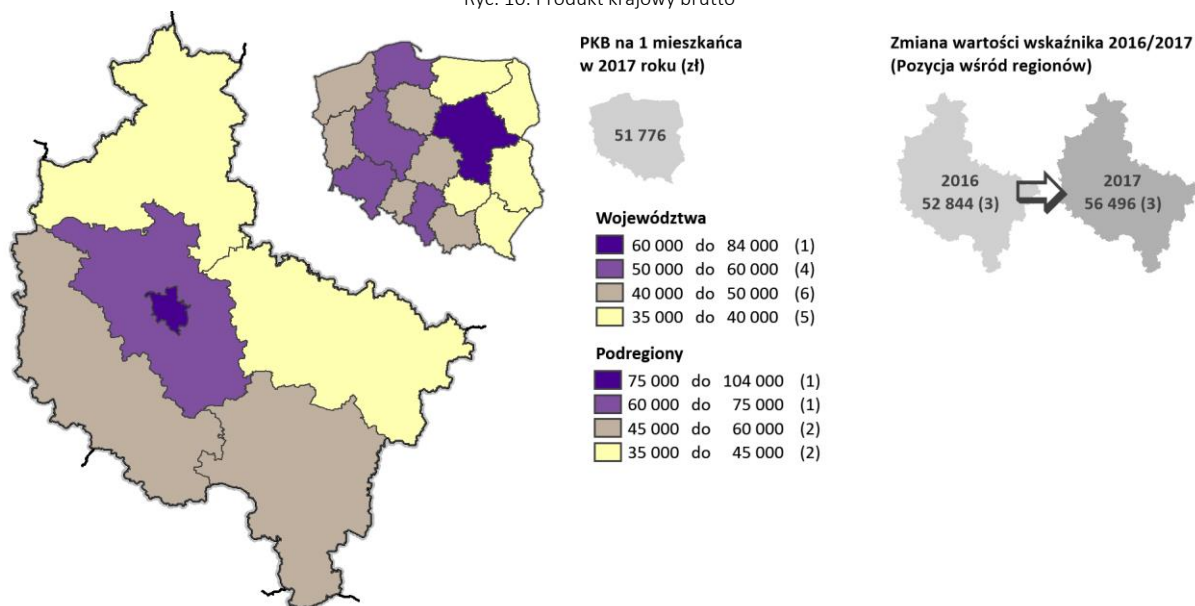
1.2. Gospodarka

Działania podejmowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego oddziałują na konkurencyjność i innowacyjność regionalnej gospodarki. Kondycję rodzimej gospodarki można analizować na podstawie wartości (i dynamiki zmian) wskaźników syntetycznych, takich jak np. PKB na 1 mieszkańca, ale też wskaźników szczegółowych opisujących poszczególne jej elementy, m.in. zagadnienia dotyczące rynku pracy, inwestycji w gospodarce, produktywności gospodarki, przedsiębiorczości i innowacyjności gospodarki, a także finansów jednostek samorządu terytorialnego (JST).

W województwie wielkopolskim wartości podstawowych wskaźników gospodarczych kształtowały się następująco:

- Wartość PKB na 1 mieszkańca wyniosła w 2017 roku w Polsce 51 776 zł, a w Wielkopolsce 56 496 zł (109,1% średniej krajowej), co uplasowało region na 3. miejscu w kraju za województwami mazowieckim (83 123 zł) i dolnośląskim (57 228 zł). Najwyższe wartości osiągała w podregionie m. Poznań (103 359 zł), a najniższe w podregionie pilskim (38 986 zł) (Ryc. 10).

Ryc. 10. Produkt krajowy brutto

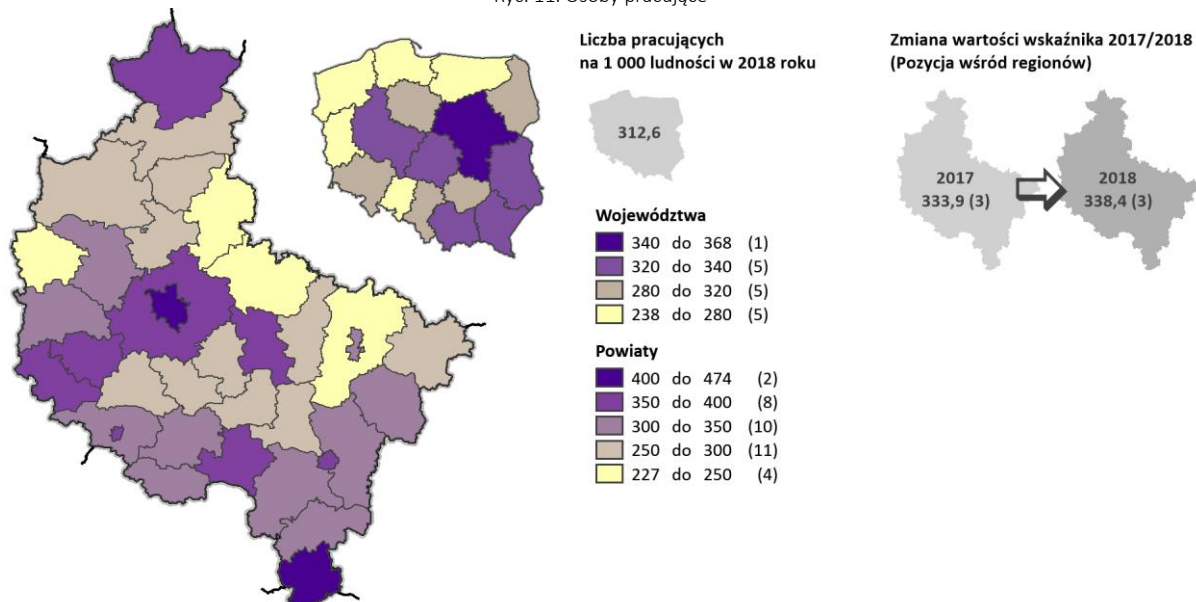

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Wstępne szacunki wskazują, że w 2018 roku wartość wskaźnika PKB na 1 mieszkańca w Wielkopolsce wynosiła 59 355 zł. Dynamika wzrostu wartości wskaźnika w regionie w latach 2016-2017 była na poziomie średniej krajowej (106,9). Posługując się ustandaryzowaną jednostką walutową Unii Europejskiej (ang. *purchasing power standard* – PPS), oceniono, że wartość PKB na 1 mieszkańca wyrażona w PPS wyniosła w 2018 roku w Wielkopolsce 23 000 PPS, tj. więcej niż średnio w Polsce (21 400 PPS), ale mniej niż średnio w UE-27 (30 200 PPS). Pod względem wartości wskaźnika PKB jego dynamika w stosunku do 2013 roku była wyższa niż na terenie kraju (121,6), wyniosła 121,7 oraz wyższa niż średnio w UE-27 (116,2). Udział PKB na 1 mieszkańca (w PPS) w średniej UE-27 wyniósł 76% w województwie wielkopolskim oraz 71% w Polsce.

- Na 1 000 ludności regionu przypadało w 2018 roku 338 osób pracujących⁴, a więc więcej niż rok wcześniej (wzrost o 1,4%) oraz więcej niż średnio w Polsce – 312,6. Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 450 osób) odnotowano w powiecie kępińskim i Poznaniu, a najniższe (poniżej 250 osób) w powiatach międzychodzkiem, wągrowieckim, konińskim i gnieźnieńskim (Ryc. 11).

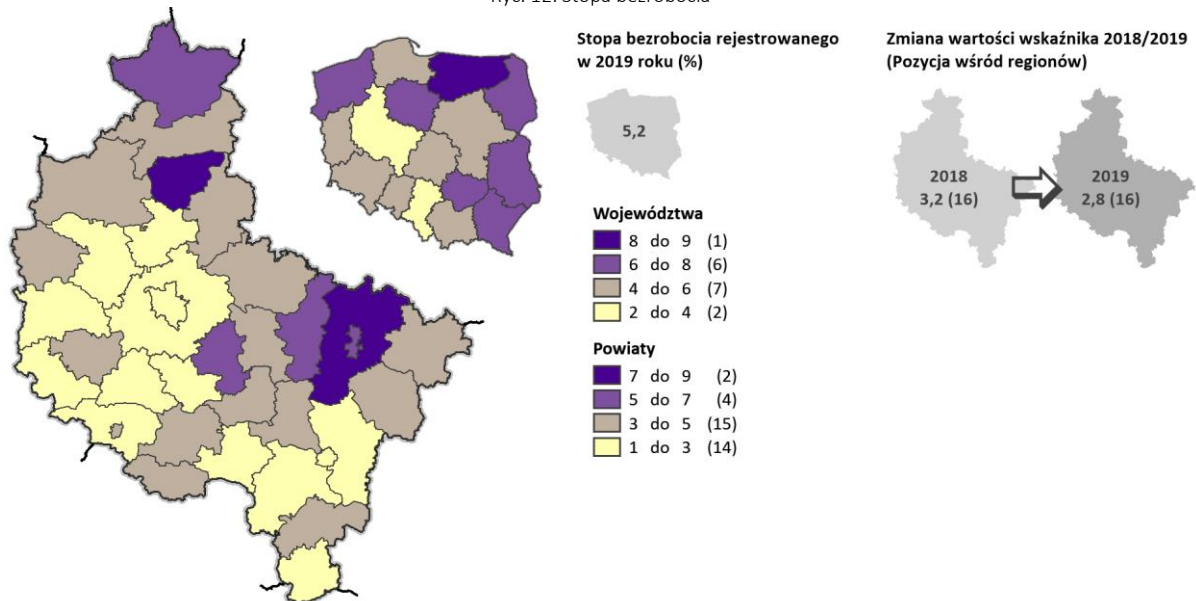
Ryc. 11. Osoby pracujące

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowała się w 2019 roku na najniższym w kraju poziomie – 2,8% (średnio w Polsce – 5,2%), tj. o 0,4 p.p. niższym niż w 2018 roku. Najniższe jej wartości charakteryzowały Poznań i powiat poznański (po 1,1%) oraz powiaty kępiński i wolsztyński (po 1,6%), a najwyższe (powyżej 6,5%) powiaty koniński, chodzieski i słupecki (Ryc. 12).

Ryc. 12. Stopa bezrobocia

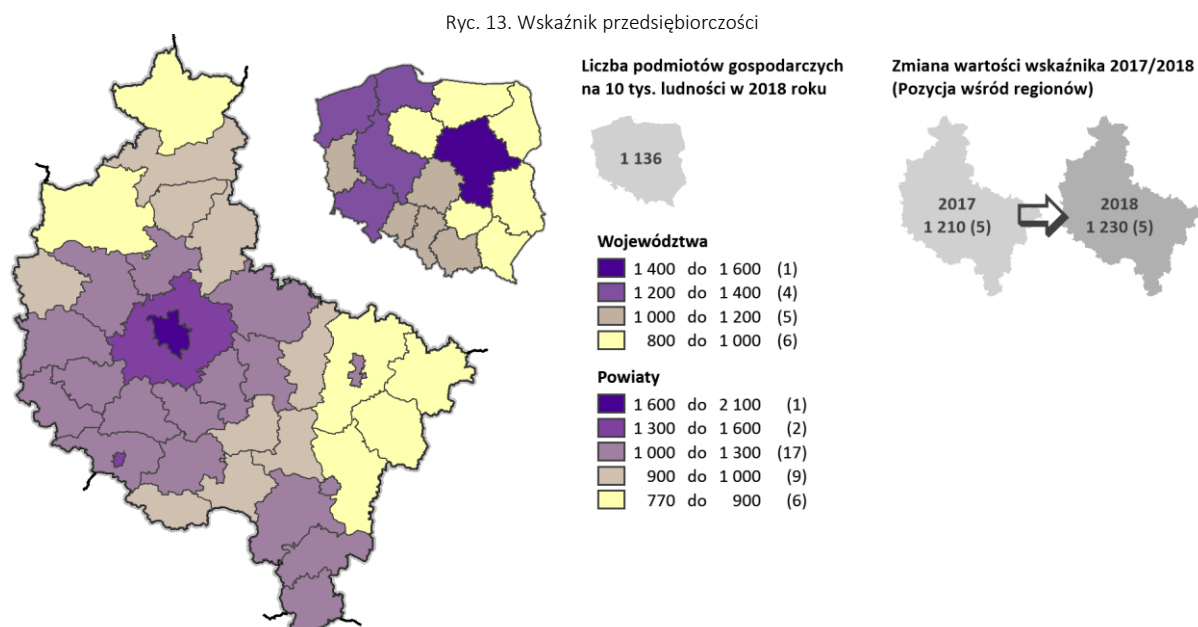

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

⁴ Wartość nie uwzględnia podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

- Na 10 tys. ludności województwa przypadało w 2018 roku 1 230 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, a więc więcej niż w 2017 roku (1 210) i więcej niż średnio w kraju (1 136). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 1 500) odnotowano w centralnej części regionu – w Poznaniu i powiecie poznańskim, a najniższe (poniżej 800) w powiatach złotowskim i kolskim (Ryc. 13).

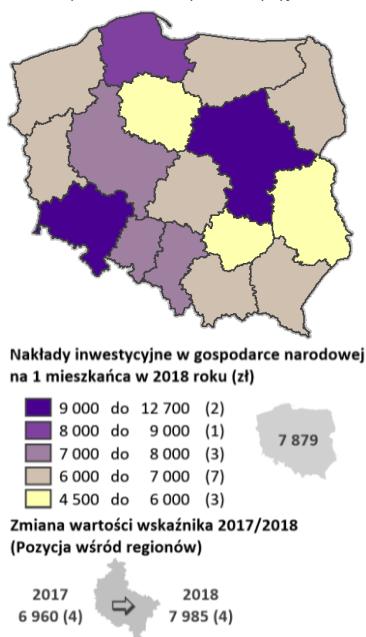

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

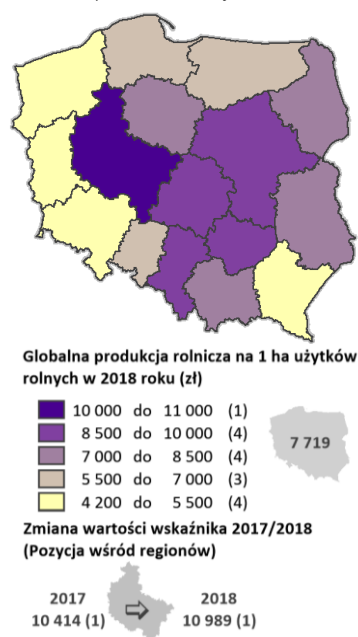
- W 2018 roku wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej *per capita* zwiększyła się względem 2017 roku o 14,7% i wynosiła 7 985 zł – tj. więcej niż przeciętnie w Polsce (7 879 zł) (Ryc. 14). W wielkopolskich przedsiębiorstwach wskaźnik osiągał w 2018 roku wartość 4 908 zł, a więc wyższą niż rok wcześniej (4 328 zł) i wyższą niż średnio w kraju (4 725 zł). Oscylował on w granicach od 1 107 zł w powiecie złotowskim do 10 966 zł w powiecie krotoszyńskim.
- Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca w 2018 roku kształtowały się na poziomie 444,7 zł (średnio w kraju – 667,7 zł), tj. o 24,6% wyższym niż rok wcześniej. Połowę tych nakładów (50,7%) poniesiono w sektorze przedsiębiorstw.
- Średni odsetek przedsiębiorstw innowacyjnych wynosił w 2018 roku 19,0% (średnio w kraju – 21,8%), a więc był wyższy o 5,2 p.p. niż rok wcześniej⁵. W przypadku przedsiębiorstw z sektora usług odsetek ten wyniósł 16,6%, a w odniesieniu do przedsiębiorstw przemysłowych – 21,3%. Współpracę w zakresie działalności innowacyjnej podjęło w 2018 roku 2,8% przedsiębiorstw z sektora usług oraz 4,7% przedsiębiorstw przemysłowych.
- Globalna produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych wyniosła w 2018 roku 10 989 zł (wzrost o 5,5% względem 2017 roku), a towarowa produkcja rolnicza kształtowała się na poziomie 9 429 zł na 1 ha użytków rolnych (wzrost o 11,3% względem 2017 roku) (Ryc. 15). Były to najwyższe wartości w kraju – przeciętne wartości wskaźników w Polsce wynosiły odpowiednio 7 719 zł i 6 093 zł.

⁵ W 2018 roku wdrożono nową metodologię badań innowacji. Główną zmianą jest wprowadzenie nowej kategorii innowacji procesów biznesowych i rezygnacja z dotychczas badanych innowacji procesowych organizacyjnych i marketingowych.

Ryc. 14. Nakłady inwestycyjne

Ryc. 15. Produkcja rolnicza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

1.3. Środowisko

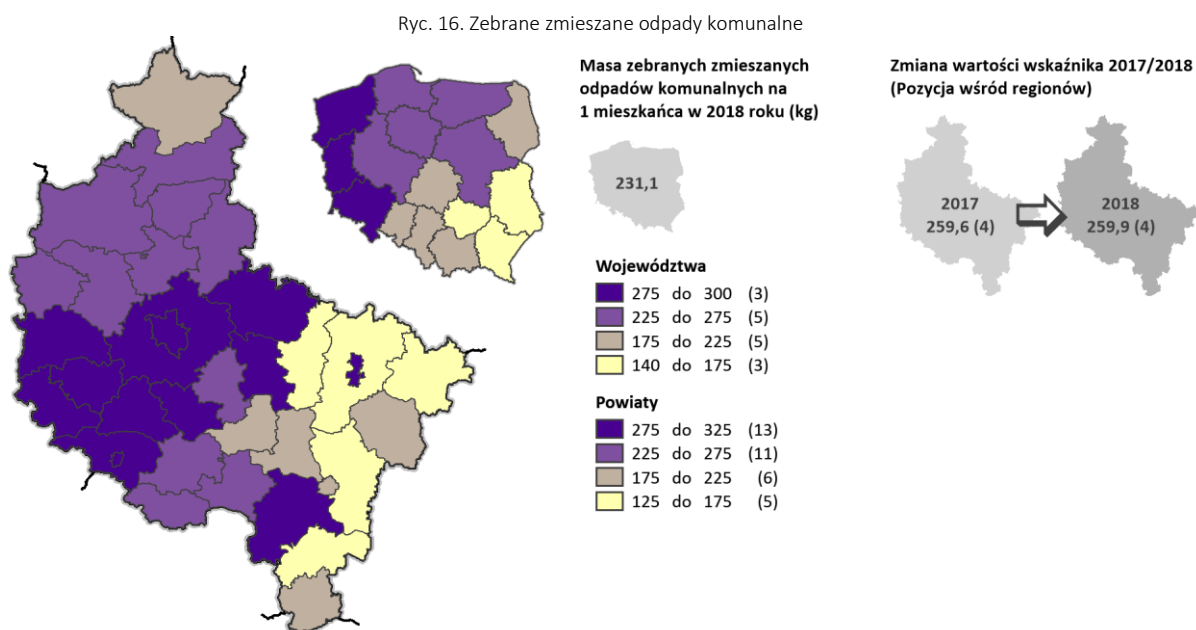
Środowisko jest ważnym elementem jakości życia mieszkańców, dlatego jego ochrona i racjonalne wykorzystanie są istotnym czynnikiem (zrównoważonego) rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Analiza stanu środowiska powinna być prowadzona nie tylko w odniesieniu do jego poszczególnych komponentów, lecz także przez pryzmat działań podejmowanych na rzecz poprawy jego jakości. W przypadku Samorządu Województwa wśród obszarów interwencji wymienić można m.in. gospodarkę wodno-ściekową, ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, czy gospodarkę odpadami i zapobieganie ich powstawaniu. Ważnym elementem powiązanim ze sferą środowiska, zwłaszcza ze zmianami klimatycznymi, jest obszar energii, w przypadku którego szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię zmniejszenia emisyjności gospodarki, w tym poprzez poprawę efektywności energetycznej oraz ukierunkowanie na wykorzystanie bardziej ekologicznych źródeł energii i technologii.

W województwie wielkopolskim wartości podstawowych wskaźników z zakresu środowiska (i energii) kształtowały się następująco:

- Elementy środowiska przyrodniczego, stanowiące istotne walory środowiskowe regionu objęte są prawną ochroną. W 2018 roku udział obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni województwa nie uległ zmianie względem roku wcześniejszego i wynosił 31,6% (średnio w kraju 32,6%). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 65%) odnotowano w powiatach ostrzeszowskim, ostrowskim i międzychodzkiem, a najniższe w powiatach: m. Leszno (0,0%) oraz grodziskim i m. Kalisz (po 0,1%). Na obszarze województwa występują następujące formy ochrony przyrody (2018 rok): 2 parki narodowe (7 975,0 ha), 98 rezerwatów przyrody (4 116,5 ha), 13 parków krajobrazowych (180 157,8 ha), 33 obszary chronionego krajobrazu (749 398,7 ha), 265 użytków ekologicznych (3 519,4 ha), 1 stanowisko dokumentacyjne (0,03 ha), 6 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (2 603,2 ha) oraz 3 809 pomników przyrody. W ramach europejskiej sieci obszarów Natura 2000 wyznaczono w regionie 19 obszarów specjalnej ochrony ptaków (409 461,3 ha) oraz 62 specjalne obszary ochrony siedlisk (241 306,9 ha).
- W 2018 roku 72,1% mieszkańców regionu korzystało z sieci kanalizacji sanitarnej (o 0,3 p.p. więcej niż w 2017 roku), a więc więcej niż średnio w kraju – 70,8%. Najwyższym odsetkiem korzystających z tej sieci charakteryzowały się miasta na prawach powiatu (90% i więcej) oraz powiaty położone

w północnej części regionu – pільski i chodzieski (powyżej 80%), natomiast najniższym (poniżej 40%) powiaty kaliski i koniński.

- o Masa zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca nieznacznie wzrosła (o 0,1%) względem 2017 roku i w 2018 roku wynosiła 259,9 kg⁶ (średnio w kraju – 231,1 kg, tj. o 1,7% więcej niż w 2017 roku). Najwyższe wartości wskaźnika (powyżej 300 kg) odnotowano w powiatach ostrowskim, wrzesińskim, gnieźnieńskim i kościańskim, a najniższe (poniżej 140 kg) w powiatach kaliskim i słupeckim (Ryc. 16).
- o W 2018 roku 25,9% odpadów komunalnych zostało zebranych selektywnie, co było wartością wyższą o 1,7 p.p. niż rok wcześniej, ale niższą niż średnio w kraju – 28,9%. Najwyższymi wartościami wskaźnika (powyżej 40%) odznaczały się powiaty słupecki i ostrzeszowski, natomiast najniższymi (poniżej 15%) powiaty kościański i grodziski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

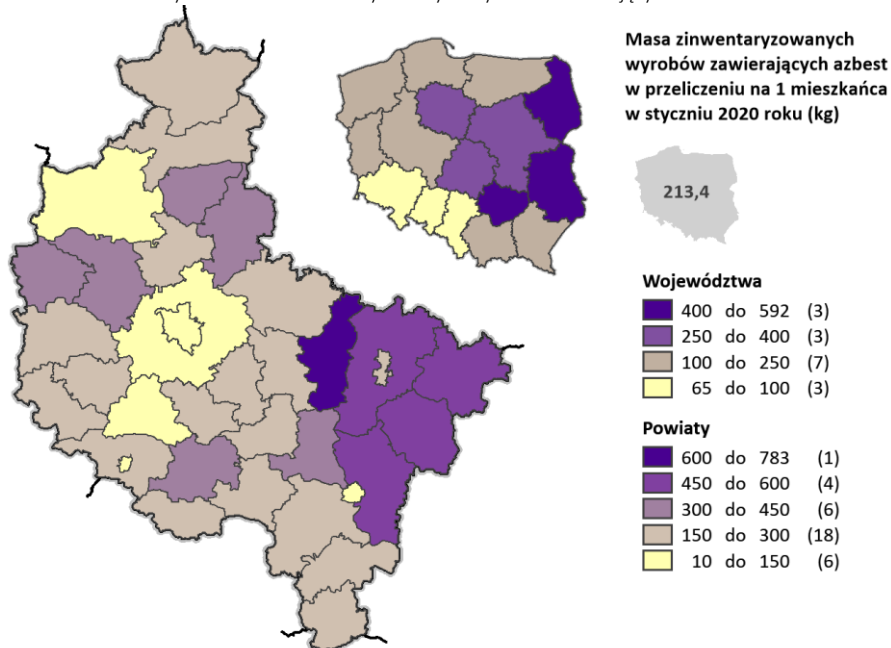
- o Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest (tj. zabudowanych jako pokrycia dachowe i elewacje) w przeliczeniu na 1 mieszkańca⁷, według stanu na koniec stycznia 2020 roku, wynosiła 222,7 kg. Była to wartość wyższa niż w grudniu 2018 roku (175,3 kg na 1 mieszkańca) i wyższa niż średnio w kraju (213,4 kg na 1 mieszkańca). Najwięcej tego typu wyrobów odnotowano w powiatach położonych we wschodniej części regionu, tj. słupeckim (ponad 750 kg/os.) oraz kolskim, tureckim i konińskim (ponad 500 kg/os.) (Ryc. 17). Odsetek unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest wynosił 12,0% i kształtował się na poziomie od niespełna 4% w powiatach ostrzeszowskim, chodzieskim, jarocińskim i kościańskim do ponad 25% w Kaliszu, Lesznie i powiecie kępińskim.

⁶ Z danych Departamentu Środowiska wynika, że masa zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca wynosiła w 2018 roku ok. 330 kg.

⁷ W obliczeniach uwzględniono liczbę ludności według stanu na I połowę 2019 roku.

Ryc. 17. Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest

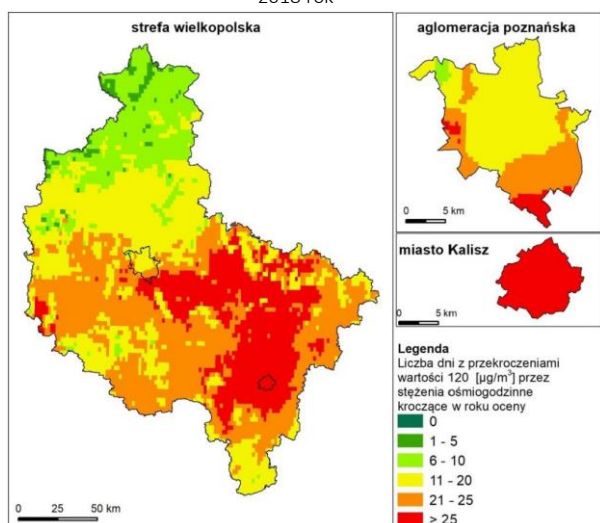

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

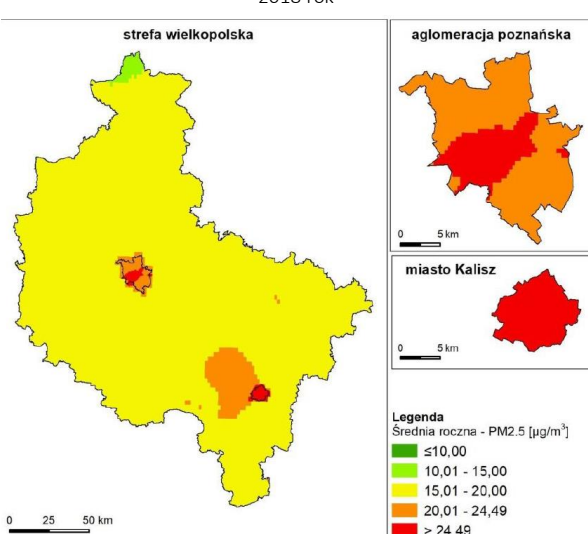
- Z analizy modelowania matematycznego liczby dni z najwyższą 8-godzinną średnią krocząca ozonu większą od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w województwie wielkopolskim wynika, że w 2018 roku wahała się ona od 5 do 49. Wyższa liczba analizowanych dni wystąpiła w centrum i na wschodzie województwa, natomiast niższa na północy (Ryc. 18). Przekroczenia dopuszczanego stężenia w powietrzu pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} (zarówno w odniesieniu do standardu dobowego – pył PM₁₀, jak i rocznego – pył PM₁₀ i PM_{2,5}) dotyczą przede wszystkim obszarów miast i aglomeracji miejskich – głównie Poznania, Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Gniezna (Ryc. 19-20). Uzyskane na bazie modelowania wartości średniorocznego stężenia pyłu PM₁₀ na obszarze województwa wahały się od 20 do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Wyższe wartości wystąpiły jedynie punktowo w okolicach Nowego Tomyśla i w aglomeracji poznańskiej od 30 do 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniami stężeń pyłu PM₁₀ powyżej 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia z 24h) był zróżnicowany. Prawie całe województwo znajduje się w zakresie od 11 do 35 analizowanych dni, natomiast okolicach Nowego Tomyśla, w Kaliszu oraz po zachodniej stronie Poznania liczba dni była wyższa i znajdowała się w zakresie od 36 do 70. Ocenę średniorocznego stężenia pyłu PM_{2,5} wykonano na podstawie pomiarów manualnych prowadzonych w: Poznaniu, Kaliszu i Pleszewie. W strefie aglomeracja poznańska oraz miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu (odnotowano stężenie pyłu odpowiednio 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Przekroczenie poziomu dopuszczalnego wystąpiło w punkcie pomiarowym w Pleszewie – 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na znacznej części obszaru regionu odnotowuje się ponadto przekroczenia normy jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀. W roku 2018 w województwie wielkopolskim wykonano pomiary w: Gnieźnie, Kaliszu, Lesznie, Pile, Poznaniu, Ostrowie Wielkopolskim oraz w Wągrowcu. W ocenie rocznej na wszystkich ww. stanowiskach stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego tej substancji (średnie roczne stężenia wahały się od 2 do 4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).⁸

⁸ Na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018. WIOŚ. Poznań. 2019 r.

Ryc. 18. Rozkład stężeń średniorocznych ozonu
2018 rok

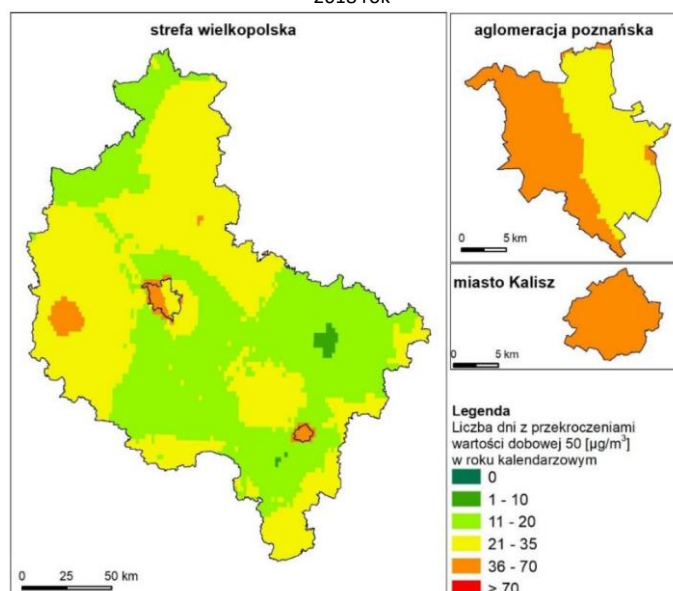

Ryc. 19. Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM_{2,5}
2018 rok

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018. WIOŚ. Poznań, 2019 r.

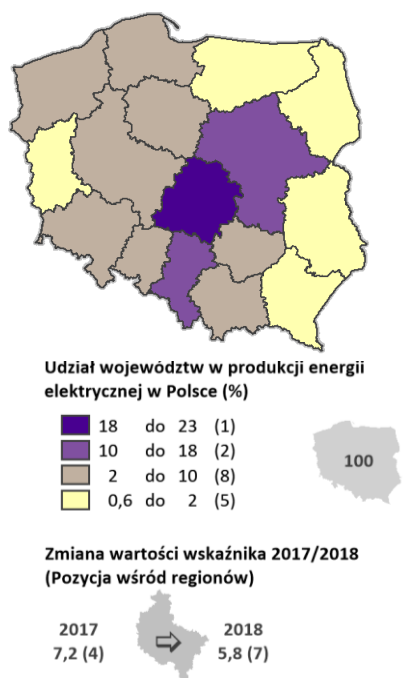
Ryc. 20. Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM₁₀
2018 rok

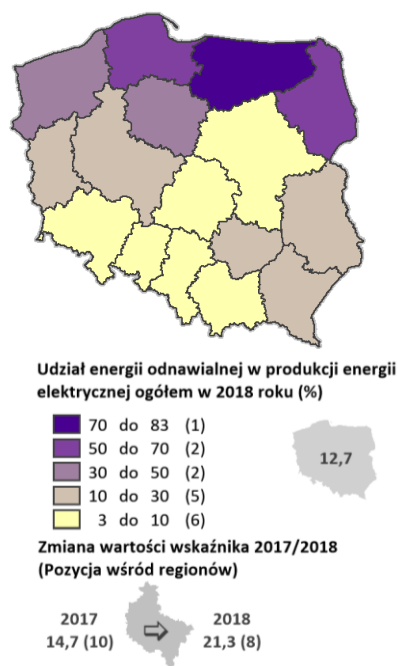
Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018. WIOŚ. Poznań, 2019 r.

- ilość wyprodukowanej w regionie energii elektrycznej stanowiła w 2018 roku 5,8% ogólnej jej produkcji w Polsce, tj. mniej niż rok wcześniej – 7,2% (Ryc. 21). Z odnawialnych źródeł energii pochodziło 21,3% wyprodukowanej w tym okresie energii elektrycznej, a więc więcej niż średnio w kraju – 12,7%. Wartość wskaźnika wzrosła względem 2017 roku o 6,6 p.p. (w kraju – spadek o 1,4 p.p.) (Ryc. 22).

Ryc. 21. Energia elektryczna

Ryc. 22. Odnawialne źródła energii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

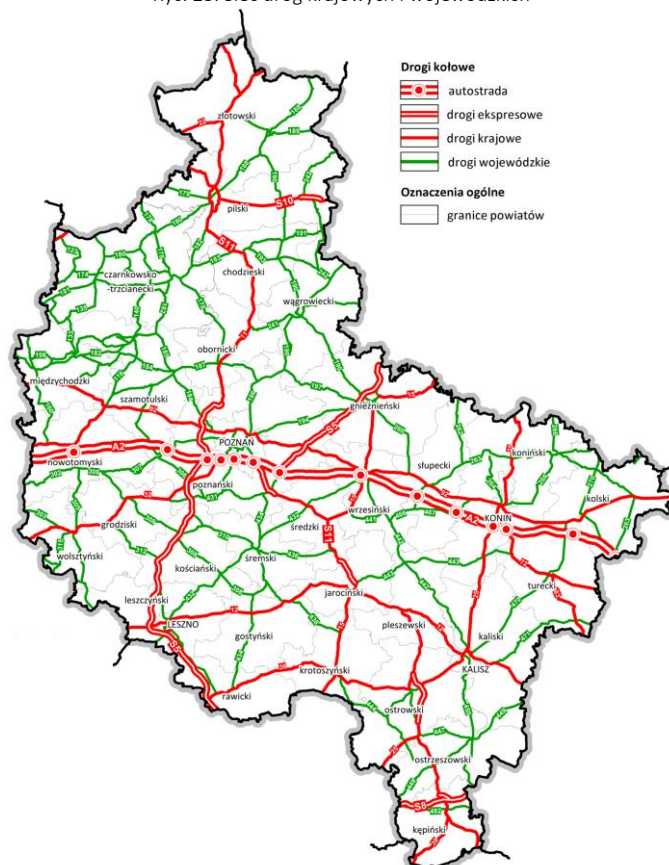
1.4. Komunikacja

Nowoczesne instalacje komunikacji i łączności, do których zalicza się m.in. sieć drogową z autostradami, sieć kolejową, transport lotniczy, czy Internet, są jednym z elementów tworzących kapitał materialny regionu. Kapitał ten uznawany jest za tradycyjny, ale jednocześnie niezbędny element rozwoju gospodarczego, kształtujący techniczne warunki do realizacji nowych inwestycji, a przez to mający duży wpływ na decyzje lokalizacyjne inwestorów. Systemy transportowe o odpowiednim standardzie warunkują sprawne przemieszczanie się osób i towarów, określają dostępność miejsc, a także wpływają na mobilność ludności w różnych jej wymiarach. Wraz z rozwojem urbanizacji mobilność, w tym w wymiarze lokalnym, jest istotnym zagadnieniem i ważną siłą napędzającą rozwój i postęp. Optymalne połączenie w sieć wszystkich użytkowników dróg podnosi jakość życia zarówno w miastach (także poprzez inwestycje w inteligentne systemy transportowe), jak i na obszarach wiejskich.

W województwie wielkopolskim wartości podstawowych wskaźników z obszaru komunikacji kształtowały się następująco:

- Długość dróg wojewódzkich w regionie wynosi 2 730,375 km, w tym w granicach miast: 348,249 km, poza granicami miast: 2 382,126 km (Ryc. 23).

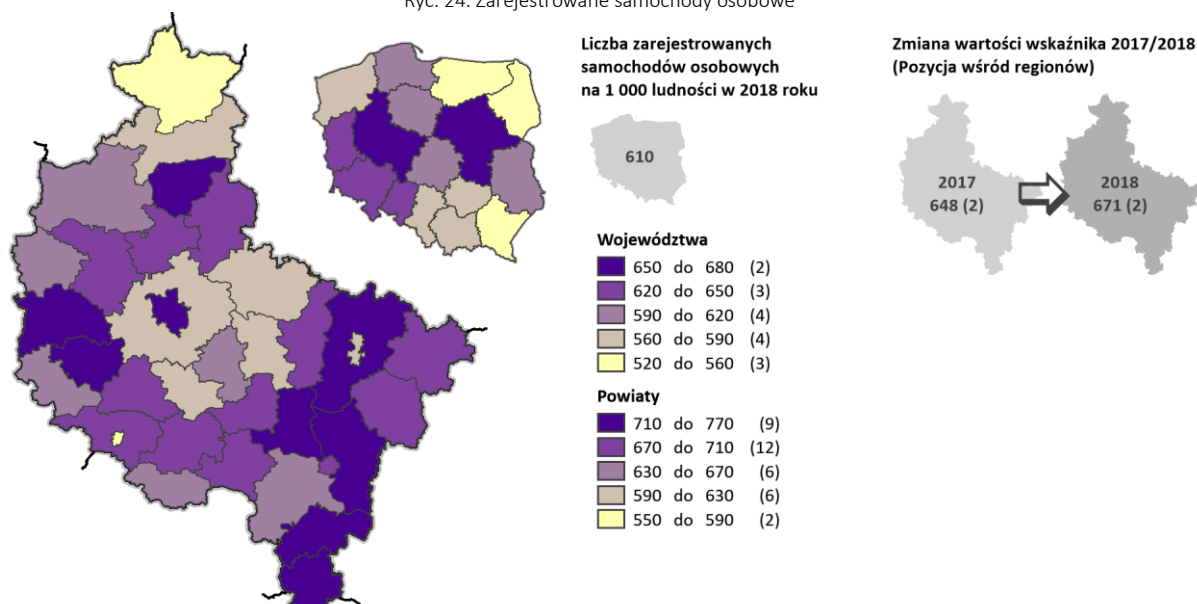
Ryc. 23. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich

Źródło: Opracowanie Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego

- Na 1 000 ludności regionu przypadało w 2018 roku 671,2 samochodów osobowych. Wyższa wartość wskaźnika wystąpiła jedynie w województwie mazowieckim (678,0). Region pozostaje w czołówce zestawienia, ale dynamika wzrostu liczby zarejestrowanych pojazdów maleje. W stosunku do 2017 roku wyniosła 103,7, przy 104,2 średnio w kraju. Najwyższe wartości wskaźnik motoryzacji (powyżej 730) osiągał w powiatach pleszewskim, grodziskim i nowotomyskim, a najniższe (poniżej 575) w powiecie złotowskim i w Lesznie (Ryc. 24).

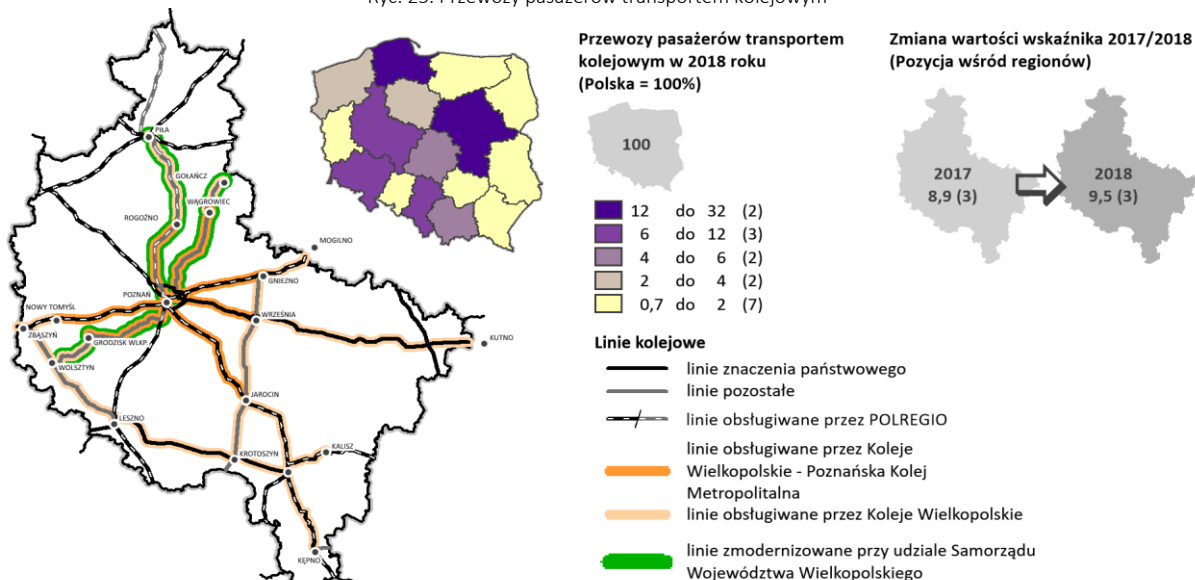
Ryc. 24. Zarejestrowane samochody osobowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- W 2018 roku gęstość linii kolejowych wynosiła 6,3 km na 100 km² powierzchni, a region osiągnął 9,5-procentowy udział w przewozach pasażerów transportem kolejowym (w liczbie odprawionych pasażerów) w Polsce, za województwami mazowieckim (31,6%) i pomorskim (18,6%). W stosunku do 2017 roku w województwie wielkopolskim zanotowano jeden z najwyższych wzrostów wartości wskaźnika – o 0,6 p.p. Spadek nastąpił natomiast w województwach: mazowieckim, lubelskim, małopolskim i kujawsko-pomorskim (od -2,2 p.p. do -0,1 p.p.) (Ryc. 25).

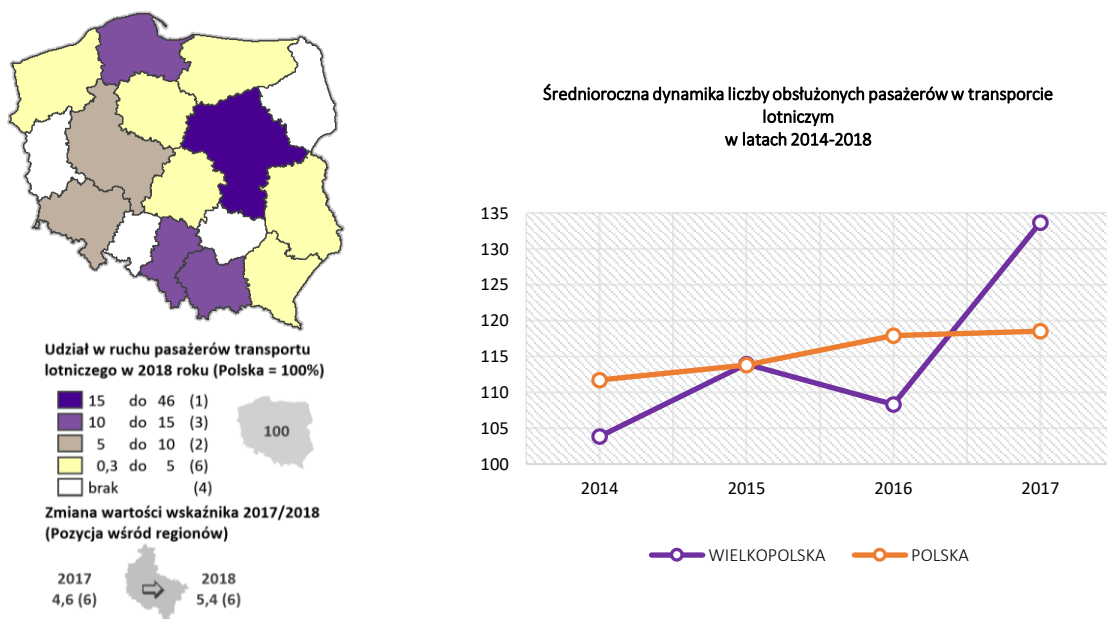
Ryc. 25. Przewozy pasażerów transportem kolejowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Liczba obsługiwanych pasażerów w transporcie lotniczym (przyjazdy, wyjazdy, tranzyt) osiągnęła w 2018 roku poziom 2 476,3 tys., a region uplasował się na 6. miejscu w kraju z 5,4-procentowym udziałem w ruchu pasażerów w portach lotniczych ogółem w Polsce (Ryc. 26). Liczba pasażerów corocznie wzrasta, dynamika zmian wskaźnika w latach 2017-2018 w Wielkopolsce była najwyższa wśród województw i wyniosła 133,7, podczas gdy w średnio kraju – 118,5.

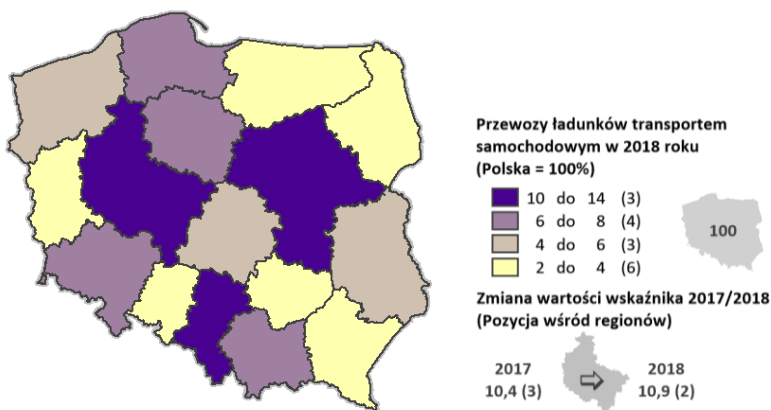
Ryc. 26. Transport lotniczy pasażerski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- Masa nadanych ładunków transportem samochodowym w Wielkopolsce wyniosła w 2018 roku 127,3 mln t, a przyjętych ładunków 132,6 mln t. Udział regionu w ich przewozach w Polsce kształtował się na poziomie 10,9%, a łącznie z województwami śląskim (10,5%) i mazowieckim (13,7%), wyniósł łącznie 35,0% wszystkich ładunków w kraju. Wielkopolska była jednym z 8 regionów, w których zanotowano wzrost wartości wskaźnika (o 0,5 p.p.) w stosunku do roku poprzedzającego. Najwyższy wzrost zanotowały województwa kujawsko pomorskie (1,4 p.p.) i mazowieckie (1,1 p.p.) (Ryc. 27).

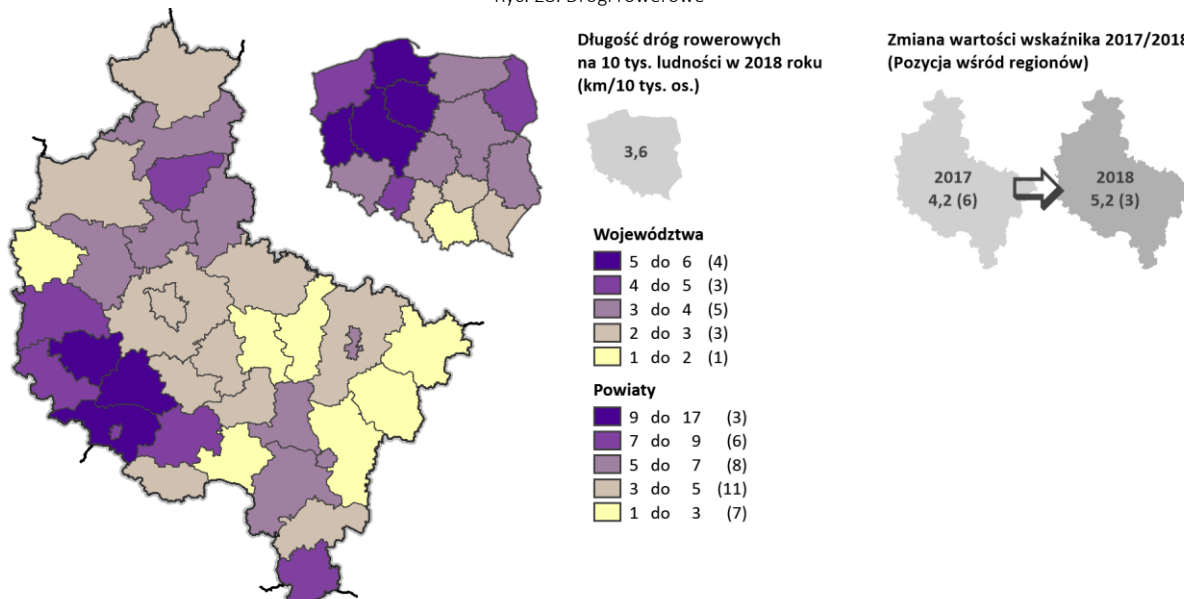
Ryc. 27. Transport samochodowy towarowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- W 2018 roku na 10 tys. ludności przypadało 5,2 km dróg dla rowerów, a Wielkopolska uplasowała się pod tym względem na 3. miejscu w kraju za województwami lubuskim i pomorskim. Tę samą pozycję region osiągnął w przypadku dynamiki wzrostu wartości wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego – 124,3 wobec 114,6 na poziomie kraju. Najwyższymi wartościami wskaźnika (powyżej 10 km/10 tys. ludności) cechowały się powiaty leszczyński, grodziski i kościański, a najniższymi (poniżej 2 km/10 tys. ludności) powiaty wrzesiński, słupecki i międzychodzki (Ryc. 28).

Ryc. 28. Drogi rowerowe

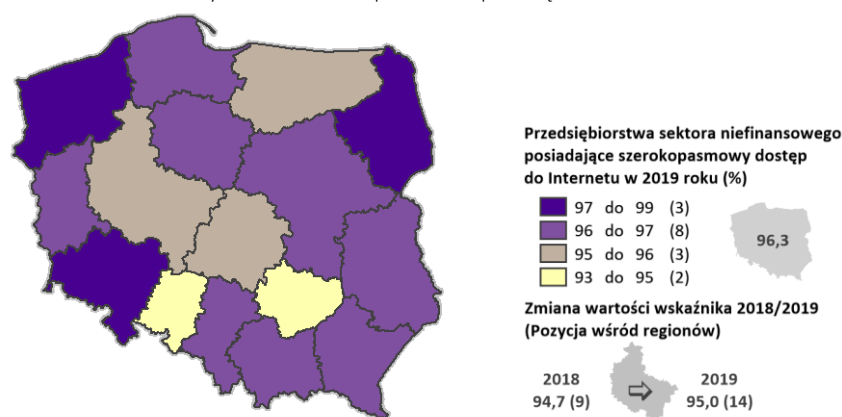

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

- W 2019 roku 95,0% przedsiębiorstw sektora niefinansowego posiadało szerokopasmowy dostęp do Internetu, co uplasowało Wielkopolskę na 14. miejscu w kraju. W 2018 roku nastąpił wzrost wartości wskaźnika, dzięki czemu region zajmował 9. miejsce. Odsetek przedsiębiorstw wyposażających swoich pracowników w urządzenia przenośne (np. komputery przenośne, smartfony) pozwalające na mobilny dostęp do Internetu kształtował się na poziomie 74,5% (Ryc. 29). Dynamika wzrostu obu wskaźników w latach 2017-2018 w województwie wielkopolskim była nieznacznie niższa niż średnio w kraju: 112,4 wobec 112,6 w Polsce w przypadku wyposażenia pracowników w urządzenia przenośne oraz 100,3 wobec 101,4 w Polsce w przypadku szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Ryc. 29. Sieć szerokopasmowa w przedsiębiorstwach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2. Dokumenty wykonawcze do Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku

W rozdziale przedstawiona została lista dokumentów kierunkowych (strategicznych) i operacyjnych, stanowiących uszczegółowienie zapisów zawartych w SRWW 2020, koordynowanych na poziomie regionu w ramach struktur organizacyjnych Urzędu i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

2.1. Dokumenty kierunkowe

W roku 2019 Samorząd Województwa Wielkopolskiego realizował 16 dokumentów o charakterze kierunkowym, będących rozwinięciem celów SRWW 2020 (Tab. 1). Pogrubioną czcionką wskazano dokument strategiczny, którego okres obowiązywania rozpoczął się w 2019 roku.

Tab. 1. Dokumenty strategiczne SRWW realizowane w 2019 roku

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Jednostka odpowiedzialna ⁹
1.	Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego	Bezterminowo	BWM
2.	Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA	od 2004	DE
3.	Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim	od 2002	DE
4.	Strategia wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2012-2020	2012-2020	DR
5.	Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020	2015-2020	DRG

⁹ Departament lub wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna odpowiedzialna za koordynowanie, przygotowanie, aktualizację danego dokumentu.

6.	Strategia Promocji Gospodarczej Województwa Wielkopolskiego na lata 2010-2020	2010-2020	DRG
7.	Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim do 2020 roku	2016-2020	DS
8.	Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym	2016-2022	DSR
9.	Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020	2016-2020	DSR
10.	Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020	2014-2020	DZ
11.	Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2018-2020	2018-2020	DZ
12.	Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019	2015-2019	DZ
13.	Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020	2010-2020	ROPS
14.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego	2010-2019	WBPP
15.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania	od 2019	WBPP
16.	Strategia Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020	2014-2020	WUP

Legenda: Pogrubioną czcionką wyróżniono dokument przyjęty w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne.

2.2. Dokumenty operacyjne

Obok dokumentów strategicznych w województwie realizowane są także dokumenty operacyjne, stanowiące uszczegółowienie zapisów w ramach poszczególnych sfer objętych zakresem dokumentów strategicznych, czy bezpośrednio SRWW. W 2019 roku Samorząd Województwa Wielkopolskiego wdrażał 22 dokumenty operacyjne (Tab. 2). Wśród nich 6 to dokumenty, których okres obowiązywania rozpoczął się w 2019 roku.

Tab. 2. Dokumenty operacyjne SRWW realizowane w 2019 roku

Lp.			
1.	Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2012-2020	2012-2020	BOIN
2.	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego	od 2017	DE
3.	Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na rok 2019 i lata następne	od 2019	DF
4.	Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok	2019	DF
5.	Program „Budowa ścieżek rowerowych”	2018-2019	DI
6.	Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020	2017-2020	DK
7.	Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019	2019	DO
8.	Wieloletni Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019 - 2023	2019-2023	DO
9.	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	2014-2023 ¹⁰	DPR
10.	Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku ¹¹	2014-2023	DPR oraz DI, DT, WBPP i WZDW
11.	Plan Działań w ramach projektu EcoWaste4Food dotyczący Instrumentu Polityki 1, tj. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020	2019-2020	DR

¹⁰ W okresie finansowania 2014-2020 zastosowanie ma zasada n+3. W związku z powyższym, okres realizacji programu jest dłuższy niż wskazuje na to ich nazwa – dla WRPO 2014+ jest to okres 2014-2023.

¹¹ Dokument ten obowiązuje do 2023 roku, ponieważ stanowi element wdrożeniowy WRPO na lata 2014-2020 zgodnie z zasadą „n+3”.

12.	Program promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i żywności wysokiej jakości na lata 2015-2020	2015-2020	DR
13.	Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020	2013-2020	DR
14.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”	2017-2032	DSR
15.	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego	2015-2025	DT
16.	Program Wielkopolska Karta Rodziny	od 2017	ROPS
17.	Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020	2014-2020	ROPS
18.	Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku	2016-2022	ROPS
19.	Wielkopolski Program na Rzecz Osób Starszych do 2020 roku	2013-2020	ROPS
20.	Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020	2011-2020	ROPS
21.	Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 roku	2013-2020	ROPS
22.	Plan Działań na rzecz zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na rok 2019	2019	WUP

Legenda: Pogrubioną czcionką wyróżniono dokumenty przyjęte w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne.

Należy wskazać także na realizowane w regionie w okresie 2014-2020 programy zdrowotne, przygotowane m.in. przez wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne podległe Departamentowi Zdrowia, dotyczące takich problemów zdrowotnych, jak: choroby nowotworowe (w tym terapia onkologiczna), choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego oraz choroby i zaburzenia psychiczne, które wpisują się w cele Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020:

- Program profilaktyczny schorzeń układu oddechowego dla mieszkańców gmin województwa wielkopolskiego na lata 2014-2020;
- Program profilaktyczny wczesnego wykrywania gruźlicy (populacja do 14 roku życia włącznie);
- Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Chorób Układu Moczowo-Płciowego Mężczyzn w Województwie Wielkopolskim w latach 2014–2020;
- Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego w województwie wielkopolskim w latach 2014-2020 (grupa wiekowa 67+);
- Program Profilaktyki Nowotworów Złośliwych Szyjki Macicy – Szczepienia Przeciwno Zakażeniom Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) Podopiecznych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Województwie Wielkopolskim w latach 2014-2020;
- Program psychiatryczny terapeutyczno-rehabilitacyjny połączony z aktywizacją pacjentów 2014-2020.

Ponadto Samorząd Województwa pełni funkcję instytucji wdrażającej/pośredniczącej w stosunku do krajowych programów finansowanych z funduszy unijnych, tj. Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 20014-2020 oraz Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020, które również zostały zaprezentowane w Raporcie.

3. Informacja o realizacji przez Samorząd WW polityk, planów, programów i strategii

W rozdziale przedstawione zostały zrealizowane cele SRWW 2020 w ramach wdrażania zapisów dokumentów je uszczegóławiających, a także najważniejsze działania podejmowane przez Samorząd

Województwa Wielkopolskiego w 2019 roku. Działania realizowano na wiele sposobów – od działań inwestycyjnych i bieżących, zawierania porozumień, przez spotkania formalne i nieformalne, obecność w mediach, lobbowanie w danej sprawie, zlecenie ekspertyz lub podejmowanie ich we własnym zakresie, podobnie jak badań, powoływanie lub branie udziału w różnych gremiach, po realizację projektów unijnych, międzynarodowych, ogłaszanie i rozstrzyganie konkursów, w tym na realizację zadań publicznych, przyznawanie stypendiów, nagród, organizację festynów, targów, misji gospodarczych, przez wyjazdy studyjne, wydawanie publikacji i poradników i wiele innych. W Raporcie nie przedstawiono wszystkich podejmowanych inicjatyw, a jedynie te, które można uznać za najważniejsze w 2019 roku. Stanowi on, zgodnie z Uchwałą nr V/81/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa, syntetyczne podsumowanie realizacji instrumentów programowych.

Dokumenty uporządkowane zostały w 6 obszarów tematycznych: przestrzeń, społeczeństwo, gospodarka, środowisko, komunikacja oraz samorząd. W efekcie przyporządkowanie poszczególnych dokumentów do odpowiednich obszarów tematycznych wygląda następująco (Ryc. 30):

Ryc. 30. Tematyczne uporządkowanie dokumentów wykonawczych SRWW

Przestrzeń	<ul style="list-style-type: none"> ● Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (Uchwała nr XLVI/690/10 SWW) ● Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania (Uchwała nr V/81/19 SWW)
Spółeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> ● Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 ● Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 roku ● Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020 ● Program Wielkopolska Karta Rodziny ● Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020 ● Wielkopolski Program na Rzecz Osób Starszych do 2020 roku ● Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku ● Program Profilaktyki i Promocji zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 ● Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019 ● Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2018-2020 ● Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim do 2020 roku ● Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020 ● Wieloletni Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023 ● Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019
Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> ● Strategia Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 ● Plan Działań na rzecz zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na rok 2019 ● Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim ● Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego ● Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 ● Strategia Promocji Gospodarczej Województwa Wielkopolskiego na lata 2010-2020 ● Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020 ● Program promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i żywności wysokiej jakości na lata 2015-2020

Środowisko i energia	<ul style="list-style-type: none"> ● Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 ● Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym ● Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego” ● Plan Działań w ramach projektu EcoWaste4Food dotyczący Instrumenty Polityki 1, tj. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 ● Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2012-2020 ● Strategia wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2012-2020
Komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> ● Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA ● Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego ● Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku ● Program Budowa ścieżek rowerowych
Samorząd	<ul style="list-style-type: none"> ● Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 ● Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój ● Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 20014-2020 ● Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 ● Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok ● Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne ● Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne.

Prezentowanie zakresu treści zebranych dokumentów wykonawczych względem obszarów tematycznych, wynika z ograniczeń ich przedstawiania wg celów strategicznych SRWW 2020. Większość dokumentów wykonawczych realizuje więcej niż jeden cel strategiczny. Zatem zakres zebranych dokumentów wykonawczych przedstawiono w kolejnych obszarach tematycznych.

3.1. Przestrzeń

W ramach zagadnień związanych z przestrzenią w roku 2019 kluczowe znaczenie miał **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania**¹² (PZPWW), będący dokumentem Samorządu Województwa Wielkopolskiego określającym politykę przestrzenną w granicach administracyjnych regionu, w tym dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. Podstawą prawną do sporządzenia Planu jest ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem Planu jest stworzenie podstaw dla zachowania lub przywracania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju Wielkopolski poprzez integrację polityki przestrzennej szczebla krajowego i regionalnego, w tym kierunków i działań wynikających ze Strategii województwa, programów sektorowych i zamierzeń inwestycyjnych poszczególnych podmiotów. Plan zawiera kompleksowe informacje o uwarunkowaniach i kierunkach zagospodarowania przestrzeni, zwracając uwagę na zjawiska i zdarzenia istotne dla regionalnego planowania przestrzennego. Dokument definiuje wizję rozwoju przestrzennego województwa i najważniejsze elementy docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

¹² Uchwała nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania uwzględnia cele strategiczne i operacyjne SRWW2020.

Dla realizacji modelu rozwoju przestrzennego województwa wielkopolskiego w Planie zagospodarowania przestrzennego określa się osiem celów polityki przestrzennej, które pozostają spójne z celami strategicznymi Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020:

- Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej,
- Ochrona walorów przyrodniczych,
- Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Dla przyjętych celów polityki przestrzennej określono kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz działania mające na celu osiągnięcie docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ określona została ponadto polityka przestrzenna w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych. Stanowi ona uszczegółowienie celów polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych dla całego województwa wielkopolskiego z uwzględnieniem specyficznych cech poszczególnych obszarów. Sformułowana w ramach Planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania wizja rozwoju przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego zostanie wdrożona poprzez poniższe cele zagospodarowania przestrzennego, które pozostają spójne z celami zagospodarowania województwa oraz z ustaleniami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020:

- Rozwój funkcji metropolitalnych
- Kształtowanie zielonego pierścienia metropolii
- Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego
- Rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego
- Rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego
- Rozwój efektywnych struktur osadniczych

Cele zostały szczegółowo zdefiniowane poprzez zasady zagospodarowania przestrzennego oraz działania planistyczne i pozaplanistyczne dla ich realizacji.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Planu

L.p.	Podejmowane działania
1	Uchwalenie Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania
2	Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów planistycznych
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – przyjęcie Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 25 marca 2019 r. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania; – w ramach opiniowania i uzgadniania dokumentów zrealizowano: <ul style="list-style-type: none"> ▪ w zakresie dotyczącym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: 1027 spraw (w tym 536 odpowiedzi z informacją o wytycznych planu województwa dla terenów objętych 	

zawiadomieniem o przystąpieniu do sporządzenia tych dokumentów i 491 projektów postanowień Zarządu Województwa w sprawach uzgodnienia projektów planów miejscowych oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin – z tego 9 odmownych, z których 1 odmowa dotyczyła braku uzgodnienia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a 8 – projektów planów miejscowych;

- w sprawach projektów postanowień Marszałka Województwa o uzgodnieniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 527 spraw – (w tym w większości dotyczące decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego); w 18 przypadkach były to postanowienia o odmowie uzgodnienia projektu decyzji, które nie posiadały właściwej podstawy prawnej do dokonania tego uzgodnienia;
- w sprawach o zaopiniowanie lokalizacji w trybie szczególnym dotyczącym przede wszystkim inwestycji lokalizowanych na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz o przepisy specustaw: 215 spraw (w tym 3 negatywne opinie);
- w sprawach o zaopiniowanie przez jednostki organizacyjne województwa innych projektów aktów prawa: 18 opinii oraz 11 opinii o charakterze korespondencji wewnętrznej;
- w zakresie sprawozdawczości z działalności komórek organizacyjnych Urzędu w szczególności związanych z gospodarką przestrzenną województwa, opiniowaniem projektów aktów prawnych i wystąpieniami podmiotów indywidualnych – 127 sprawy.

Działania podejmowane w 2019 roku w obszarze przestrzeń (nie wynikające z PZPWW)

L.p.	Podejmowane działania
1	Sporządzenie Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego
2	Sporządzenie Prognozy w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku
3	Sporządzenie Raportu o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2019
4	Wykonanie Analizy Studium Przebiegu Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 Na Odcinku Odra – Wisła na terenie województwa wielkopolskiego
5	Realizacja zadania dotyczącego opracowania bazy danych glebowych dla województwa wielkopolskiego

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach sporządzenia Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego:
  - sporządzono delimitację (wyznaczenie granic) wszystkich krajobrazów na terenie województwa wielkopolskiego;
  - wdrożono metodę wyznaczania krajobrazów priorytetowych, w tym dokonano wstępnego wyznaczenia krajobrazów priorytetowych na terenie województwa;
  - opracowano wzór szczegółowej charakterystyki krajobrazów priorytetowych, zawierający w szczególności:
    - syntetyczny opis walorów krajobrazu;
    - identyfikację zagrożeń dla zachowania wartości krajobrazu;
    - wytyczne dla ochrony i kształtowania krajobrazu;
  - rozpoczęto robocze konsultacje z jednostkami samorządu terytorialnego;
  - dokonano konsultacji z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego w zakresie obszarów prawnie chronionych wskazanych w audycie krajobrazowym;
  - zaprezentowano dotychczasowe wyniki prac na spotkaniach roboczych z udziałem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz podczas warsztatów z przedstawicielami innych województw;
- w zakresie sporządzenia Prognozy w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku uzyskano stosowne pozytywne opinie w ramach procedury formalno-prawnej, które uwzględniono w dokumencie Prognozy;
- w ramach przygotowania Raportu o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2019:

- przedstawiono w syntetyczny sposób najważniejsze elementy wpływające na obecny stan województwa wielkopolskiego uwzględniające zróżnicowanie wewnątrzregionalne oraz pozycję regionu na tle kraju;
- przygotowano przekrojowe analizy branżowych uwarunkowań przestrzennych i tendencji rozwojowych, oparte o informacje pochodzące ze źródeł danych poszczególnych departamentów UMWW oraz statystyki publicznej;
- wzbogacono dokument o obszar tematyczny związany z rewitalizacją w stosunku do poprzedniej wersji Raportu;
- uzyskano akceptację Raportu przez Zarządu Województwa Wielkopolskiego oraz przedstawiono go na Komisjach Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej oraz Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej;
- w zakresie wykonania analizy Studium Przebiegu Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 Na Odcinku Odra – Wisła na terenie województwa wielkopolskiego:
  - w dniu 5 lipca 2019 r. podpisano Porozumienia w sprawie podjęcia wspólnych prac nad Studium Przebiegu Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 na odcinku Odra-Wisła, na obszarze Województw: Lubuskiego, Wielkopolskiego i Kujawsko-Pomorskiego, podpisanego przez Marszałków, Wicemarszałków lub Członków Zarządów poszczególnych województw;
  - przygotowano oraz przekazano toruńskiemu oddziałowi Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego wszystkie niezbędne dane przestrzenne, na które składały się m.in.: użytkowania terenu, obszary prawnie chronione, hipsometria, budowa geologiczna, bonitacja gleb, infrastruktura techniczna i komunikacyjna, urządzenia hydrotechniczne czy zagadnienia dotyczące środowiska kulturowego;
- w ramach realizacji zadania dotyczącego opracowania bazy danych glebowych dla województwa wielkopolskiego:
  - uczestniczono w weryfikacji materiałów przygotowanych przez wykonawcę w ramach zamówienia publicznego „Opracowanie bazy danych glebowych dla województwa wielkopolskiego”;
  - zweryfikowano poprawność i wykonano korekty bazy danych glebowych województwa wielkopolskiego dla 4 powiatów: kolskiego, rawickiego, nowotomyskiego i złotowskiego. Podczas kontroli sprawdzono przede wszystkim opisy typów gleb oraz zgodność mapy glebowo-rolniczej z ewidencją gruntów i budynków.

***

3.2. Społeczeństwo

W tej części podrozdziału zostały omówione dokumenty programowe i podejmowane kluczowe inicjatywy z zakresu polityki społecznej, zdrowia, kultury i turystyki, sportu, a także społeczeństwa obywatelskiego.

3.2.1. Polityka społeczna

W ramach zagadnień związanych z polityką społeczną, w analizowanym okresie obowiązywała Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 oraz sześć dokumentów o charakterze operacyjnym w stosunku do tej Strategii:

- Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 roku,
- Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020,
- Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020,
- Wielkopolski Program na Rzecz Osób Starszych do 2020 Roku,
- Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2022 roku,
- Program Wielkopolska Karta Rodziny.

Wymienione powyżej dokumenty stanowią rozwinięcie następujących celów strategicznych wskazanych w SRWW:

- Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,*
- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,*
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Podstawowym dokumentem wskazującym główne kierunki polityki społecznej jest **Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020** (SPSWW), która stanowi integralną część Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, o czym mówi ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹³. Strategia wyznacza podstawowe cele w takich obszarach, jak: edukacja, rynek pracy, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo socjalne, integracja społeczna i pokrewnych. Strategia polityki społecznej skoncentrowana jest przede wszystkim na realizacji zapisów celu ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa*. SPSWW podejmuje kwestie poszerzenia oferty edukacyjnej oraz podnoszenia jakości kształcenia dla wszystkich kategorii wieku i na wszystkich poziomach nauczania. Kładzie nacisk na realizację zadań w zakresie integracji społecznej, w tym wymiany doświadczeń rozwiązywania problemów społecznych, prowadzenie badań i analiz dot. poziomu życia w regionie oraz zagrożeń w tym zakresie, wsparcie infrastruktury społecznej oraz inicjowanie współpracy podmiotów sfery publicznej i niepublicznej w zakresie realizacji zadań polityki społecznej. Cele dokumentu odnoszą się także do ochrony zasobów, standardów i jakości życia rodziny, promowania aktywnego i zdrowego stylu życia, poszerzania udziału mieszkańców w kulturze, budowania aktywności obywatelskiej oraz podejmowania przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców regionu. SPSWW identyfikuje kilka grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, do których zalicza: dzieci i młodzież, seniorów, osoby niepełnosprawne oraz grupę wysokiego ryzyka socjalnego (ubogich, bezrobotnych, bezdomnych), dla których określa specyficzne cele i działania, w tym zamieszkałych na obszarach wiejskich.

Wymienione wyżej dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Strategii

L.p.	Podejmowane działania
1	Zlecenie organizacjom pozarządowym, w ramach konkursów, zadań Samorządu Województwa Wielkopolskiego w zakresie pomocy społecznej ¹⁴
2	Organizacja Wielkopolskiego Dnia Wolontariusza. Konkursu Barwy Wolontariatu 2019
3	Realizacja projektów unijnych w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ¹⁵ : <ul style="list-style-type: none"> – „Gmina z inicjatywą – szansa na rozwój społeczności lokalnej”; – Realizacja projektu „Aktywność zawodowa i społeczna jest nam bliska”; – Realizacja projektu „Wielkopolska sieć wsparcia”;

¹³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2019 poz. 1507 z późn. zm.).

¹⁴ Działanie realizuje także Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020, Wielkopolski Program na Rzecz Osób Starszych do 2020 roku, Model współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego .

¹⁵ Wymienione działania realizują także Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020.

	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja projektu „AKTYWNI ZINTEGROWANI. Aktywna integracja w subregionie poznańskim”; – Realizacja projektu „Sieć aktywnej integracji”; – Realizacja projektu „Nowa szansa z Widokami”.
4	Realizacja projektu „Przepis na wielkopolską innowację społeczną - usługi opiekuńcze dla osób zależnych” ¹⁶
5	Realizacja projektu „Inkubator Innowacji Społecznych Generator Dostępności”
6	Realizacja projektu „Twórcy społeczni (Growing a Transnational Smart Community of Social Innovators for the Inclusive Development of Central Europe – Social(i)Makers”
7	Realizacja projektu „Kooperacja efektywna i skuteczna” ¹⁷
8	Realizacja projektu „Tworzenie sprawiedliwych miast: Włączenie Agendy 2030 do polityki lokalnej w czasach dużych ruchów migracyjnych i uchodźstwa - Podniesienie wśród obywateli, organizacji społecznych, polityków lokalnych i służby cywilnej świadomości w obszarze ruchów migracyjnych i uchodźstwa oraz promowanie roli zdecentralizowanej współpracy i samorządów lokalnych w realizacji celów Agendy 2030 w polityki lokalne, w szczególności w zakresie powyższych wyzwań”
9	Działalność Obserwatorium Integracji Społecznej (OIS)

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach zadań zleconych NGO przez SWW w zakresie pomocy społecznej:
  - w trybie rocznym zlecono 5 rodzajów działań (pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, a także wyrównywanie szans tych rodzin i osób; wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami; działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalność na rzecz integracji cudzoziemców). Podpisano 36 umów;
  - w trybie wieloletnim zlecono 4 rodzaje działań (tj. pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, a także wyrównywanie szans tych rodzin i osób; wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych). Podpisano 4 umowy;
- w ramach Wielkopolskiego Dnia Wolontariusza przyznano 25 wyróżnień w kategoriach: wolontariat rodzinny, senioralny, szkolny, organizacja/instytucja przyjazna wolontariuszowi oraz wolontariusz roku;
- w ramach realizacji projektów unijnych w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:
  - odnośnie projektu „Gmina z inicjatywą” zrealizowano w subregionie kaliskim 28 spotkań z JST, NGO, instytucjami pomocy i integracji społecznej, zorganizowano 3 wizyty studyjne i zawarto 14 porozumień o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji;
  - odnośnie projektu „Aktywność zawodowa i społeczna nam bliska” zrealizowano w subregionie konińskim 34 spotkania z JST, NGO, instytucjami pomocy i integracji społecznej, zorganizowano 2 wizyty studyjne i zawarto 10 porozumień o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji;
  - realizacja działań merytorycznych w projekcie „Wielkopolska sieć wsparcia”, obejmującego subregiony koniński i kaliski, rozpocznie się w 2020 roku;
  - odnośnie projektu „Aktywni zintegrowani” zrealizowano w subregionie poznańskim 29 spotkań z JST, NGO, instytucjami pomocy i integracji społecznej, zorganizowano 3 wizyty studyjne i zawarto 12 porozumień o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji;
  - w przypadku projektu „Sieć aktywnej integracji” zrealizowano w subregionie pilskim 30 spotkań z JST, NGO, instytucjami pomocy i integracji społecznej, zorganizowano 3 wizyty studyjne i zawarto 22 porozumienia o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji;
  - realizacja działań merytorycznych w projekcie „Nowa szansa z widokami”, obejmującego subregion pilski, rozpocznie się w 2020 roku;
- w zakresie projektu „Przepis na wielkopolską innowację społeczną” udzielono 30 grantów i przetestowano 30 innowacji społecznych; zorganizowano 3 dniowe Wielkopolskie Seminarium

¹⁶ j.w.

¹⁷ Działanie realizuje także Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 roku.

Innowacji Społecznych; wzięto udział w innych licznych spotkaniach upowszechniających innowacje społeczne z regionu;

- rozpoczęto realizację projektu „Inkubator Innowacji Społecznych” ., co wiązało się z przygotowaniem procedury realizacji projektu grantowego, rekrutacji kadry merytorycznej i przedsięwzięć związanych z I naborem innowacji;
- w ramach projektu „Twórcy społeczni” skoncentrowano się na działaniach edukacyjnych w zakresie innowacji społecznych: Ponadto, wzięto udział w dwóch spotkaniach partnerskich, zorganizowano spotkanie partnerskie, hakaton, spotkanie w formacie Worlds Caffé, konferencję SI Design Toolbox&Skyrocket platform. Zrealizowano także pilot inicjatyw lokalnych Innovation Sharing Approach;
- w zakresie projektu „Kooperacja efektywna i skuteczna”, służącemu wypracowaniu efektywnych polityk publicznych dla rynku pracy, gospodarki, edukacji, pomocy społecznej, sądownictwa i bezpieczeństwa, zrealizowano 30 spotkań powiatowych grup, 1 spotkanie regionalnej grupy oraz 2 seminaria;
- w ramach projektu „Tworzenie sprawiedliwych miast” (Wielkopolska jest partnerem w projekcie) zrealizowano 4 seminaria, spotkanie partnerskie w Poznaniu, konferencję w zakresie wdrażania i promocji zapisów Agendy 2030, a także współorganizowano Festiwal Filmów Odpowiedzialnych - pierwsza edycja dla samorządowców, warsztaty na temat Agendy 2030 dla uczniów szkół ponadpodstawowych (rekomendacje do Roadmap), Szkołę Letnią Agendy 2030 oraz zorganizowano stoisko podczas Dni Organizacji Pozarządowych;
- w ramach działalności OIS w 2019 roku wykonano badanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w województwie wielkopolskim w 2018 roku, z którego przygotowano raport.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku blisko 3 mln zł.

***

Każdy z programów będących uszczegółowieniem zapisów SPSWW wyznacza kierunki działania i cele dla specyficznych jej obszarów. **Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 roku** koncentruje się na działaniach w obszarze wsparcia systemu pieczy zastępczej, zapewnienia specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych, poprawy jakości placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz racjonalizacji procesu adopcyjnego. Ponadto działania wskazane w Programie dotyczą potrzeby objęcia wolontariatem rodzin znajdujących się w kryzysie i rodzin zastępczych oraz wsparcia mieszkalnictwa chronionego dla pełnoletnich wychowanków domów opieki. Istotne z punktu widzenia zapisów Programu jest upowszechnianie wiedzy na temat pieczy zastępczej i sposobów jej wsparcia oraz podnoszenie kompetencji pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Podstawą prawną opracowania dokumentu jest ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹⁸.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych w Wielkopolsce (Poznań, Kalisz, Konin, Leszno, Piła, Poznań)
2	Obsługa Wielkopolskiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
3	Realizacja projektu „Wspomaganie preadopcji kluczem do udanej adopcji”
4	Realizacja projektu „Dobry start” ¹⁹
5	Realizacja projektu „Partnerstwo dla rodziny” ²⁰
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach działania Wielkopolskich Ośrodków Adopcyjnych (WOA): <ul style="list-style-type: none"> ▪ udzielono poradnictwa dla rodzin przysposabiających i naturalnych (6 799 spotkań); 	

¹⁸ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1111 z późn. zm.).

¹⁹ Działanie realizuje również Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

²⁰ j.w.

- przeprowadzono szkolenie dla 223 kandydatów do przysposobienia dziecka;
  - podjęto 1076 okresowych ocen, podczas których dokonano analizy sytuacji 9451 dzieci, wydano 222 opinie kwalifikacyjnych dla kandydatów do przysposobienia dziecka i równocześnie 443 dzieci przeszło procedurę kwalifikacji. W efekcie w 2019 roku przysposobionych zostało 216 dzieci;
  - udzielono 915 porad dla rodzin w zakresie opieki postadopcyjnej;
  - rozpoczęto realizację 3-letniego projektu unijnego pn. „Wspomaganie preadopcji kluczem do udanej adopcji”, w którym liderem jest ROPS WOA w Poznaniu, a partnerami niepubliczne Ośrodki Adopcyjne w Kaliszu, Koninie i Poznaniu;
  - przeprowadzono półroczny cykl superwizji dla wszystkich zespołów ośrodków adopcyjnych w województwie;
  - zorganizowano Wielkopolski Piknik Rodzin Adopcyjnych promujący problematykę adopcyjną, w którym uczestniczyło około 500 osób;
  - współpracowano z wielkopolskimi uczelniami wyższymi w zakresie prowadzenia wykładów, zajęć i praktyk dla studentów o tematyce adopcyjnej;
  - zgłoszono propozycje zmiany prawa w zakresie procedur adopcyjnych (ogólnopolskie i regionalne spotkania pracowników ośrodków adopcyjnych, konsultacje projektów ustaw, przekazywanie uwag);
- w ramach obsługi Wielkopolskiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej monitorowano stan wsparcia instytucjonalnego pieczy zastępczej, wsparcia rodzin naturalnych, promocji oraz edukacji;
  - w ramach realizacji projektów unijnych:
    - efektem realizacji projektu „Wspomaganie preadopcji kluczem do udanej adopcji” było zatrudnienie 4 opiekunów rodzin adopcyjnych zajmujących się rekrutowaniem uczestników projektu, rozpoznawaniem ich potrzeb oraz zaprojektowaniem wsparcia dla ponad 900 osób z terenu Wielkopolski (objętych wsparciem w ramach projektu);
    - efektem projektu „Dobry start” było wdrożenie trzech lokalnych modeli usług społecznych dla rodzin z małymi dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia - Lokalnych Klubów Rodzinnych i ich prowadzenie. Odbiorcami było 100 rodzin z małymi dziećmi (od urodzenia do 5. roku życia) z terenu Wielkopolski;
    - podjęto realizację projektu „Partnerstwo dla rodziny”, celem podniesienia kompetencji i profesjonalizacji działań pracowników zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz służb zaangażowanych w realizację zadań tej ustawy na terenie województw: lubuskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. ROPS w Poznaniu jest liderem projektu. Realizacja działań merytorycznych rozpocznie się w 2020 roku.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku blisko 3,9 mln zł.

***

Programem określającym priorytety w zakresie walki z przemocą w rodzinie jest **Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020**. Podstawą prawną opracowania Programu jest ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie²¹. Program ten koncentruje się na prowadzeniu kampanii edukacyjno-informacyjnych, mających na celu promowanie modelu identyfikowania i reagowania na przemoc w rodzinie. Działania ujęte w ramach Programu odnoszą się również do wspierania ofiar przemocy w rodzinie przez odpowiednie służby i podnoszenia kwalifikacji kadr administracji, która wspólnie z partnerami społecznymi i gospodarczymi realizuje projekty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program zakłada tworzenie baz danych w zakresie stosowanych rozwiązań i dobrych praktyk, baz adresowych instytucji udzielających pomocy, dla osób doświadczających tego problemu.

²¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2015 poz. 1390, z późn. zm.).

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ²²
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – zrealizowano szkolenie w formie superwizji grupowej dla pracowników ośrodków interwencji kryzysowej z terenu Wielkopolski. W superwizjach udział wzięło łącznie 53 uczestników; – przeszkolono 18 kandydatów na realizatorów programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie; – przeszkolono 39 funkcjonariuszy Policji w zakresie pracy w zespołach interdyscyplinarnych/grupowych; – 20 osób wzięło udział w szkoleniach pn. „Praca z traumą w obszarze wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie” oraz „Sytuacja psychologiczna osoby doświadczającej przemocy w trakcie interwencji”.	
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku niespełna 125 tys. zł.	

***

W województwie wielkopolskim obowiązuje od 2014 r. **Wielkopolska Karta Rodziny**. W roku 2017 Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie przyjęcia zaktualizowanej, ówczesnie obowiązującej, Karty ze względu na potrzebę doprecyzowania jej zapisów w zakresie ważności i regulacji otrzymywania Karty przez cudzoziemców. Celem Karty jest zapewnienie rodzinom wielodzietnym możliwości korzystania na preferencyjnych zasadach z szerokiego katalogu oferty kulturalnej, oświatowej, rekreacyjnej oraz transportowej przez wprowadzenie systemu zniżek na wstęp do instytucji podległych właściwym samorządom oraz dodatkowych uprawnień zapewnionych przez inne podmioty, w tym niepubliczne. Wprowadzenie Wielkopolskiej Karty Rodziny stanowi instrument zachęcający samorządy lokalne do wprowadzania ulg i uprawnień w środowiskach lokalnych oraz przedsiębiorców do tworzenia pozytywnego klimatu wokół dużych rodzin. Swoim zakresem tematycznym, wpisuje się w działania z zakresu rozbudowy systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Karty

L.p.	Podejmowane działania
1	Wdrażanie Wielkopolskiej Karty Rodziny ²³
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – Wielkopolską Kartę Rodziny otrzymało w 2019 roku: 3 761 dzieci, 2 723 rodziców i 1 555 wielkopolskich rodzin; – wydano 6 484 szt. Wielkopolskich Kart Rodziny; – do Wielkopolskiej Karty Rodziny przystąpiły w 2019 roku 2 gminy, 1 instytucja kultury oraz 12 przedsiębiorców.	
Szacuje się, że na ww. działanie wydano w 2019 roku 22,9 tys. zł.	

***

Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020 uszczegóławia wyzwania ujęte w SRWW w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w wielu dziedzinach życia. Podstawami prawnymi opracowania Programu jest ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób

²² Działanie realizuje także Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

²³ j.w.

niepełnosprawnych²⁴ oraz ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program uwypukla potrzeby w zakresie zwiększania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, integracji społecznej, poprawy jakości zdrowia, w tym rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a także zwiększenia aktywności grupy docelowej w obszarze sportu, turystyki, kultury oraz obywatelskim. Nie bez znaczenia są również wysokie kompetencje osób zajmujących się osobami z niepełnosprawnościami.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów
2	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej
3	Organizacja IX edycji konkursu „Wielkopolska Otwarta dla Osób z Niepełnosprawnościami”
4	Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań Samorządu Województwa Wielkopolskiego w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami ²⁵
5	Realizacja projektu „Aktywni i niezależni – zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnością w subregionie konińskim” ²⁶
6	Realizacja projektu „Akademia samodzielności”
7	Realizacja projektu „Azymut-Samodzielność” ²⁷

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach dofinansowania robót budowlanych dokonano przebudowy części piwnicy budynku służby zdrowia (tj. Niepublicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Chiron w Koninie) i jego rozbudowy na Zakład Rehabilitacji Leczniczej;
- w zakresie dofinansowania ZAZ wsparto koszty działania wszystkich 9 funkcjonujących w Wielkopolsce ZAZ, które zatrudniają łącznie 615 osób, w tym 463 osoby z niepełnosprawnościami;
- w ramach IX edycji konkursu „Wielkopolska Otwarta dla Osób z Niepełnosprawnościami” przyznano 3 nagrody i 10 wyróżnień dla akcji społecznej/projektu społecznego/kampanii społecznej/usługi na rzecz włączenia w życie społeczne osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia;
- w zakresie zlecenia lub powierzenia zadań NGO zawarto 57 umów o wsparcie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ON;
- W ramach realizacji projektów unijnych:
  - efektem projektu „Aktywni i niezależni” było 46 spotkań/wizyt studyjnych/warsztatów z JST, instytucjami pomocy i integracji społecznej, z NGO i innymi partnerami społecznymi, z przedstawicielami społeczności lokalnej na rzecz sieciowanie modelowych rozwiązań służących rozwojowi usług społecznych w subregionie konińskim;
  - efektem projektu „Akademia samodzielności” było 21 spotkań/wizyt studyjnych/warsztatów z NGO, instytucjami pomocy i integracji społecznej, JST, z przedstawicielami społeczności lokalnej działającymi w obszarze wsparcia ON w celu sieciowanie modelowych rozwiązań służących rozwojowi usług społecznych w regionie;
  - efektem projektu „Azymut-Samodzielność” było badanie pn. „Rozszerzone badanie potrzeb osób z całościowym zaburzeniami rozwoju, w tym z autyzmem i zespołem Aspergera”. Podpisano Porozumienie z Miastem Konin w celu utworzenia mieszkania wspomaganego na terenie miasta dla osób z całościowym zaburzeniem rozwoju, w tym z autyzmem i zespołem Aspergera.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 6 mln zł.

***

²⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1172 z późn. zm.).

²⁵ Działanie realizuje również Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019.

²⁶ Działanie realizuje również Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

²⁷ j.w.

Potrzeby osób starszych są w szczególności uwypuklone w **Wielkopolskim Programie na Rzecz Osób Starszych do 2020 roku**. Program koncentruje się na czterech obszarach życia społeczno-gospodarczego i wyznacza priorytetowe działania w zakresie: zwiększenia dostępu do programów edukacyjnych dla seniorów, kompetencji osób wspierających seniorów, poprawy aktywności seniorów w aspekcie zawodowym, obywatelskim, a także zainteresowania seniorów kulturą, sportem i turystyką. W obszarze zdrowia Program kładzie nacisk na promocję i profilaktykę zdrowotną, w tym dostęp do opieki długoterminowej. W zakresie poprawy bezpieczeństwa przewiduje się szereg działań dotyczących wzrostu bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych, czy poprawy warunków bytowych.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podjęte działania
1	Współorganizacja X edycji Targów Viva Seniorzy! ²⁸
2	Organizacja III edycji konkursu Viva Wielkopolski Senior – edycja 2019 ²⁹
3	Organizacja Wielkopolskiego Spotkania Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW) ³⁰
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – X edycję Targów (współorganizowaną z MTP i Miastem Poznań) odwiedziło ponad 4 tys. osób, a swoją ofertę przedstawiło ponad 120 wystawców. W efekcie nastąpił wzrost integracji międzypokoleniowej, wymiana doświadczeń, podniesienie jakości życia seniorów; – w III edycji konkursy Viva Senior wyróżniono 15 osób i nadano 1 honorowy tytuł Viva Wielkopolski Senior. Wyróżniono 1 przedstawiciela po stronie firmy/przedsiębiorstwa oraz 2 podmioty/instytucje, które w swoich działaniach uwzględniały produkty/usługi na rzecz osób starszych; – w ramach spotkania UTW przeszkolono 75 osób – słuchaczy UTW z Wielkopolski w zakresie bezpieczeństwa, udzielenia pierwszej pomocy, promocji swoich działań w social mediach. Ponadto nastąpiła wymiana doświadczeń, integracja oraz nawiązanie współpracy pomiędzy różnymi UTW z Wielkopolski. 	
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 109,1 tys. zł.	

***

Dokumentem doprecyzującym kierunki rozwoju ekonomii społecznej w Wielkopolsce jest **Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Wielkopolskiego na lata 2013-2022**. Cele dokumentu zachowują zgodność z celami SRWW dotyczącymi wzmocnienia podmiotów ekonomii społecznej (PES) i współpracy między nimi oraz sektorem biznesu, w zakresie angażowania różnych partnerów społecznych i politycznych w rozwój ekonomii społecznej i kształtowanie postaw przedsiębiorczych, a także w zakresie podnoszenia efektywności zarządzania PES oraz wzrostu efektywności ich funkcjonowania w regionie.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podjęte działania
1	Wdrażanie Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Wielkopolskim na lata 2013-2020 ³¹
2	Realizacja projektu „Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie wielkopolskim na lata 2019-2022” ³²

²⁸ Działanie realizuje także Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

²⁹ j.w.

³⁰ j.w.

³¹ Działanie realizuje także Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020.

³² Działanie realizuje także Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Program wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w województwie wielkopolskim na lata 2014-2020.

3	Monitoring ekonomii społecznej. Ewaluacja ośrodków wsparcia ekonomii społecznej oraz systemu ekonomii społecznej z województwa wielkopolskiego ³³
4	Realizacja projektu „System partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej” ³⁴
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w zakresie wdrażania Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzono miejsca pracy istniejące co najmniej 24 miesiące w przedsiębiorstwach społecznych (ok. 900 do 2019 r. – wskaźnik naliczany kumulatywnie) i tym samym zmniejszono liczbę osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; ▪ zwiększono liczbę JST i ich jednostek organizacyjnych kupujących produkty i usługi od PES³⁵ i PS³⁶ w wyniku działalności OWES; ▪ poprawiono stopień koordynacji działań w obszarze ekonomii społecznej, prowadzono spotkania 7 grup roboczych inicjowanych przez Komitet ds. Ekonomii Społecznej, zrzeszających przedstawicieli sektora ES; ▪ podniesiono kompetencje pracowników ROPS zajmujących się ekonomią społeczną, zwiększono wiedzę o ekonomii społecznej poprzez współpracę z instytucjami oświatowymi w zakresie działań edukacyjnych; ▪ zwiększono rozpoznawalność ekonomii społecznej oraz podmiotów ekonomii społecznej przez prowadzenie portalu wielkopolskaes oraz organizację różnych wydarzeń w regionie; ▪ opracowano raporty monitorujące stan rozwoju ekonomii społecznej w regionie; – w obszarze koordynacji rozwoju ekonomii społecznej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zrealizowano 3 spotkania Komitetu ds. ES, 8 spotkań sieci OWES, 2 spotkania z zakresu włączenia ES w polityki publiczne, 3 warsztaty sieci współpracy OWES, 1 analizę/ekspertyzę w obszarze ES, 5 spotkań grupy roboczej ds. promocji, proces certyfikacji oraz galę certyfikacji znakiem Zakup Prospołeczny; ▪ prowadzono portal wielkopolska es, stworzono markę „klunkry wielkopolskie”. Powstały 4 projekty produktów dla 4 podmiotów tworzących markę oraz pakiet usług zwiększających jej widoczność poprzez m.in. udział w targach branżowych; ▪ zrealizowano 9 spotkań grup roboczych ds. zatrudnienia socjalnego oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, 2 warsztaty dla ww. grup oraz 2 wizyty studyjne; ▪ przygotowano dokumentację medialną i materiały informacyjne dla JST z zakresu ES, w tym katalog ofert PES, a także zrealizowano 12 spotkań grup roboczych ds. animacji edukacji oraz sieciowania/finansowania oraz 7 warsztatów dla tych grup, 3 spotkania w regionie dotyczące ES, a także konferencję sieciującą PES i PS; – w ramach monitoringu ekonomii społecznej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ monitoring ekonomii społecznej trwa na bieżąco, w 2019 roku przygotowano aktualizację badania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej oraz systemu ekonomii społecznej z województwa wielkopolskiego za rok 2018/2019; – w zakresie systemu partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej (ROPS w Poznaniu odpowiedzialny jest za koordynowanie współpracy ze wszystkimi ROPS-ami w zakresie tworzonych rozwiązań w obszarze ES oraz za stworzenie programu edukacyjnego dla szkół podstawowych z zakresu ES): <ul style="list-style-type: none"> ▪ zrealizowano 3 spotkania grupy ds. koordynacji ES w regionach oraz 3 spotkania grupy ds. edukacji, spotkanie Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz warsztat sieciujący ROPS-OWES nt. regionalnej koordynacji i rozwoju ekonomii społecznej w ramach III Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej; ▪ opracowano program edukacyjny dla szkół podstawowych „Przedsiębiorczość społeczna. Współpraca zamiast rywalizacji” oraz przeprowadzono 4 warsztaty focusowe dla dzieci i młodzieży w ramach upowszechniania przedsiębiorczości społecznej, a także zlecono przygotowanie narzędzi służących jego upowszechnianiu wśród dzieci i młodzieży. 	
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 845 tys. zł.	

³³ j.w.

³⁴ j.w.

³⁵ Podmioty ekonomii społecznej

³⁶ Podmioty społeczne

***

3.2.2. Zdrowie

W zakresie promowania zdrowego trybu życia i wsparcia ochrony zdrowia w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywały następujące kluczowe dokumenty:

- Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019,
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2018-2020.

Cele wymienionych dokumentów korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Dokumenty uszczegóławiają cele SRWW przede wszystkim w zakresie prowadzenia profilaktyki i diagnostyki głównych problemów zdrowotnych, a także w obszarze promowania zdrowego trybu życia i wzmacniania postaw prozdrowotnych. Dodatkowo, część dokumentów wpisuje się w cele SRWW związane z integracją społeczną, wzmocnieniem systemu pomocy społecznej, wsparciem aktywizacji zawodowej osób uzależnionych i osób z zaburzeniami oraz ze wsparciem tych osób w sprawach bytowych, mieszkaniowych i środowiskowych, co zostało omówione poniżej.

Dokumenty te wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Kierunkowym dokumentem w obszarze zdrowia publicznego w analizowanym okresie był **Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2014-2020**. Program dotyczy zmniejszania zachorowalności i przedwczesnej umieralności mieszkańców regionu. Koncentruje się przede wszystkim na opracowywaniu programów polityki zdrowotnej w odniesieniu do głównych problemów zdrowotnych zidentyfikowanych w regionie, a także promocji programów edukacyjnych służących zwiększaniu świadomości mieszkańców regionu w zakresie źródeł zagrożeń utraty zdrowia. Ponadto w dokumencie wskazuje się na konieczność kierowania programów polityki zdrowotnej do najbardziej potrzebujących grup społecznych – osób mieszkających na wsi i w małych miastach, osób powyżej 50 roku życia, a także dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych. Jednym z priorytetów Programu jest także zaangażowanie społeczności lokalnej – w tym liderów zdrowia – w działania dotyczące podnoszenia świadomości mieszkańców w dziedzinie zdrowego stylu życia.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

Lp.	Podejmowane działania
1	Realizacja Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego w województwie wielkopolskim
2	Realizacja Programu psychiatrycznego terapeutyczno-rehabilitacyjnego połączonego z aktywizacją pacjentów
3	Realizacja Programu profilaktyczny schorzeń układu oddechowego dla mieszkańców gmin województwa wielkopolskiego
4	Realizacja Programu wczesnego wykrywania gruźlicy
5	Realizacja Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób układu moczowo-płciowego mężczyzn w województwie wielkopolskim
6	Realizacja Programu profilaktyki nowotworów złośliwych szyjki macicy - szczepienia przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) podopiecznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w województwie wielkopolskim w latach 2014-2020

7	<p>Realizacja lub przygotowanie do realizacji Regionalnych Programów zdrowotnych (RPZ) ze środków unijnych (WRPO):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wielkopolskiego Programu Polityki Zdrowotnej w Zakresie Rehabilitacji Medycznej; – Programu zdrowotnego pn. „Zdrowa Aorta”; – Programu prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych; – Odważ się na zdrowie – program metaboliczny dla mieszkańców Wielkopolski; – Program profilaktyczny retinopatii cukrzycowej w województwie wielkopolskim; – Regionalny program zdrowotny w zakresie rehabilitacji dla osób po udarze mózgu; – Zapobieganie ciężkim zapaleniom płuc i powikłaniom pogrypowym u osób z chorobami nowotworowymi; – Programu wielospecjalistycznej terapii osób z wrodzonymi wadami twarzy; – Program badań przesiewowych słuchu u młodzieży klas szóstych szkół podstawowych – „Hej słyszysz???”; – Wielkopolski Program Profilaktyczny w zakresie onkologii dziecięcej; – Upowszechnienie technologicznej wspomaganą diagnostyki funkcjonalnej i rehabilitacji dzieci i młodych dorosłych z MPD w województwie wielkopolskim.
8	<p>Realizacja projektów z zakresu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych i społecznych ze środków unijnych (WRPO):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Deinstytucjonalizacja opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój systemu usług zdrowotnych i społecznych dla osób niesamodzielnych, w tym w szczególności starszych w formie Dziennych Domów Opieki Medycznej (DDOM) – Deinstytucjonalizacja opieki dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie Środowiskowych Centrów Zdrowia Psychicznego (ŚCZP)
9	<p>Realizacja działań promujących zdrowie objęte patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego i realizowane przez Departament Zdrowia we współpracy z partnerami zewnętrznymi</p>
<p>Kluczowe efekty podejmowanych działań:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach realizacji Programu profilaktyki i wykrywania nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego wykonano badania testem immunochromatograficznym w ramach pierwszego badania przesiewowego oraz w przypadku nieprawidłowego wyniku, badania powtórnego. Prowadzono także działania edukacyjne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ w zakresie realizacji ze środków własnych wykonano 2,3 tys. badań w grupie wiekowej 67+. W spotkaniach edukacyjnych uczestniczyło ok. 2,1 tys. osób; ▪ w ramach realizacji ze środków unijnych w 2019 roku, objęto badaniem 6 499 osób w wieku 50-67 lat³⁷; – w ramach realizacji Programu psychiatrycznego terapeutyczno-rehabilitacyjnego zapewniono 70 pacjentom wielokrotny udział w zajęciach z zakresu psychoedukacji, terapii grupowej, zajęciowej i socjoterapii; – w ramach realizacji Programu profilaktycznego schorzeń układu oddechowego wykonano blisko 6,5 tys. badań RTG cyfrowych klatki piersiowej i 5,8 tys. badań spirometrycznych w 82 gminach województwa wielkopolskiego. Prowadzono także działania edukacyjne; – w ramach realizacji Programu wczesnego wykrywania gruźlicy wykonano 483 badania testem IGRA u osób z otoczenia zakażonych prątkiem gruźlicy; – w Programie profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób układu moczowo-płciowego wzięło udział 2,3 tys. mężczyzn powyżej 50 roku życia. Pobranie krwi na badanie w kierunku PSA poprzedzone było spotkaniami edukacyjnymi; – w ramach Programu profilaktyki nowotworów złośliwych szyjki macicy – szczepienia przeciw HPV, udział wzięło 20 dziewcząt w wieku 13 lat, mieszkanek placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie województwa wielkopolskiego. Prowadzono także działania edukacyjne; – w ramach realizacji RPZ ze środków unijnych: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rehabilitacją medyczną układu kostno-mięśniowego objęto 707 osób w wieku 50+ do okresu emerytalnego. Prowadzono także działania edukacyjne³⁸; ▪ w programie „Zdrowa Aorta” badaniami przesiewowymi w kierunku wykrycia tętniaków aorty brzusznej objęto 201 osób (mężczyźni 50-69 lat). Prowadzono także działania edukacyjne; 	

³⁷ Dane dotyczą osiągniętych wskaźników od początku działania programu, tj. od 2017 roku.

³⁸ Dane dotyczą osiągniętych wskaźników od początku działania programu, tj. od 2018 roku.

- działania merytoryczne Programu prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych rozpoczną się w 2020 roku;
- działania merytoryczne Programu metabolicznego rozpoczęły się pod koniec 2019 roku;
- działania merytoryczne Programu retinopatii cukrzycowej rozpoczęły się pod koniec 2019 roku;
- w przypadku Programu w zakresie rehabilitacji dla osób po udarze mózgu w 2019 rozpoczął się nabór na realizatora Programu. Trwa procedura oceny i wyboru realizatora;
- w przypadku Programu zapobieganie ciężkim zapaleniom płuc w 2019 rozpoczął się nabór na realizatora Programu. Trwa procedura oceny i wyboru realizatora;
- z terapii osób z wrodzonymi wadami twarzy (tj. diagnostyka, rehabilitacja, opieka psychologiczna, poradnictwo) skorzystało 327 dzieci i młodzieży do 18 r. ż. Prowadzono także działania edukacyjne³⁹;
- z Programu badań przesiewowych słuchu skorzystało 4 633 dzieci klas szóstych szkół podstawowych. Prowadzono także działania edukacyjne⁴⁰;
- z Programu w zakresie onkologii dziecięcej (tj. diagnostyka, doradztwo specjalistyczne, edukacja) skorzystało 364 dzieci i młodzieży do 18 r.ż. oraz ich rodzice/opiekunowie⁴¹;
- w ramach Programu dla dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym (MPD) z diagnostyki i rehabilitacji skorzystały 202 dzieci (w wieku 5-21 lat);
- w ramach realizacji projektów z zakresu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych i społecznych ze środków unijnych:
  - ze świadczeń Dziennego Domu Opieki Medycznej (tj. opieka pielęgniarska, nadzór nad terapią farmakologiczną, działania usprawniające i przeciwdziałające postępującej niesamodzielności) skorzystały 53 osoby wymagające wzmożonej opieki zdrowotnej⁴²;
  - ze świadczeń Środowiskowych Centrów Zdrowia Psychicznego skorzystało 239 osób⁴³;
- w ramach promocji zdrowia sfinansowano (koszt druku ulotek, plakatów, materiałów promocyjnych, nagród) organizację takich wydarzeń jak „11.Tydzień Mózgu”, konkurs dotyczący profilaktyki HIV/AIDS dla młodzieży szkół ponadpodstawowych województwa wielkopolskiego pn. „Nie daj szansy AIDS”, inicjatywę „Onkorejs”.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 25,5 mln zł.

***

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2015-2019 (zaktualizowany w 2017 roku) zawiera cele i zadania ukierunkowane na upowszechnienie działań przeciw narkomanii i dążenie do zmniejszenia używania substancji psychoaktywnych – wspieranie programów profilaktycznych, leczenie, rehabilitację i ograniczanie szkód zdrowotnych oraz na epidemiologię i monitoring problemu. Szczególny nacisk kładzie się na podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców regionu na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych. Podstawą prawną opracowania Programu była ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁴⁴.

Cele ujęte w **Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2018-2020** (podstawa prawna opracowania: ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)⁴⁵ korespondują z celami Strategii ST 8. *Zwiększenie zasobów oraz wyrównanie potencjałów społecznych województwa*, a także ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem*. W szczególności działania dotyczą problematyki ograniczania szkód wynikających ze spożywania alkoholu i poprawy jakości działań podejmowanych przez władze samorządowe w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz poprawy

³⁹ Dane dotyczą osiągniętych wskaźników od początku działania programu, tj. od 2017 roku.

⁴⁰ j.w.

⁴¹ Dane dotyczą osiągniętych wskaźników od początku działania programu, tj. od 2018 roku.

⁴² j.w.

⁴³ j.w.

⁴⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2019 Poz. 852 z późn. zm.).

⁴⁵ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2019 Poz. 2277).

funkcjonowania w społeczeństwie osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Działania ujęte w Programie dotyczą również zwiększania kompetencji wychowawczych rodziców oraz zmiany postaw dorosłych wobec picia alkoholu przez dzieci i młodzież. Ponadto Program służy podnoszeniu kompetencji różnych grup zawodowych zobligowanych zawodowo do realizacji zadań z zakresu uzależnień, m.in.: pracowników placówek pomocy społecznej, świetlic i placówek leczenia odwykowego w zakresie pracy terapeutycznej z rodziną, a także uwzględnia kwestie prowadzenia monitoringu stanu i skali zjawiska w województwie.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. Programów

.p.	Podejmowane działania
1	Inicjatywy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom realizowane przez Departament Zdrowia samodzielnie i/lub we współpracy z partnerami zewnętrznymi
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzono 15 szkoleń dla osób zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom, dofinansowano realizację działań szkoleniowych realizowanych przez 2 NGO; – dofinansowano realizację działań profilaktycznych z zakresu uzależnień zgodnie z Systemem rekomendacji programów profilaktycznych z zakresu uzależnień, dla wychowanek Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych (MOW w Cerekwicy Nowej), w tym w formie wyjazdów i wycieczek; – zlecono przeprowadzenie badań ankietowych na temat używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną województwa wielkopolskiego, w ramach Europejskiego Programu Badań Szkolnych nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków (ESPAD); – w ramach zadań zleconych przez SWW udzielono dotacji: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 16 podmiotom na zorganizowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym w ramach profilaktyki selektywnej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień; ▪ 3 podmiotom na zorganizowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w powiązaniu z konstruktywnym wykorzystaniem czasu wolnego; ▪ 2 podmiotom na wsparcie osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych utrzymujących abstynencję i ich rodzin; – prowadzono działania edukacyjne mające na celu promowanie zdrowego stylu życia, w tym życia bez uzależnień pn. „Postaw Na Życie bez Uzależnień” w ramach 8. Biegu na 10 km Szpot Swarzędz, 1. Biegu Rodzinnego Szpot Swarzędz oraz III Igrzysk Dzieci i Młodzieży. 	
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku blisko 1,5 mln zł.	

Inne działania realizowane w 2019 roku w obszarze zdrowie (nie wynikające z dokumentów wykonawczych)

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja projektu pn. „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej (EDM) oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa”
2	Realizacja Projektu pn. „Budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem”
3	Dofinansowanie inwestycji, zakupów inwestycyjnych oraz remontów podmiotów leczniczych dla których podmiotem tworzącym jest SWW
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach wyposażenia środowisk informatycznych dla ułatwienia wdrażania EDM w 2019 roku kontynuowano działania zapoczątkowane rok wcześniej (w ramach zawartych kontraktów na dostarczenie urządzeń dostępowych, systemów operacyjnych klienckich, drukarek i skanerów) oraz realizowano kolejne etapy przewidziane w harmonogramie realizacji projektu: uruchomienia infrastruktury, doposażenie w oprogramowanie i utrzymanie platformy regionalnej e-Pacjent. Projekt realizowany jest w partnerstwie z 34 szpitalami powiatowymi i miejskimi (Partnerami), 28 powiatami województwa wielkopolskiego (Partnerami Finansującymi), Miastem Poznań (Partnerem 	

Finansującym) oraz 19 podmiotami leczniczymi podległymi Sejmikowi Województwa Wielkopolskiego (Uczestnicy Projektu). W wyniku realizacji Projektu uruchomione zostaną 2 usługi: e-Rejestracji i e-Dokumentacji;

- w zakresie realizacji projektu budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem:
  - zawarto umowę na wykonanie multimedialnej dokumentacji procesu budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka, która jest w trakcie realizacji;
  - przeprowadzono 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Wyposażenie Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w sprzęt medyczny” – jedno z nich jest w trakcie realizacji, wcześniejsze unieważniono;
  - kontynuowano realizację umów zawartych w roku poprzednim dotyczących przygotowania i przeprowadzenia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na wybór generalnego wykonawcy Projektu oraz podmiotu pełniącego nadzór inwestorski, realizacji usługi Inwestora Zastępczego, zaprojektowania, wykonania, dostawy i montażu tablic informacyjnych budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka wraz z jego wyposażeniem;
- w ramach dofinansowania inwestycji oraz przeprowadzenia remontów w podmiotach leczniczych, których podmiotem tworzącym jest SWW:
  - przygotowano koncepcję, dokumentację i utworzono ośrodki radioterapii w Wielkopolsce, zmodernizowano Zakład Radiologii (Wielkopolskie Centrum Onkologii), utworzono pracownię radiologii zabiegowej wraz z zakupem angiografu dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie;
  - zmodernizowano i przebudowano Blok Operacyjny wraz z zakupem lampy operacyjnej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie;
  - przeprowadzono przebudowę wraz z rozbudową istniejącego budynku na cele Centrum Rehabilitacji w Osiecznej;
  - zakupiono lasery holmowe dla Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej oraz konsolę lekarską dwustanowiskową dla Pracowni Rezonansu Magnetycznego dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lesznie;
  - zmodernizowano pomieszczenia apteki szpitalnej wraz z doposażeniem oraz pomieszczenia pracowni RTG dla Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie;
  - zakupiono aparaturę i sprzęt medyczny dla Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu (dofinansowanie w ramach Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych).

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 180,8 mln zł.

***

3.2.3. Kultura

W ramach zagadnień związanych z utrzymaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego Wielkopolski oraz promowaniem udziału mieszkańców w życiu kulturalnym regionu w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywał **Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020**. Podstawą prawną opracowania Programu jest ustawa z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁴⁶. Głównym zamierzeniem Programu jest określenie warunków organizacyjnych i finansowych w zakresie kompetencji Samorządu Województwa Wielkopolskiego służących kontynuacji działań zmierzających do ochrony i poprawy stanu zachowania zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego Wielkopolski, a także podejmowanie przedsięwzięć zwiększających ich atrakcyjność. Cele te korespondują z trzema celami strategicznymi Strategii:

- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Dokument identyfikuje działania na rzecz ochrony i rewitalizacji obiektów zabytkowych, co służy zwiększeniu ich atrakcyjności dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych. Przez dążenie do

⁴⁶ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2018 Poz. 2067 z późn. zm.).

zachowania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, Program realizuje także cele Strategii, które odnoszą się do eksponowania i promowania tożsamości regionalnej oraz upowszechniania wiedzy o regionie, ochrony krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego.

Program wpisuje się także w realizację zapisów celu strategicznego 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu

L.p.	Podejmowane działania
1	Przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na realizację w formie powierzenia lub wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego: <ul style="list-style-type: none"> – w dziedzinie kultury w roku 2019⁴⁷; – w dziedzinie kultury w latach 2019-2023⁴⁸; – w dziedzinach: kultury, kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa w roku 2018 i 2019, z uwzględnieniem popularyzacji wiedzy na temat Powstania Wielkopolskiego – idei, postaci, miejsc.
2	Przeprowadzenie konkursu na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego
3	Wykorzystanie rezerwy celowej: <ul style="list-style-type: none"> – na dofinansowanie zadań instytucji kultury, które otrzymały dotacje zewnętrzne; – na dofinansowanie konserwacji muzealiów, będących na stanie muzeów, dla których organizatorem jest SWW.
4	Modernizacja pawilonów wystawienniczych, wystaw stałych oraz magazynów zbiorów Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie
5	Zachowanie europejskiego i światowego dziedzictwa kulturowego. Projekt inwestycyjny dotyczący byłego niemieckiego Obozu Zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, podnoszący jego wartość muzealną i turystyczną – II etap
6	Modernizacja pomnika ofiar zagłady Kulmhof w lesie rzuchowskim
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach przeprowadzonych konkursów ofert na realizację w formie powierzenia lub wspierania zadań publicznych: <ul style="list-style-type: none"> ▪ do konkursu w dziedzinie kultury wpłynęło 431 ofert, dofinansowano 236 projektów zarówno o charakterze międzynarodowym, jak i lokalnym (przeznaczonych dla małych ośrodków, oddalonych od centrów kultury) promujące np. kulturalne ikony regionu, wydawnictwa, literaturę; ▪ do konkursu w dziedzinie kultury na lata 2019-2023 wpłynęło 51 ofert, dofinansowano 17 podmiotów. Celem konkursu było wsparcie przede wszystkim muzycznych i teatralnych festiwali i konkursów; ▪ do konkursu dot. popularyzacji wiedzy nt. Powstania Wielkopolskiego wpłynęło 99 ofert, dofinansowano 57 podmiotów; – odnośnie konkursu na prace konserwatorskie i budowlane przy zabytkach, wpłynęło 117 wniosków, dofinansowano 81 podmiotów; – w kwestii wykorzystania rezerwy celowej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zrealizowano przez instytucje kultury 34 zadania finansowane z dotacji zewnętrznych oraz środków przekazanych przez SWW na uzupełnienie wkładów własnych; ▪ przeznaczono na konserwację 240 muzealiów, wpisanych do inwentarzy muzealnych lub przechowywanych w magazynach. Po przeprowadzeniu prac konserwatorskich, muzealia zostaną udostępnione w ramach wystaw; 	

⁴⁷ Działanie realizuje również Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019.

⁴⁸ Działanie realizuje także Wieloletni program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023.

- zmodernizowano 8 ekspozycji stałych i stworzono jedną nową wystawę stałą w Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, zwiększając konkurencyjność Muzeum w przestrzeni usług kulturalnych;
- w zakresie inwestycji dot. byłego niemieckiego Obozu Zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, ruiny pałacu poddano pracom konserwatorskim i wykonano zabezpieczenie budowlane obiektu.
- z modernizacją pomnika ofiar w lesie rzuchowskim wiązało się położenie nowych płyt stropowych, a także wykonanie konserwacji płaskorzeźby stanowiącej element elewacji pomnika.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 17 mln zł.

Inne działania realizowane w 2019 roku w obszarze kultury (nie wynikające z dokumentów wykonawczych)

L.p.	Podjęte działania
1	Realizacja konkursu na opracowanie koncepcji Wielkopolskiego Szlaku Pracy Organicznej
2	Realizacja konkursu na koncepcję programowo-organizacyjną instytucji kultury działającej w zespole pałacowo-parkowym w Winnej Górze
3	Realizacja programu „Ambasador Wielkopolskiej Kultury”
4	Realizacja działań na rzecz promocji Województwa Wielkopolskiego poprzez wydawanie portalu Kulturaupodstaw.pl
5	Wykorzystanie rezerwy celowej: <ul style="list-style-type: none"> – na dofinansowanie wkładu własnego do zadań instytucji kultury, które otrzymały dotacje zewnętrzne; – na dofinansowanie prezentacji spektakli i koncertów przez instytucje artystyczne samorządu Województwa Wielkopolskiego w Regionalnym Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile.
6	Organizacja obchodów 79. rocznicy Zbrodni Katyńskiej i drugiej masowej zsyłki Polaków na Sybir
7	Organizacja 21. Wojewódzko–Archidiecezjalnych Dożynek Wielkopolskich
8	Organizacja 80. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego
9	Organizacja 101. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- na konkurs dot. koncepcji Wielkopolskiego Szlaku Pracy Organicznej nadesłano 5 prac, spośród których 4 uzyskały pozytywną rekomendację;
- na konkurs dot. zespołu pałacowo-parkowego w Winnej Górze nadesłano 5 prac, ale żadna nie uzyskała pozytywnej rekomendacji. Niemniej SWW nabył prawa do 3 koncepcji zawierających częściowe rozwiązania, które mogą być wykorzystane w działalności placówki w Winnej Górze;
- w ramach programu „Ambasador Wielkopolskiej Kultury” zrealizowano 9 prezentacji kultury Wielkopolski przez podmioty prowadzące działalność muzyczną, folklorystyczną, taneczną i teatralną na międzynarodowych przedsięwzięciach artystycznych;
- portal Kulturaupodstaw.pl promuje wielkopolskich twórców i animatorów i zwiększa rolę kultury w życiu mieszkańców; czytany jest przez kilkanaście tysięcy osób miesięcznie;
- w ramach utworzonych rezerw celowych:
  - podjęto przez instytucje kultury realizację 34 zadań finansowanych z dotacji zewnętrznych oraz środków przekazanych przez samorząd Województwa Wielkopolskiego na uzupełnienie wkładów własnych;
  - dofinansowano prezentację 8 spektakli i koncertów przez 6 instytucji artystycznych samorządu Województwa Wielkopolskiego w Regionalnym Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile;
- w obchodach 79. rocznicy Zbrodni Katyńskiej i drugiej masowej zsyłki Polaków na Sybir uczestniczyło ok. 500 osób; prowadzono działania edukacyjne przez mass-media;
- w zakresie Dożynek Wielkopolskich w Siedlcu zorganizowano wystawę rolniczą, konkurs na najciekawsze stoisko wystawy rolniczej, uroczysty obrzęd dożynkowy, prezentację i konkurs wieńców przygotowanych przez powiaty i dekanaty Archidiecezji Poznańskiej oraz koncert; w Dożynkach wzięło udział ok 800 osób. Prowadzono kampanię promocyjną przez mass media i na stronach internetowych organizatorów;
- w ramach 80. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego w Poznaniu zorganizowano uroczystości z udziałem wojskowej asysty honorowej poprzedzone mszą świętą z udziałem ok. 300

osób; następnie w Auli Akademii Muzycznej zaprezentowano m.in. film „Obowiązek pamiętania” oraz uhonorowano działaczy ŚZŻAK specjalnie zaprojektowanymi na tę okoliczność statuetkami. W wydarzeniu udział wzięło ok 500 osób w tym uczniowie wielkopolskich szkół. Prowadzono kampanię informacyjną przez mass media. Uhonorowano działaczy Związku specjalnie zaprojektowanymi na tę okoliczność statuetkami;

- w związku z 101. rocznicą wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu 27 grudnia zorganizowano mszę świętą, uroczystości przy pomniku Powstańców Wielkopolskich z udziałem wojskowej asysty honorowej, widowisko multimedialne ŚWIATŁO ZWYCIĘSTWA na Placu Wolności. Około 600 osób wzięło udział w obchodach oraz kilka tysięcy widzów na Placu Wolności. 28 grudnia w Warszawie uroczystości odbyły się przy Grobie Nieznanego Żołnierza oraz na Cmentarzu Wojskowym. Wzięło w nich udział ok. 300 osób.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku w wysokości ponad 3,2 mln zł.

***

3.2.4. Społeczeństwo obywatelskie

Istotnym potencjałem, jaki należy rozwijać dla osiągnięcia odpowiednio wysokiego poziomu życia, jest samoorganizacja i świadome uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym. Przejawem wykształconego społeczeństwa obywatelskiego jest m.in. znaczna aktywność społeczna mieszkańców, działalność organizacji pozarządowych i innych instytucji non-profit, wolontariat i współpraca na rzecz dobra wspólnoty lokalnej/regionalnej. W obszarze kształtowania świadomości obywatelskiej i wspierania organizacji pozarządowych w 2019 roku obowiązywały 2 dokumenty określające współpracę SWW z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Były to: **Wieloletni program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019 – 2023** oraz **Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019**.

Programy współpracy na poszczególne lata opracowywane są corocznie, zgodnie z zapisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴⁹ i wpisują się w założenia programów wieloletnich.

Zakres omawianych dokumentów koresponduje z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jej zasobami*
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Programy wpisują się także w realizację zapisów wszystkich celów strategicznych Strategii rozwoju województwa do 2030 roku:

1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,*
2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,*
3. *Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,*
4. *Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.*

Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 wyznacza obszary współpracy w zakresie umacniania podmiotowości obywateli i zwiększania wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej, gospodarczej i kulturalnej. Wśród obszarów zidentyfikowanych w dokumencie znalazły się m.in.: ochrona i promocja zdrowia, przeciwdziałanie

⁴⁹ Ustawa z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2019 poz. 688 z późn. zm.).

uzależnieniom, utrwalanie dziedzictwa kulturowego i ochrona tożsamości regionalnej, wsparcie turystyki, krajoznawstwa, sportu, włączenia społecznego i równego dostępu do usług edukacyjnych, zdrowotnych, społecznych, rozwój obszarów wiejskich, a także ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego. Ponadto w Programie wyróżnia się działalność na rzecz współpracy terytorialnej, a także w zakresie integracji europejskiej. Zidentyfikowano ponadto zadania obejmujące promocję zatrudnienia i aktywizację zawodową w zakresie wsparcia rodziny „3+”, otoczenia osób starszych oraz szerzenia regionalnego patriotyzmu.

Zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni przedłożone powinno zostać Sejmikowi Województwa do końca maja. W związku z tym, że sprawozdania z realizacji ww. Programów oraz niniejszy raport będą tematami majowego posiedzenia Sejmiku WW, w raporcie nie zamieszczono szerszej informacji z ich realizacji. W tym miejscu można wskazać łączną kwotę na realizację zadań w ramach ww. Programów:

- na realizację zadań wynikających z Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 przeznaczono nie mniej niż 10 000 000 zł;
- na realizację zadań wynikających z Wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023 przeznaczono nie mniej niż 9 000 000 zł.

Zrealizowane działania przyczyniły się do wzmocnienia konkurencyjności wielkopolskich NGO, zwiększyły efektywność realizowanych zadań publicznych i poprawiły ich jakość.

3.2.5. Sport i turystyka

W zakresie wsparcia rozwoju turystyki w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywała **Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim do 2020 roku (SRTWW)**, w której określono wizję i misję dalszego rozwoju tego sektora oraz wskazano cztery obszary priorytetowe, które będą decydować o sukcesie dalszego rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim, tj.: produkty turystyczne, kapitał ludzki, nowe technologie, infrastruktura. Przyjęte obszary priorytetowe pozwoliły na określenie dla każdego z nich konkretnych celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków interwencji (kierunków działań).

Cele wymienionego dokumentu korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,*
- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,*
- Cel ST 4. *Zwiększenie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie,*
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Kluczowym partnerem Samorządu WW we wdrażaniu SRTWW jest Wielkopolska Organizacja Turystyczna (WOT). Cele i kierunki działań wskazane w SRTWW stanowią podstawowe cele działań WOT i ujmowane są priorytetowo w programie pracy na dany rok. Jednocześnie, jako stowarzyszenie skupiające różnych interesariuszy rynku turystycznego (samorząd województwa, samorządy lokalne, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, świat nauki), WOT stanowi naturalną platformę współpracy i ma możliwość integrowania działań poszczególnych partnerów, zapewniając skuteczną realizację celów strategicznych. Wdrażanie Strategii odbywa się w dużej mierze w drodze współpracy z głównymi

interesariuszami, do których należą: samorządy lokalne, organizacje pozarządowe oraz szeroko rozumiane instytucje otoczenia rynkowego.

Strategia wpisuje się także w realizację zapisów celu strategicznego 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Strategii

L.p.	Podejmowane działania
1	Wzmacnianie i utrzymanie roli kreatywnej i koordynacyjnej Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej (WOT)
2	Rozwój i promocja Szlaku Piastowskiego: <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja projektu oznakowania Szlaku Piastowskiego turystycznymi znakami drogowymi; – Realizacja projektu „Rozwój kluczowego szlaku dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego pn. Szlak Piastowski”; – Przeprowadzenie analizy dostępności obiektów Szlaku Piastowskiego.
3	Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej ze środków budżetu województwa wielkopolskiego poprzez przekazywanie pomocy finansowej JST – tworzenie i rozwój ogólnodostępnej, nieodpłatnej infrastruktury umożliwiającej uprawianie poszczególnych form turystyki
4	Przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na realizację w formie powierzenia i wspierania zadań publicznych województwa wielkopolskiego w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa
5	Wykonanie inwentaryzacji oraz projektu odnowienia oznakowania szlaku rowerowego o nazwie: Piastowski Trakt Rowerowy
6	Aktywizacja gospodarcza i turystyczna Międzynarodowej Drogi Wodnej E70

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach działalności WOT sfinansowano:
  - udział w targach, konferencjach oraz organizację wizyt studyjnych; wydawanie materiałów promocyjnych; regionalną kampanię promocyjną Wielkopolski oraz promocję Wielkopolski na Lotnisku Ławica;
  - funkcjonowanie punktów informacji turystycznej oraz szkolenia pracowników w nich obsługujących;
  - wkład własny WOT w realizację projektu „Rozwój kluczowego szlaku dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego pn. Szlak Piastowski”, współfinansowanego ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020;
- w zakresie rozwoju i promocji Szlaku Piastowskiego:
  - odnośnie oznakowania Szlaku, ustawiono 10 turystycznych tablic informacyjnych, które wyposażono w aplikację na urządzenia mobilne, wykorzystującą technologię AR;
  - efektem realizacji projektu „Rozwój kluczowego szlaku...” było:
    - ustawienie 4 tablic informacyjnych wyposażonych w aplikację AR;
    - zorganizowanie 4 wizyt studyjnych dla środowisk opiniotwórczych, blogerów, dziennikarzy i touroperatorów;
    - przeprowadzenie kampanii promocyjnej, przygotowanie stoiska informacyjno-promocyjnego podczas Jarmarku Wikinga (Festiwal Słowian i Wikingów na Wolinie);
    - przygotowanie wydawnictwa promującego Szlak, opublikowano artykuły na portalu Podróże Onet;
    - Ponadto kontynuowano prace modernizacyjne w Skansenie Miniatur Szlaku Piastowskiego w Pobiedziskach oraz prace modernizacyjno-inwentaryzacyjne w Koninie (Koniński Słup Drogowy);
  - w wyniku analizy dostępności Szlaku opracowano dla 32 obiektów:
    - karty przedstawiające dostosowanie obiektów do obsługi osób z niepełnosprawnościami, odwiedzających z dziećmi oraz osób starszych;
    - propozycje kart informacyjnych zawierających podstawowe dane na temat możliwości dojazdu do obiektu i jego zwiedzania, z uwzględnieniem potrzeb osób z

niepełnosprawnością (ruchową, wzrokową, słuchową), odwiedzających z dziećmi oraz osób starszych;

- w ramach wsparcia rozwoju infrastruktury turystycznej dofinansowano 13 projektów na rzecz okołoszlakowej infrastruktury turystycznej (w tym 6 z dziedziny turystyki wodnej oraz 4 projekty z zakresu turystyki rowerowej) realizowanych przez JST z terenu województwa wielkopolskiego;
- w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa przeprowadzono 6 otwartych konkursów ofert, w których wyłoniono 23 zadania. Do najważniejszych zrealizowanych projektów należały:
  - odnowienie szlaków rowerowych i infrastruktury turystycznej w gminach Ostrów Wielkopolski, Nowe Skalmierzyce, Sieroszewice, Sośnie i Miasta i Gminy Mikstat;
  - organizacja otwarcia sezonu wodnego na Wielkiej Pętli Wielkopolski;
  - organizacja akcji „Weekend na Szlaku Piastowskim”;
  - organizacja Wielkopolskich Obchodów Światowego Dnia Turystyki;
- wykonano projekt odnowienia oznakowania Piastowskiego Traktu Rowerowego o długości 110 km (będącego elementem projektowanego systemu Wielopolska BIKE), a także sporządzono jego szczegółową inwentaryzację;
- w ramach aktywizacji gospodarczej i turystycznej Międzynarodowej Drogi Wodnej E70:
  - kontynuowano promocję i rewitalizację wielkopolskiego odcinka drogi wodnej MDW E70 – podjęto działania na rzecz rozwoju transportu i turystyki wodnej oraz regionów przyległych do rzek;
  - współorganizowano i wzięto udział w X Międzynarodowych Regatach Żeglarskich o Puchar Trzech Marszałków na wodach Zalewu Wiślanego wokół Frombork i Tolkmicka;
  - zorganizowano konferencję pn. „Rozwój dróg wodnych w Polsce”, wizytę studyjną w Porcie Morskim Gdańsk SA i DCT Gdańsk, a także współorganizowano konferencję w Senacie RP "MDW E70 i co dalej";
  - realizowano kampanię społeczną i promocyjną na rynkach krajowych i zagranicznych, w tym:
    - wzięto udział w Targach: World Travel Show 2019 w Nadarzynie, Sportów Wodnych Wiatr i Woda 2019 w Warszawie, BOATSHOW 2019 w Łodzi;
    - wzięto udział w wydarzeniu Piknik nad Odrą w Szczecinie.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ok. 4,2 mln zł.

Inne działania realizowane w 2019 roku w obszarze sportu

L.p.	Podejmowane działania
1	Współpraca z organizacjami pozarządowymi ⁵⁰ : <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży na poziomie wojewódzkim (zawarto umowy wieloletnie); - upowszechnianie sportu w środowisku szkolnym, wiejskim, akademickim, osób z niepełnosprawnościami (zawarto umowy wieloletnie); - programy sportu powszechnego (zawarto umowy wieloletnie); - poprawa i rozwój bazy sportowej na terenie województwa wielkopolskiego; - konkurs na organizację na terenie województwa wielkopolskiego imprez sportowych lub jednolitych tematycznie cykli imprez.
2	Realizacja Programu „Szatnia na medal”
3	Stypendia sportowe SWW (młodzieżowe oraz olimpijskie) ⁵¹
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi (klubami sportowymi): <ul style="list-style-type: none"> ▪ zawarto 12 umów 5-cio letnich (na okres 2019-2023) z organizacjami pozarządowymi w 5 obszarach sportu (lekka atletyka, bieganie, pływanie oraz sporty zespołowe, w tym koszykówka);

⁵⁰ Działanie realizowane w ramach Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019.

⁵¹ j.w.

- zlecono lub powierzono organizację 5 wydarzeń sportowych (organizacja wydarzeń w lekkiej atletyce – Wielkopolskie Czwartki Lekkoatletyczne, Grand Prix Wielkopolski w Półmaratonie, pływaniu – Grand Prix Wielkopolski w Pływaniu Długodystansowym oraz w sportach zespołowych - Wielkopolski Turniej Orlika o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Grand Prix Wielkopolski w Koszykówe) w których udział wzięło łącznie ponad 32 tys. osób;
- dofinansowano remont lub doposażenie 21 obiektów pozostających w dyspozycji klubów sportowych;
- wsparto organizację 75 wydarzeń sportowych w 22 różnych dyscyplinach, w których udział wzięło łącznie ok. 12 tys. osób; wśród nich znalazły się 2 imprezy rangi Pucharu Świata oraz 1 rangi Akademickich Mistrzostw Europy;
- poprawiono warunki do uprawiania sportu poprzez dofinansowanie 70 zadań remontowych i budowlanych obiektów sportowych, w tym obiektów szatniowo sanitarnych (68), w ramach pomocy finansowej dla JST;
- udzielono bezpośredniego wsparcia sportowcom zawodowym (13 stypendiów „olimpijskich”) oraz młodzieżowych (65 stypendiów) w ramach systemu stypendialnego (okres 12 miesięcy).

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 30 mln zł.

***

3.3. Gospodarka

Nawiązując do przyporządkowania dokumentów do obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału zostały omówione dokumenty programowe i podejmowane kluczowe inicjatywy z zakresu rynku pracy, edukacji, konkurencyjności i innowacyjności, a także rolnictwa i obszarów wiejskich.

3.3.1. Rynek pracy

W 2019 roku w obszarze polityki rynku pracy w Wielkopolsce, dokumentem wyznaczającym podstawowe kierunki w zakresie wsparcia aktywności zawodowej mieszkańców regionu była **Strategia Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020** (SZWW). Cele wskazane w SZWW korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.*

W SZWW określono priorytetowe obszary wsparcia, wśród których znalazły się: zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, m.in. przez pomoc w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, tworzenie nowych miejsc pracy, promocję postaw przedsiębiorczych i aktywizację ludzi młodych, starszych, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania systemu edukacji w szkolnictwie zawodowym do potrzeb rynku pracy oraz inwestowanie w edukację i kształcenie ustawiczne. Ponadto Strategia kładzie nacisk na kwestie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, m.in. przez rozwój przedsiębiorczości społecznej, co koresponduje z celami oraz podkreśla istotność interwencji skierowanej do odbiorców z obszarów wiejskich i ośrodków lokalnych. Dokumentem wdrożeniowym w odniesieniu do Strategii zatrudnienia w 2019 roku był **Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2019 rok**⁵², który został sformułowany na podstawie Założeń programowo-organizacyjnych do Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2019 i jest dokumentem wyznaczającym wspólną politykę rynku pracy oraz zasobów ludzkich dla Wielkopolski, przy współdziałaniu partnerów rynku pracy.

⁵² Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622, 1818, 2473) Samorząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia.

Dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców* oraz celu 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.*

Działania podejmowane w 2019 roku ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Ustalenie dla samorządów powiatowych województwa wielkopolskiego, według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego, kwot środków Funduszu Pracy (FP) na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
2	Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych poprzez finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy (PUP)
3	W ramach realizacji projektów aktywizacji zawodowej i społecznej ze środków unijnych: <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałania 1.1.1. oraz Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe, Poddziałania 1.2.1 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER); – Realizacja Działania 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez PSZ i Działania 6.2 Aktywizacja zawodowa w ramach WRPO 2014+; – Realizacja Działania 7.1 Aktywna integracja, Podziałania 7.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe w ramach WRPO 2014+.
4	Wspieranie kształcenia ustawicznego w regionie poprzez wykorzystanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS); prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS)
5	Świadczenie usług poradnictwa zawodowego dla osób pełnoletnich poszukujących zatrudnienia, odczuwających trudności na rynku pracy, zainteresowanych rozwijaniem kompetencji społeczno – zawodowych oraz dla młodzieży uczącej się; poradnictwo zawodowe w obszarze przedsiębiorczości
6	Pośrednictwo pracy – wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji zatrudnienia na terenie województwa
7	Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez wspieranie mobilności międzynarodowej
8	W ramach koordynacji i monitoringu: <ul style="list-style-type: none"> – Określenie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz monitorowanie lokalnych zmian społeczno-gospodarczych określających przyszłe potrzeby rynku pracy. Realizacja badań i analiz rynku pracy w Wielkopolsce; – Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych na wielkopolskim rynku pracy oraz zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje; – Monitorowanie polityk publicznych w ramach sieci WROT.
9	Działalność Partnerstwa na Rzecz Wielkopolskiego Rynku Pracy
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – SWW otrzymał w 2019 r. na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kwotę 143 104,4 tys. zł z FP, z czego 36 088,9 tys. zł na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, 107 015,5 tys. zł na realizację projektów współfinansowanych z EFS WRPO oraz PO WER. Dokonano podziału środków na 31 samorządów powiatowych; – w ramach wspierania aktywizacji zawodowej przez PUP: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 19 593 osób objęto aktywizacją zawodową w ramach 4 przeprowadzonych naborów z rezerwy FP, w zakresie których rozdysponowano pomiędzy samorządy powiatowe łącznie 4 301,0 tys. zł na programy aktywizacji; ▪ w Programie RAZEM SKUTECZNIEJ BIS (finansowanym ze środków własnych PUP), wzięło udział 132 beneficjentów. Program ukończyło 113 osób, spośród których 79% znalazło zatrudnienie; – wspierano aktywizację zawodową i społeczną ze środków unijnych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ze środków PO WER zrealizowano łącznie 208 projektów, wsparciem objęto 45 195 osób (osoby w wieku 15-29 lat pozostające bez zatrudnienia). W zakresie projektów udzielono pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, szkoleń i kursów, staży i praktyk, a także 	

- udzielono 6 443 dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. 30 074 uczestników podjęło pracę, a 9 263 osoby uzyskały kwalifikacje⁵³;
- ze środków WRPO wsparcie otrzymało 35 638 osób (osoby w wieku powyżej 29 r. ż. pozostające bez zatrudnienia oraz pracujący znajdujący się w trudnej sytuacji na rynku pracy). W projektach udzielono pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, szkoleń i kursów, staży i praktyk, a także udzielono 4 461 dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. 17 459 uczestników podjęło pracę, a 8 351 osób uzyskało kwalifikacje⁵⁴;
  - w ramach aktywnej integracji z WRPO wsparcie otrzymało 16 055 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami (5 797), osoby powyżej 54 r. ż. (3 199 osób). 7 639 osób uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje, a kolejne 2 128 podjęło pracę⁵⁵;
- w ramach wsparcia kształcenia ustawicznego, w 2019 r. wsparcie z KFS otrzymało 11 027 pracujących mieszkańców Wielkopolski;
  - w ramach poradnictwa zawodowego zrealizowanego przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (w strukturach WUP) udzielono 9 791 konsultacji indywidualnych, 7 757 informacji zawodowych oraz przeprowadzono 278 zajęć grupowych dla łącznie 3 406 uczestników. Prowadzono obsługę Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych w systemie Zielona Linia oraz uczestniczono w różnorodnych lokalnych i regionalnych przedsięwzięciach (targi edukacyjne, targi pracy, giełdy pracy, Tydzień Kariery). 83 pracowników PUP wzięło udział w szkoleniach prowadzonych przez doradców zawodowych z WUP;
  - prowadzono Rejestr Agencji Zatrudnienia – w 2019 r. wznowiono, we współpracy z Państwową Inspekcją Pracy, cykl spotkań informacyjno-szkoleniowych z podmiotami wpisanymi do Rejestru. W Rejestrze wpisanych jest 1039 agencji zatrudnienia;
  - w ramach aktywizacji osób bezrobotnych przez sieć EURES WUP, w 2019 r. dysponowano 593 ofertami pracy i 3428 miejscami pracy. Wydano, w imieniu Marszałka Województwa Wielkopolskiego, 3 697 decyzji administracyjnych. Ponadto monitorowano również proces zatrudniania cudzoziemców na terenie województwa ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy;
  - w zakresie koordynacji i monitoringu:
    - przygotowano *Sprawozdanie z wykonania Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2018 r., Ocenę sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2018 roku, Ocenę sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego, rocznik 2017/2018 na rynku pracy*, a także realizowano badania własne w powiatach, na podstawie których opracowane zostały analizy, w tym:
      - o jakość i charakterystyka ofert pracy zgłaszanych do PUP;
      - o średni czas poszukiwania pracy w wielkopolskich powiatach;
      - o badanie lokalnych rynków pracy pn. *Barometr potrzeb kadrowych*;
      - o *Badanie oferty edukacyjnej szkół zawodowych w Wielkopolsce*;
 Ponadto przeprowadzono badanie *Srebrna gospodarka na wielkopolskim rynku pracy – aktywność zawodowa osób 50+ i osób 60+*, badanie dotyczące efektywności funkcjonowania KFS w województwie wielkopolskim za lata 2017–2018. Wyniki opracowań i badań były rozpowszechniane m.in. przez Biuletyn Informacyjny WUP, przekazanie wersji drukowanej do instytucji oświatowych, rynku pracy, pracodawców i innych podmiotów zainteresowanych tą problematyką oraz konferencje;
    - wykonano badania dotyczące zapotrzebowania na zawody na wielkopolskim rynku pracy, tj. *Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2018 r. oraz Barometr Zawodów 2020*;
    - prowadzono współpracę z innymi jednostkami badawczo-analitycznymi z województwa wielkopolskiego w ramach sieci WROT (Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne);
  - w roku 2019 kontynuowało swoją działalność Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy. Zorganizowano 2 wydarzenia:
    - konferencję pn. *Wielkopolski rynek pracy - wyzwania przyszłości*;

⁵³ Dane dotyczą działań podejmowanych od początku prowadzonego wsparcia, tj. od 2015 r. Opisują sytuacje osób, które podjęły pracę w okresie do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie.

⁵⁴ j.w.

⁵⁵ j.w.

- konferencję pn. *25-lecie EURES w UE/15-lecie EURES w PL*.

Szacuje się, że na realizację ww. działań wydano w 2019 roku blisko 574 mln zł.

***

3.3.2. Edukacja

Dokumentem kierunkowym w obszarze edukacji, jaki obowiązywał w 2019 roku w województwie wielkopolskim, była **Strategia rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim** (SROWW), przyjęta w 2002 roku.

Podstawowym celem SROWW jest wskazanie priorytetowych kierunków działań służących rozwojowi systemu edukacji w Wielkopolsce, który jest nie tylko celem, ale i środkiem służącym podniesieniu poziomu jakości życia mieszkańców oraz wpływającym na wzrost gospodarczy w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, obniżania bezrobocia, podnoszenia konkurencyjności regionu i wsparcia gospodarki opartej na wiedzy. Jest to podejście ściśle korespondujące z modelem rozwoju przyjętym w SRWW.

SROWW odpowiada na wyzwania zdefiniowane w następujących celach strategicznych SRWW:

- Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.*

SROWW szczególnie kładzie nacisk na współpracę szkół z lokalnym biznesem, rozwój miękkich umiejętności związanych z komunikacją międzyludzką i umiejętności cyfrowych oraz kształtowanie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych. Ponadto działania koncentrują się także na wyrównywaniu szans edukacyjnych, likwidacji barier w dostępie do edukacji na wszystkich poziomach kształcenia oraz doskonaleniu zawodowym kadry pedagogicznej.

Celem **Programu wspierania edukacji uzdolnionej wielkopolskiej młodzieży – mieszkańców Województwa Wielkopolskiego**⁵⁶ jest doprowadzenie do wzrostu jej aspiracji edukacyjnych oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości, prowadzenie działań na rzecz podnoszenia wyników w nauce oraz wspieranie naukowo uzdolnionej młodzieży i tym samym ułatwienie jej dostępu do edukacji oraz dóbr kulturalnych, zachęcanie młodzieży do reprezentowania Województwa Wielkopolskiego w olimpiadach, konkursach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym, a także wspieranie kierunków kształcenia i działalności gospodarczej poprzez przygotowanie wysoko wykwalifikowanej kadry. Powyższe założenia wpisują się w cele operacyjne z zakresu wzrostu kompetencji mieszkańców i zatrudnienia.

Dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców* oraz celu 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartego konkursu ofert
2	Działanie Centrów Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego (CWRKDiZ) w Poznaniu, Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile
3	Realizacja inwestycji w jednostkach nadzorowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego
4	Prowadzenie oświatowych jednostek organizacyjnych
5	Realizacja projektu „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”
6	Organizacja programów stypendialnych:

⁵⁶ Zgodne z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1481 ze zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

	<ul style="list-style-type: none"> – Stypendia dla uczniów, studentów/słuchaczy zameldowanych na stałe na terenie Województwa Wielkopolskiego; – Jednorazowe stypendia za wyniki w nauce dla uczniów Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego; – Stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego.
7	Organizacja konkursów o tytuł Wielkopolski Nauczyciel Roku oraz o tytuł Wielkopolska Szkoła Roku 2019
8	Organizacja konkursu o tytuł Najlepszy Mistrz oraz Czeladnik 2018 roku
9	Realizacja przez jednostki oświatowe zadań zleconych w pozostałej działalności (bez nagród ZWW), w tym m.in. organizacja konkursów tematycznych w zakresie edukacji i nauki
10	Organizacja programu „To co nas łączy – Polska”
11	Organizacja XXIII Targów Edukacyjnych pod hasłem „Kierunek Bezpieczeństwo”

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach współpracy z NGO zawarto 33 umowy z organizacjami pozarządowymi i zrealizowano 33 projekty z dziedziny edukacji (m.in. w zakresie wychowania obywatelskiego, wiedzy na temat Wielkopolski, promocji szkolnictwa zawodowego i rozwijania talentów);
- w zakresie działalności CWRKDiZ:
  - współpracowano z izbami rzemieślniczymi, gospodarczą i przemysłowo-handlową, cechami rzemiosł, rzemieślnikami, przedsiębiorcami, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe oraz urzędami pracy; prowadzono diagnozy rynku pracy; prowadzono System Informacji Zawodowej (SIZ) - na platformie zarejestrowało się około 100 szkół i 200 pracodawców; upowszechniano model kształcenia dualnego, gromadzono informacje naukowo-techniczne i upowszechniano nowoczesne technologie kształcenia;
  - promowano kształcenie zawodowe przez konkursy, konferencje, Targi Edukacyjne, drzwi otwarte w szkołach z obszaru działania jednostek, festiwal zawodów (udział wzięło ok. 51 685 osób, w tym 3 862 dzieci), wydarzenie Noc Zawodowców 2019 Edycja 2.0. (odbyło się ono jednocześnie w 13 wielkopolskich miastach, a udział w nim wzięło ok. 7 tys. osób);
  - prowadzono działania wspierające planowanie ścieżki zawodowej – doradztwo zawodowe, w tym indywidualne ścieżki zawodowe dla uczniów oraz konsultacje z rodzicami; wspierano rozwój przedsiębiorczości przez wizyty u pracodawców, zajęcia grupowe dla uczniów szkół branżowych i technicznych;
  - wspierano podnoszenie kompetencji i kwalifikacji przez staże zagraniczne i praktyki skierowane do nauczycieli, specjalistów kształcenia zawodowego i dualnego, uczniów przez realizację projektów unijnych (udział wzięło ok. 200 nauczycieli i 200 uczniów);
- w ramach inwestycji podjętych przez jednostki nadzorowane przez SWW nastąpiła oszczędność energii elektrycznej, redukcja CO₂ oraz poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności obiektów. Najważniejsze inwestycje:
  - zakończono realizację:
    - rozbudowy układu komunikacyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą wokół budynku WSCKZiU w Koninie;
    - wymiany instalacji elektrycznej wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne LED w budynku WSCKZiU nr 1 w Poznaniu;
    - modernizacji pomieszczeń i instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz klimatyzacji w budynku WSCKZiU nr 1 w Poznaniu;
    - przebudowy budynku WSCKZiU nr 1 w Poznaniu celem wydzielenia stref przeciwpożarowych i dostosowania budynku szkoły do wymagań ochrony przeciwpożarowej;
    - termomodernizacji i kompleksowej wielobranżowej modernizacji instalacji wewnętrznych w budynku szkoły WSCKZiU w Ostrowie Wielkopolskim;
  - kontynuowano realizację:
    - przebudowy na nowoczesne centrum kształcenia budynku WSCKZiU nr 2 w Poznaniu;
    - adaptacji pomieszczeń hali na potrzeby magazynu Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Kaliszu;
    - termomodernizacji i kompleksowej wielobranżowej modernizacji instalacji wewnętrznych w budynku szkoły WSCKZiU w Gnieźnie;

- o termomodernizacji i rozbudowy budynków Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance;
- w zakresie prowadzenia oświatowych jednostek organizacyjnych dla których organem prowadzącym jest SWW:
  - w ramach działalności Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (WCKZiU):
    - o prowadzono kształcenie w 13 zawodach medyczno-społecznych (m.in. opiekun medyczny, technik masażysta, opiekun w domu pomocy społecznej);
    - o rozwijano ofertę kształcenia w formach pozaszkolnych - organizowano liczne kursy (zwłaszcza WCKZiU we Wrześni), wspierano słuchaczy i nauczycieli w uczestnictwie w konkursach i olimpiadach tematycznych;
    - o współpracowano ze środowiskiem lokalnym (w ramach wszystkich 8 WCKZiU) aktywizując społecznie, m.in. przez organizację festynów i akcji, np. Dni Jeżyc, Senioralia w Gnieźnie; zorganizowano konferencję „Starość jako wyzwanie współczesności” (WCKZiU w Złotowie);
    - o brano udział w akcjach charytatywnych: przygotowanie paczek świątecznych, krwiodawstwo, akcje w szpitalach, hospicjach i domach dziecka (WCKZiU w Rawiczu otrzymało tytuł Lidera NGO dla szkolnego koła wolontariatu);
    - o współpracowano z fundacjami i organizacjami prowadzącymi zajęcia w ramach projektów realizowanych z funduszy europejskich;
  - w ramach działalności Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy oraz Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance wykonywano zadania w zakresie profilaktycznym, opiekuńczym i aktywizacji zawodowej;
  - w zakresie działalności Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli (ODN):
    - o realizowano kierunki polityki oświatowej państwa ustalone przez MEN, w tym zorganizowano 100 rocznicę odzyskania niepodległości, wdrożono nową podstawę programową, rozwijano doradztwo zawodowe, rozwijano kompetencje cyfrowe uczniów i nauczycieli (bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów sieci). W efekcie zrealizowano ponad 1400 form doskonalenia dla ok. 30 tys. nauczycieli;
    - o przeprowadzono liczne projekty edukacyjne (np. Bliżej Domu, Cyfrowa Szkoła Wielkopolska2020), projekty EFS (ODN w Kaliszu), program PO WER (ODN w Poznaniu);
    - o zorganizowano liczne konferencje (np. „Mediacje w szkole- uczenie się odpowiedzialności za własne życie i życie wspólnoty szkolnej”, „XX Konińskie Spotkania Edukacyjne pod hasłem „Wychowawcza rola szkoły – wczoraj i dziś”, „Interdyscyplinarność w Edukacji Przyszłości – Inspiracje postacią Marii Skłodowskiej Curii”, „Konferencja Naukowo-Szkoleniowa – „Psychospołeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole”);
  - w ramach działalności Publicznych Bibliotek Pedagogicznych (PBP):
    - o zgromadzono księgozbiór w liczbie 1,5 mln pozycji, udostępniono nauczycielom i studentom zbiory multimedialne;
    - o wspierano szkoły i placówki w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (m.in. realizowano liczne konkursy, projekty edukacyjne i zajęcia dla dzieci w okresie ferii, przyłączano się do ogólnopolskich akcji jak „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe Czytanie”, „Nauczycielskie Zacztywanie”);
- w zakresie wdrażania projektu „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”:
  - rozwijano współpracę z 80 wielkopolskimi szkołami, które przystąpiły do projektu w zakresie realizacji staży zawodowych i dodatkowych zajęć w laboratoriach dla uczniów tych szkół oraz funkcjonowanie Systemu Zawodowcy i platformy elearningowej, dzięki czemu:
    - o 1 441 uczniów rozpoczęło realizację staży u pracodawców w 36 zawodach;
    - o 1 580 uczniom wypłacono stypendium stażowe;
    - o 2 324 uczniów skorzystało z dodatkowych specjalistycznych zajęć w laboratoriach w Poznaniu, Pile i Kaliszu (z czego 2 239 uczniów podniosło swoje umiejętności w ramach kompetencji po ukończeniu specjalistycznych zajęć w 2019 roku);
    - o przeprowadzono dla 2 686 uczniów proces doradztwa zawodowo-edukacyjnego;

- opracowano 290 profili kompetencyjnych oraz 54 modeli referencyjnych stanowisk pracy, które wykorzystane zostaną do udoskonalenia słownika kompetencji w Systemie Zawodowcy;
  - podpisano 17 kolejnych listów intencyjnych w zakresie współpracy z dużymi firmami w ramach Wielkopolskiej Sieci Edukacyjno-Gospodarczej;
  - 53 nauczycieli rozpoczęło udział we wsparciu w formie studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych;
  - rozstrzygnięto i rozliczono postępowania przetargowe na zakup wyposażenia i sprzętu do laboratoriów zlokalizowanych w Poznaniu, Pile i Kaliszu; zrealizowano dostawę oraz instalację oprogramowania fabrycznie nowych komputerów dla 28 szkół oraz 4 Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego; uruchomiono kolejne postępowania przetargowe na dalsze etapy modernizowania wyposażenia stanowisk laboratoryjnych i świadczenie transportu oraz usług noclegowych wraz z wyżywieniem dla uczestników zajęć specjalistycznych w laboratoriach;
- w ramach organizacji programów stypendialnych zrealizowano:
  - 250 stypendiów dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 196 stypendiów dla studentów/słuchaczy pobierających naukę w trybie dziennym, zameldowanych na stałe na terenie Wielkopolski, osiągających najlepsze wyniki w nauce oraz pozostających w trudnych warunkach materialnych;
  - 279 jednorazowych stypendiów za wyniki w nauce dla uczniów Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego;
  - 84 stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla uczniów (31 stypendiów) oraz studentów (53 stypendia) wyróżniających się nieprzeciętnymi osiągnięciami;
- w ramach organizacji konkursów o tytuł Wielkopolski Nauczyciel Roku oraz o tytuł Wielkopolska Szkoła Roku 2019 nagrodzono 15 nauczycieli z 15 szkół;
- w ramach organizacji konkursu o tytuł Najlepszy Mistrz oraz Czeladnik 2018 roku wyróżniono łącznie 36 osób, w tym 28 czeladników i 8 mistrzów;
- przeprowadzono 10 (w tym 1 współorganizowany) konkursów o tematyce edukacyjnej, pro-ekologicznej, historycznej, artystycznej, kulturowej i pro-przedsiębiorczej, w których udział wzięło ponad 1 tys. osób. Wśród konkursów można wyróżnić:
  - Konkurs „Polacy w świecie znani z działalności misyjnej, technicznej, archeologicznej i przyrodniczej” (złożono 849 prac i nagrodzono 80);
  - Konkurs międzynarodowy Nagroda Młodzieżowa (konkurs organizuje Hesja (Niemcy), nagrodę za I i III miejsce otrzymali uczniowie z Wielkopolski, na uroczystą galę wręczenia nagród w Wiesbaden, pojechała grupa licząca 14 osób z 2 wielkopolskich szkół, w tym 3 nauczycieli);
  - Konkurs Recytatorski #Pan Tadeusz (w finale wzięło udział 15 uczniów);
  - Konkurs High School Science LAB (zgłoszono 17 prac i nagrodzono 10 zespołów);
  - Konkurs BeBi Będę Biznesmenem (zgłoszono 18 prac i nagrodzono 6 zespołów);
  - Konkurs Wielkopolska - moja duma (złożono 111 prac i nagrodzono 32 osoby);
  - Konkurs Warto wiedzieć, warto zobaczyć (złożono 35 prace i nagrodzono 17);
- w ramach organizacji programu „To co nas łączy – Polska”, którego celem jest integracja i wymiana międzykulturowa nauczycieli i młodzieży polskiej z Polakami za granicą, goszczono w Wielkopolsce 42 nauczycieli oraz działaczy Związku Polaków na Białorusi i grupę polskich dzieci z Białorusi oraz 34 nauczycieli i polskich dzieci z Ukrainy;
- zorganizowano XXIII Targi Edukacyjne pod hasłem „Kierunek Bezpieczeństwo”, w ramach których swoją ofertę edukacyjną zaprezentowało 200 placówek oświatowych, w tym WSCKZiU, ODN, PBP. Targi odwiedziło ponad 54 tys. osób, w tym uczestniczyło w nich 1257 nauczycieli.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 97,8 mln zł.

***

3.3.3. Konkurencyjność i innowacyjność

W ramach wsparcia innowacyjności wielkopolskich przedsiębiorstw i umacniania konkurencyjności regionu, w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywały dwa dokumenty kierunkowe Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 i Strategia promocji gospodarczej województwa wielkopolskiego na lata 2010-2020. Cele tych dokumentów korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) jest dokumentem opisującym założenia i sposób realizacji wielkopolskiej polityki innowacyjnej. Strategia, oprócz identyfikacji regionalnych inteligentnych specjalizacji Wielkopolski, wskazuje cele i realizujące je programy strategiczne. Programy strategiczne RIS3 obejmują szereg różnego rodzaju działań związanych przede wszystkim ze wsparciem innowacyjności przedsiębiorstw, m.in. przez wsparcie internacjonalizacji, zwiększenie współpracy nauki z gospodarką, program rozwoju klastrów, dopasowanie usług IOB do potrzeb MŚP, rozwój terenów inwestycyjnych. Strategia wskazuje także ramy dla działań dotyczących kształtowania kreatywnych i przedsiębiorczych postaw w społeczeństwie i dopasowanie w tym zakresie programów edukacyjnych oraz rozwoju e-usług. Poza działaniami ukierunkowanymi na podmioty zewnętrzne, dokument wskazuje również takie, które dotyczą wzmocnienia potencjału samorządu lokalnego dla prowadzenia świadomej i zrównoważonej polityki innowacyjnej.

Strategia Promocji Gospodarczej Województwa Wielkopolskiego na lata 2010-2020 (SPGWW) odzwierciedla cele SRWW w zakresie promocji regionu i wsparcia internacjonalizacji przedsiębiorstw. SPGWW wskazuje przede wszystkim na konieczność kształtowania spójnego wizerunku regionu i współpracy międzyinstytucjonalnej w tym zakresie oraz na potrzebę wzmocnienia pozycji Wielkopolski jako lidera targów, konferencji i wydarzeń międzynarodowych. Ponadto SPGWW uwypukla potrzeby w zakresie kształtowania kompleksowej oferty inwestycyjnej województwa dla zwiększenia napływu kapitału zagranicznego oraz tworzenia warunków dla ekspansji przedsiębiorstw na rynki zagraniczne.

Wymienione Strategie wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. Strategii

L.p.	Podejmowane działania
1	Wspieranie rozwoju gospodarki zeroemisyjnej w regionie
2	Realizacja założeń Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski (RSI) oraz Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO)
3	Prowadzenie monitoringu, badań i analiz związanych z realizacją założeń Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski oraz Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania, jak również ukierunkowanych na aktualizację RIS do roku 2030
4	Projekty europejskie zorientowane na promocję regionalnych strategii w zakresie polityki innowacyjności oraz na współpracę międzyregionalną
5	Wspieranie rozwoju gospodarczego regionu poprzez współpracę z instytucjami otoczenia biznesu (IOB)
6	Wsparcie marki Wielkopolska
7	Realizacja projektu „Gospodarna Wielkopolska”, realizowany w ramach WRPO, Działanie 1.4: Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałanie 1.4.2: Promocja gospodarcza regionu
8	Działalność Wielkopolskiego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera
9	Misje gospodarcze
10	Realizacja projektu COMPETE IN

11	Wsparcie sprawiedliwej transformacji Regionu Wielkopolski Wschodniej
12	Propagowanie postaw i działań edukacyjnych (prawa konsumenckie)
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach działań związanych z ograniczeniem emisyjności gospodarki: <ul style="list-style-type: none"> ▪ odbyto 6 wizyt studyjnych poświęconych technologiom wodorowym w: hiszpańskim regionie Aragonia (wizyta studyjna Radnych z Komisji Gospodarki SWW), 2 w Japonii (udział w Targach „FC EXPO 2019 – 15th Int'l Hydrogen&Fuel Cell Expo” oraz II Polsko-Japońskim Forum Regionów z wizytą w Fukushima); Hesji (w ramach nawiązania współpracy gospodarczej i biznesowej); Sydney i Melbourne (w kluczowych instytucjach zaangażowanych w rozwój gospodarki wodorowej); Wiesbaden i Frankfurt nad Menem (spotkanie w tamtejszym Ministerstwie Gospodarki, Energetyki, Transportu i Mieszkalnictwa); ▪ zorganizowano 2 konferencje tematyczne („POLSKA 2050: zeroemisyjny samorząd – Miasto Piła i subregion”, „Meet Hydrogen: H2Wielkopolska”, na targach EXPOPOWER) oraz wzięto udział w II Polsko-Japońskim Forum Regionów. Ponadto wzięto udział w Targach „HYDROGEN+FUEL CELLS Europe” w Hanowerze; ▪ zorganizowano Zgromadzenie Ogólne Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, podczas którego wręczono nagrody laureatom i wyróżnionym w konkursie dla szkół średnich „Energia mojej przyszłości – Wielkopolska 2050” oraz w konkursie dla kół naukowych wielkopolskich uczelni wyższych „HydroGen – Wodorowe Pokolenie –Wielkopolska 2050”; ▪ zorganizowano 3 spotkania, w tym 1 w ramach Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji, a 2 w ramach Grup Roboczych Forum ds. Inteligentnych Specjalizacji; – w ramach realizacji założeń RSI dla Wielkopolski oraz PPO: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zorganizowano 2 posiedzenia Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji oraz 2 spotkania sześciu Grup Roboczych Forum ds. Inteligentnych Specjalizacji, które były poświęcone m.in.: RIS3, współpracy międzybranżowej, realizacji projektów B+R+I, wsparciu transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i wdrażaniu technologii z obszaru Przemysłu 4.0, ekonomii cyrkularnej (na przykładzie projektu CIRCE2020), a także możliwości wspierania innowacji w nowej perspektywie finansowej; ▪ powołano Wielkopolską Platformę Wodorową (WPW); – prowadzono monitoring, wykonywano badania i analizy związane z realizacją założeń nad RSI oraz PPO, jak również ukierunkowanych na aktualizację RIS do roku 2030, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowano <i>Raport z monitoringu RIS3 za 2018 r.</i>, zasilono bazę danych nt. eksportu i importu towarów województwa wielkopolskiego; ▪ przeprowadzono 4 badania i analizy związane z aktualizacją RIS3 („Badanie wielkopolskich przedsiębiorstw na potrzeby aktualizacji wiedzy nt. inteligentnych specjalizacji i wyznaczenia kierunków polityki innowacyjnej regionu”, „Branże dominujące w gospodarce regionu w ramach identyfikacji specjalizacji gospodarczej Wielkopolski”, „Analiza porównawcza wybranych wskaźników finansowych Inteligentnych Specjalizacji województwa wielkopolskiego” oraz „Wstępna koncepcja Strategii innowacji dla Wielkopolski 2030”); ▪ podjęto współpracę z PPNT w ramach ewaluacji RIS3; ▪ uczestniczono w spotkaniu z Wielkopolskim Klastrem Lotniczym dotyczącym strategii Wielkopolski południowej w tym przemyśle lotniczego; ▪ uczestnictwo w 4 spotkaniach Regionalnego Forum ds. Inteligentnych Specjalizacji oraz 1 spotkaniu Grupy Konsultacyjnej ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji; – w zakresie realizacji projektów europejskich (tj. RELOS3 „Od regionalnej do lokalnej: udane wdrażanie strategii inteligentnych specjalizacji”): <ul style="list-style-type: none"> ▪ uczestniczono w spotkaniu/wizycie studyjnej w Long Term Visit w Bolonii (Włochy) z udziałem interesariuszy projektu; ▪ uczestniczono w 2 wyjazdach Komitetu Sterującego RELOS3 na potrzeby omówienia planu działań oraz realizacji projektu, które odbyły się w Tartu (Estonia) oraz w Groningen (Holandia); ▪ przeprowadzono analizę inteligentnych specjalizacji w dwóch subregionach; – współpracowano z IOB przy organizacji kilku spotkań: <ul style="list-style-type: none"> ▪ II Wielkopolskiego Kongresu Gospodarczego we współpracy z Wielkopolską Radą 30; ▪ 8 posiedzeń Wielkopolskiej Rady 30; 	

- współorganizowano 2 fora gospodarcze XII FORUM GOSPODARCZE METROPOLII POZNAŃ pt. „Przestrzeń jutra: przyjdź, kreuj, wpływaj” oraz Międzychodzkie Forum Gospodarcze;
- wspierano markę Wielkopolska, w tym:
  - zorganizowano stoisko promocyjne SWW na Targach Arena DESIGN 2019 w Poznaniu;
  - zorganizowano XI edycję konkursu „i-Wielkopolska - Innowacyjni dla Wielkopolski” (nagrodzono 4 firmy);
  - współorganizowano konferencję B+R_UAP pn. „NOWA JAKOŚĆ WSPÓŁPRACY NAUKI Z BIZNESEM” oraz wystawę prac dyplomowych Wydziału Rzeźby Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu;
- w ramach realizacji projektu „Gospodarna Wielkopolska” zorganizowano 10 stoisk regionalnych na międzynarodowych targach, m.in. w Astanie, Panamie, Hawanie, Tajpej, Bangkoku, Salt Lake City, Dubaju, Sydney i Kapsztadzie, w których udział wzięło 63 przedsiębiorców, reprezentujących poszczególne Inteligentne Specjalizacje Wielkopolski;
- w zakresie działalności Wielkopolskiego centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE):
  - zorganizowano X Forum Atrakcyjności Inwestycyjnej pn. „Standardy obsługi inwestora w samorządzie” we współpracy z MSWiA oraz PAIH;
  - eksperci COIE udzielili ponad 2000⁵⁷ usług pro-eksportowych oraz ponad 250 usług pro-biz;
  - zapewniono uczestnictwo ekspertów COIE w spotkaniach z wielkopolskimi przedsiębiorcami na temat rynku: austriackiego, szwajcarskiego, kubańskiego, amerykańskiego i tajwańskiego oraz analizy ryzyka walutowego w międzynarodowej działalności przedsiębiorstwa;
- zorganizowano łącznie 9 misji i wizyt gospodarczych umożliwiających rozpoznanie potencjału wybranych rynków zagranicznych oraz nawiązanie współpracy gospodarczej i inwestycyjnej z potencjalnymi partnerami handlowymi z Panamą, ZEA, Gruzją, dwukrotnie z RPA, Kazachstanem, Tajwanem, USA, Australią;
- efektem realizacji projektu COMPETE IN było uczestnictwo w Międzynarodowym Seminarium w Reggio Emilia we Włoszech, poświęconym dobrym praktykom w zakresie internacjonalizacji MŚP oraz przyjęcie Planu Działania dla Wielkopolski w ww. zakresie;
- w zakresie wspierania sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej uczestniczono w posiedzeniach grup roboczych oraz Dialogu Politycznym „Platformy regionów górniczych w procesie transformacji” powołanej przez KE, powołano Pełnomocnika Zarządu Województwa Wielkopolskiego ds. Restrukturyzacji Wielkopolski Wschodniej oraz zorganizowano spotkanie pn. „Sprawiedliwa Transformacja regionu Wielkopolski Wschodniej” we współpracy z Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, przygotowano także listę potencjalnych projektów priorytetowych oraz podjęto szerokie konsultacje z instytucjami na szczeblu krajowym jak i międzynarodowym w celu pozyskania dodatkowych środków dla regionu;
- zorganizowano we współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów XIV Wielkopolską Olimpiadę Wiedzy Konsumentkiej mającą na celu propagowanie wiedzy nt. praw konsumenckich.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku niespełna 6,3 mln zł.

***

3.3.4. Rolnictwo i obszary wiejskie

W obszarze rolnictwo i obszary wiejskie w 2019 roku obowiązywały dwa dokumenty. Pierwszy z nich, skierowany do mieszkańców obszarów wiejskich **Program Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020** stanowi odpowiedź na zagrożenia zidentyfikowane na obszarach wiejskich, takie jak: bierność mieszkańców, dezintegracja społeczności wiejskich, uzależnienie się od dotacji zewnętrznych, upadek wielu wartościowych lokalnych tradycji i wzorców w sferze architektury, obyczajów, aktywności społecznej oraz narastający chaos zabudowy i całej przestrzeni wiejskiej. Ponadto akcentuje on potrzebę wspierania oddolnych inicjatyw, przyczyniających się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, zagospodarowania przestrzeni publicznej sołectw, przeciwdziałania zanikowi lokalnych tradycji.

⁵⁷ Dane dotyczą działań podejmowanych od początku prowadzonego wsparcia, tj. od 01.03.2011 r.

Realizacja tych inicjatyw, przy zapewnieniu odpowiednich mechanizmów i instrumentów wsparcia, powinna służyć integrowaniu społeczności wiejskiej i jej aktywizowaniu do działania.

W ramach dokumentu przedstawiony został zestaw działań służących wspieraniu oddolnych przemian, dokonywanych przy udziale społeczności lokalnych. Ze względu na docierające postulaty dotyczące potrzeby uproszczenia zasad uczestnictwa oraz poszerzenia grona uczestników programu, w tym większego otwarcia na środowiska organizacji pozarządowych, dokonano stosownych zmian, m.in. wprowadzono możliwość zgłaszania sołectw przez stowarzyszenia, nie jedynie przez gminy, jak to przebiegało dotychczas. W ten sposób Program koresponduje z celem ST 5 *Zwiększenie spójności województwa*.

Program promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i żywności wysokiej jakości na lata 2015-2020 powstał w wyniku potrzeby usystematyzowania i ukierunkowania wszystkich działań promocyjnych związanych z dziedzictwem kulinarnym Wielkopolski. Z uwagi na niekorzystną sytuację ekonomiczną drobnych wytwórców żywności wysokiej jakości, podjęto decyzję o skoordynowaniu działań wyróżniających wielkopolskie produkty wysokiej jakości na regionalnym, krajowym i międzynarodowym rynku produktów spożywczych. Działania przewidziane w dokumencie mają również na celu zachęcić producentów żywności do uczestnictwa w krajowych i unijnych systemach jakości żywności oraz stworzyć warunki dla rozwoju gospodarczego dla wytwórców produktów wyróżniających się wysoką jakością. Cele wskazane w Programie korespondują z dwoma celami strategicznymi Strategii:

- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami*,
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu*.

W ramach dokumentu realizowane są cele SRWW związane ze wsparciem edukacji rolniczej i promocją wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych, a także ze wsparciem rozwoju sieci sprzedaży produktów tradycyjnych.

Dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców* oraz celu 2. *Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja Programu promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i żywności wysokiej jakości na lata 2015-2020
2	Wsparcie społeczności lokalnych w opracowywaniu sołeckich strategii rozwoju
3	Organizacja VII edycji otwartego konkursu ofert pn. „Nasza wieś, naszą wspólną sprawą”
4	Organizacja IX edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”
5	Organizacja VII edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”
6	Organizacja III edycji konkursu „Aktywna Wieś Wielkopolska” oraz gali „Liderzy Wielkopolskiej Odnowy Wsi”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w zakresie realizacji Programu promocji dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski i żywności wysokiej jakości: <ul style="list-style-type: none"> ▪ stworzono aplikację mobilną „Kulinarna Wielkopolska” promującą wszystkich członków Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska oraz nagrodzonych przez UMWW gospodarstw agroturystycznych; ▪ stworzono nową szatę graficzną dla katalogu Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska; ▪ zapewniono udział członków Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska w 7 targach branżowych oraz w 6 wydarzeniach (fora, spotkanie inauguracyjne, jubileusz, dożynki) związanych z tematyką kulinarną w kraju (m.in. „Sielskie Smaki” w Warszawie, targi „Piknik nad Odrą” w Szczecinie, SMAKI REGIONÓW w Poznaniu, X Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej i Naturalnej NATURA FOOD w Łodzi, jubileuszu 15-lecia członkostwa w UE w Szreniawie, „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” w Powidzu, Wojewódzko-Archidiecejalnych Dożynek w Siedlcu, VII Forum Sieci Dziedzictwa Kulinarnego w Wąsowie) i za granicą (m.in. targi Grune Woche w Berlinie, targi Inter Food w Astanie, FOOD TAIPEI w 	

Tajpej, spotkanie SinCE-AFC Saloniki, Forum Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego w Turcji - Alanya i Gaziantep);

- w ramach wsparcia społeczności lokalnych (w opracowywaniu sołeckich strategii rozwoju) przeszkolono grupę 14 moderatorów Wielkopolskiej Odnowy Wsi oraz sfinansowano opracowania strategii rozwoju dla 18 sołectw;
- w VII edycji otwartego konkursu ofert pn. „Nasza wieś, naszą wspólną sprawą” dofinansowano 38 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe;
- w ramach konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś” dofinansowano 125 projektów;
- w ramach konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” dofinansowano 49 projektów złożonych przez gminy;
- wyłoniono 33 laureatów III edycji konkursu „Aktywna Wieś Wielkopolska” z przyznaniem tytułu „Aktywna Wieś Wielkopolska” oraz nagród pieniężnych. Wyróżniono pamiątkowym dyplomem 36 sołectw oraz 4 projekty zagospodarowania przestrzeni publicznej na wsi. Zorganizowano 4 gale pn. „Liderzy Wielkopolskiej Odnowy Wsi” w: Białośliwiu, Golinie, Krzywiniu i Grabowie nad Prosną.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku niespełna 4,3 mln zł.

Inne działania realizowane w 2019 roku w obszarze rolnictwa i obszarów wiejskich (nie wynikające z dokumentów wykonawczych)

L.p.	Podjęte działania
1	Dofinansowanie budowy i przebudowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych
2	Wsparcie budowy i utrzymania zbiorników wodnych służących małej retencji o powierzchni od 0,5 ha do 2 ha
3	Udzielenie dotacji dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych
4	Wsparcie budowy mostu na rzece Miała
5	Zakupienie sprzętu i oprogramowania na potrzeby prowadzenia ewidencji i spraw dotyczących gruntów rolnych
6	Współpraca z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu w zakresie ochrony gruntów rolnych
7	Realizacja Programu poprawy warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich poprzez wsparcie finansowe zakupu węży pszczelej
8	Udzielenie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych na zakup sadzonek drzew miododajnych
9	Zlecenie i sfinansowanie doświadczeń z zakresu PDO dla odmian roślin uprawnych wpisanych do Krajowego Rejestru wraz z ich udokumentowaniem
10	Prowadzenie rejonizacji i wyznaczenie ogólnej powierzchni pod uprawę maku i konopi na terenie województwa wielkopolskiego w 2019 roku

kluczowe efekty podejmowanych działań:

- wybudowano lub zmodernizowano 172 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych w Wielkopolsce;
- wybudowano lub przeprowadzono renowację 54 ha zbiorników wodnych małej retencji o powierzchni od 0,5 ha do 2 ha;
- zapewniono pomoc finansową dla 134 spółek wodnych na cele związane z bieżącym utrzymaniem wód i urządzeń wodnych;
- wypłacono dotację na budowę mostu na rzece Miała w gminie Drawsko;
- sfinansowano zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych;
- kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu w zakresie badania gruntów pogórnich rekultywowanych i zagospodarowywanych porolniczo - wdrażano i upowszechniano wyniki prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych;
- dokonano wymiany węży pszczelej w 132 784 rodzinach pszczelich w 4422 pasiekach na terenie województwa;
- wsparto zakup ok. 21,5 tys. sadzonek drzew miododajnych;
- uzyskano, popartą badaniami doświadczalnymi, „Listę zalecanych do uprawy odmian na obszarze Województwa Wielkopolskiego”;

- ustalono rejonizację upraw maku niskomorfinowego i konopi włóknistych pozwalającą na nadzór nad tymi uprawami na terenie województwa wielkopolskiego.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 38,1 mln zł.

***

3.4. Środowisko i energia

W roku 2019 w województwie wielkopolskim obowiązywał **Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016–2020** (POŚ), który stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na różnych szczeblach administracyjnych, tj. realizowany jest nie tylko przez samorząd województwa, ale również inne podmioty z województwa wielkopolskiego. Zawarte w nim cele stanowią odzwierciedlenie w szczególności celu ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami*, ale odnoszą się także do:

- Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu*,
- Cel ST 3. *Lepsze zarządzanie energią*,
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa*,
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu*,
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia*,
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem*.

Podstawą prawną opracowania POŚ jest ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁵⁸. Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10, pyłu PM2,5; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu; osiągnięcie poziomu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;

ZAGROŻENIE HAŁASEM – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości;

GOSPODAROWANIE WODAMI – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;

ZASOBY GEOLOGICZNE – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;

GLEBY – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;

ZASOBY PRZYRODNICZE – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej;

ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii;

EDUKACJA – cel: świadome ekologicznie społeczeństwo;

MONITORING ŚRODOWISKA – cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w celu doprowadzenia do przestrzegania standardów jakości środowiska w przypadkach wskazanych ustawą lub przepisami szczególnymi, w drodze aktu prawa miejscowego, tworzone są programy. W Programie ochrony środowiska wskazuje się (w harmonogramie rzeczowo-finansowym), że takie programy jak: Programy ochrony powietrza (POP),

⁵⁸ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1396 z późn. zm.).

Programy ochrony środowiska przed hałasem (POH), w przypadku wystąpienia przesłanki formalno-prawnej, będą opracowywane i aktualizowane przez Samorząd Województwa. Przyjęte w 2019 roku, zaktualizowane i opracowane Programy ochrony powietrza i ochrony przed hałasem, a także przygotowania do opracowania kolejnych programów ochrony powietrza zostały wskazane niżej, jako efekty działań w przedmiotowym zakresie.

W Programie ochrony środowiska wskazuje się także na Wojewódzki plan gospodarki odpadami – opracowywany przez Samorząd Województwa. Podstawą prawną jego opracowania jest ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁵⁹. W 2019 roku na poziomie województwa obowiązywały dwa dokumenty odnoszące się do problemu gospodarowania odpadami, służące realizacji wskazanego w SRWW ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami, tj. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym (WPGO 2022) oraz Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”*. Głównym celem opracowania WPGO 2022 było wdrożenie hierarchii postępowania z odpadami oraz utworzenie w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska, z uwzględnieniem konieczności spełnienia wymagań wprowadzonego przez Komisję Europejską 2 grudnia 2015 r. pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Integralną częścią WPGO 2022 jest plan inwestycyjny, który zawiera w szczególności: wskazanie planowanych inwestycji, oszacowane koszty planowanych inwestycji i źródła ich finansowania, wraz z harmonogram realizacji planowanych inwestycji.

Aktualizacja Programu usuwania azbestu jest przede wszystkim efektem realizacji założeń programu krajowego - *„Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”*. Głównym zadaniem Programu jest doprowadzenie do całkowitego usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego przez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie. Szczegółowe cele tego dokumentu wskazują na minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, a także likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Obowiązujący w Wielkopolsce w analizowanym okresie **Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2012-2020** jest dokumentem wpisującym się w założenia strategii rozwoju ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2010-2020. Program ten spójny jest z SRWW w zakresie ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami* oraz ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem*. W ślad za gospodarczym, infrastrukturalnym i społecznym rozwojem regionu oraz zagrożeniami wynikającymi m.in. z rozwoju transportu, zmian klimatycznych, możliwych awarii technicznych i przemysłowych niezbędne jest zapewnienie mieszkańcom Wielkopolski adekwatnego poziomu bezpieczeństwa. Realizacja Programu ma na celu zoptymalizowanie funkcjonowania OSP poprzez działalność ratowniczą, kulturotwórczą, edukacyjną i prewencyjną, zakładające podniesienie jakości usług ratowniczych i prewencyjnych, a także zaplanowanie i podejmowanie przedsięwzięć rozwojowych.

W ramach zagadnienia odnoszącego się do zjawiska marnotrawienia żywności, w analizowanym okresie obowiązywał **Plan Działań w ramach projektu EcoWaste4Food dotyczący Instrumentu Polityki 1, tj. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020**. Jego założenia korespondują z celami SRWW ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami* oraz ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu*. Bazując na najlepszych praktykach realizowanych przez inne europejskie regiony partnerskie biorące udział w przedmiotowym projekcie oraz opinie ekspertów, wybrano dla Wielkopolski trzy działania pilotażowe, stanowiące długoterminowy

⁵⁹ Podstawa prawna: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.).

system wsparcia dla ograniczenia marnotrawienia żywności w Wielkopolsce. Działania te dotyczą przeciwdziałania marnowaniu żywności, rozwijania innowacji ekologicznych i przedsiębiorczości oraz podnoszenia świadomości Wielkopolan w zakresie problemu ograniczenia marnotrawienia żywności i promowanie lepszej gospodarki efektywnie wykorzystującej zasoby. Działania pilotażowe obejmują korzyści społeczne, ekonomiczne i środowiskowe.

W aspekcie gospodarowania energią, w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywała **Strategia wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2012–2020** (SOZE). Wskazane w niej cele korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,*
- Cel ST 3. *Lepsze zarządzanie energią,*
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu.*

Strategia zwraca szczególną uwagę na potrzebę podjęcia przedsięwzięć na rzecz lepszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a także budowy i modernizacji inteligentnych sieci, innowacji ekoenergetycznych, przyczyniających się do bardziej efektywnego wykorzystania energii w województwie. Ponadto w SOZE zwraca się uwagę na kwestie edukacji proekologicznej.

Wymienione dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 3. *Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Działania programowe i sprawozdawcze: <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie sprawozdań, przygotowanie oraz przyjęcie programów ochrony powietrza w zakresie ozonu i pyłów; – opracowanie oraz przyjęcie programów ochrony przed hałasem; – rozpoczęcie prac nad wykonaniem nowych programów ochrony powietrza; – kontynuacja prac nad opracowaniem aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami pn. „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”; – zorganizowanie warsztatów na temat prawidłowego sporządzania rocznych sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.
2	Działania badawcze i monitorowanie: <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie opracowania dot. bilansu wód podziemnych w obrębie struktur wodonośnych; – wykonanie ekspertyzy dot. możliwości budowy przydomowej oczyszczalni ścieków; – prowadzenie wykazów związanych z gospodarką odpadami.
3	Opracowanie i przyjęcie uchwał dotyczących obszarów chronionych i parków krajobrazowych
4	Funkcjonowanie Ośrodków Edukacji Przyrodniczej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego
5	Realizacja projektów w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych, wartości historycznych i kulturowych, zwiększenie retencji wodnej
6	Upowszechnianie wiedzy ekologicznej, ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego regionu przez organizację konkursów, olimpiad, warsztatów, konferencji, kampanii informacyjnych
7	Realizacja Planu Działań w ramach projektu EcoWaste4Food
8	Realizacja projektu C-Track 50 – Umieszczenie regionów na drodze do neutralności węglowej w 2050 z programu Horyzont 2020
9	Realizacja instrumentów zarządzania środowiskiem (decyzje administracyjne, uzgodnienia, opinie, obsługa systemu opłat środowiskowych, kontrole, oględziny, wizje terenowe)
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	

- w ramach działań programowych i sprawozdawczych:
  - opracowano i przyjęto 4 programy dot. ochrony powietrza w zakresie pyłów i ozonu oraz opracowano 2 sprawozdania:
    - Aktualizacja Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10, PM 2,5 oraz B(a)P dla strefy miasto Kalisz, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłów⁶⁰;
    - Aktualizacja Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10⁶¹;
    - Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy miasto Kalisz⁶²;
    - Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej⁶³;
    - Sprawozdanie z realizacji działań nałożonych w programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon;
    - rozpoczęcie prac nad sprawozdaniem z realizacji działań nałożonych w Programach ochrony powietrza składającego się z odrębnych części dla każdego z Programów ochrony powietrza tj. dla strefy aglomeracja poznańska, strefy miasto Kalisz i strefy wielkopolskiej – ze względu na pyły i B(a)P za lata 2017, 2018 i 2019;
  - opracowano i przyjęto 3 programy ochrony przed hałasem:
    - Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)⁶⁴;
    - Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszno⁶⁵;
    - Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina⁶⁶;
  - rozpoczęto prace nad opracowaniem 3 programów ochrony powietrza:
    - Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska;
    - Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz;
    - Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
  - przygotowanie Planu gospodarki odpadami;
  - zorganizowano 2 warsztaty na temat prawidłowego sporządzania rocznych sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi;
- w ramach działań badawczych i monitorowania:
  - wykonanie „Bilansu wód podziemnych w obrębie struktur wodonośnych wraz z oceną ich udokumentowania, wykorzystania oraz określenia rezerw zasobowych powiatu słupeckiego (gminy: Słupca, Łądek, Orchowo, Ostrowite, Powidz, Strzałkowo, Zagórz), województwo wielkopolskie”;
  - wykonanie „Hydrogeologicznej oceny możliwości budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych Tursko B w miejscowości Tursko, gm. Gołuchów, pow. pleszewski, woj. wielkopolskie”;
  - wykonanie dwóch ekspertyz dotyczących postępowania zamknięcia „z urzędu składowisk” w m. Proszów gm. Rychtal;
  - prowadzenie wykazów: przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu oraz punkty zbierania pojazdów na terenie województwa wielkopolskiego, przedsiębiorstw posiadających program gospodarki odpadami - wytwarzających odpady azbestowe, podmiotów zbierających zużyte baterie i akumulatory, miejsc odbioru i punktów zbierania zużytych baterii i akumulatorów;
- w ramach opracowania i przyjęcia uchwał dotyczących obszarów chronionych, parków krajobrazowych:
  - wyznaczono granice dla 3 parków krajobrazowych (Sierakowskiego Parku Krajobrazowego⁶⁷, Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego⁶⁸, Park Krajobrazowego Dolina Kamionki⁶⁹);

⁶⁰ Uchwała Sejmiku WW Nr IX/165/19 z 24 czerwca 2019 r.

⁶¹ Uchwała Sejmiku WW Nr IX/166/19 z 24 czerwca 2019 r.

⁶² Uchwała Sejmiku WW Nr IX/167/19 z 24 czerwca 2019 r.

⁶³ Uchwała Sejmiku WW Nr IX/168/19 z 24 czerwca 2019 r.

⁶⁴ Uchwała Sejmiku WW Nr XII/232/19 z 28 października 2019 r.

⁶⁵ Uchwała Sejmiku WW Nr XII/233/19 z 28 października 2019 r.;

⁶⁶ Uchwała Sejmiku WW Nr XII/234/19 z 28 października 2019 r.

⁶⁷ Uchwała Sejmiku WW Nr XIII/258/19 z 25 listopada 2019 r.;

⁶⁸ Uchwała Sejmiku WW Nr XIII/256/19 z 25 listopada 2019 r.

⁶⁹ Uchwała Sejmiku WW Nr XIII/257/19 z 25 listopada 2019 r.

- oraz 1 obszaru chronionego krajobrazu (Dolina Proсны na terenie województwa wielkopolskiego⁷⁰);
- w ramach funkcjonowania Ośrodków Edukacji Przyrodniczej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego:
  - rozpoczęto prace nad rozbudową i modernizacją ośrodka edukacji przyrodniczej w Chalinie;
  - świadczone usługi edukacyjne w ośrodku w Chalinie oraz Łądzie;
- w ramach realizacji projektów w zakresie ochrony przyrody, walorów krajobrazowych, wartości historycznych i kulturowych, zwiększenie retencji wodnej wdrażano:
  - projekt „Zwiększanie bioróżnorodności Polski – czynna ochrona pszczołowatych w parkach krajobrazowych”; przygotowywano miejsca – siedliska w ramach ochrony pszczołowatych, na którym wysiano specjalną mieszankę nasion roślin miododajnych pn. „Pszczela łąka” oraz zamontowano budki dla pszczołowatych i umieszczono je w terenie;
  - projekt ochrony płazów na terenie PK Dolina Baryczy;
  - program reintrodukcji rzadkiego gatunku ssaka – popielicy, na terenie Parku Krajobrazowego Promno;
  - działania z zakresu czynnej ochrony stanowiska pełnika europejskiego w Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka;
  - projekt zwalczania inwazyjnego rdestowca ostrokończystego na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego;
  - projekt zwalczania inwazyjnej trojeści amerykańskiej na obszarze Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
  - działania w zakresie nowych zadrzewień śródpolnych;
- w ramach upowszechniania wiedzy ekologicznej, ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego regionu:
  - organizacja 13 konkursów: „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”, „Nasz pomysł na ochronę środowiska”, konkurs o Puchar Recyklingu „Aktywni w Wielkopolsce”, „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, „Ja i Przyroda”, „Przyrodnicze rymowanie – otaczającego świata poznawanie”, konkurs fotograficzny Park Krajobrazowy Dolina Baryczy, konkurs Wiedzy o Regionie „Moja Wielkopolska”, „Przyroda Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego”, „Moja Kartka Świąteczna”;
  - organizacja olimpiady: etapu okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekologicznej;
  - organizacja 8 warsztatów i 6 konferencji dot. obowiązków podmiotów w zakresie korzystania ze środowiska:
    - ok. 220 osób wzięło udział w 3 spotkaniach informacyjnych dotyczących aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym”;
    - ok. 120 osób wzięło udział w konferencji dot. projektowi „Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym”;
    - ok. 226 osób wzięło udział w 3 konferencjach dot. ochrony powietrza;
    - ok. 213 osób wzięło udział w 3 warsztatach dot. obowiązków podmiotów w zakresie korzystania ze środowiska;
    - ok. 70 osób wzięło udział w 2 warsztatach na temat obowiązków wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi;
    - ok. 160 osób wzięło udział w 2 konferencjach dotyczących usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032;
  - prowadzono działania edukacyjne pn. Spotkania z przyrodą - zapewniono udział ok. 3 tys. przedszkolaków i uczniów;
  - przeprowadzono kampanię informacyjną dot. zanieczyszczenia powietrza (smogu) obejmującą: dystrybucję materiałów informacyjnych tj. plakatów, broszury dotyczące uchwały antysmogowej, broszury dotyczące wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie oraz 3 konferencje szkoleniowe z zakresu kontroli zapisów uchwał antysmogowych;
  - zorganizowano 2 konferencje pn. „Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032”;

⁷⁰ Uchwała Sejmiku WW Nr IX/164/19 z 24 czerwca 2019 r.

- zorganizowano 7 kampanii informacyjno-edukacyjnych o tematyce prośrodowiskowej pn. „KształtujMy”, „Dzieci kontra śmieci”, „Bajka o wiatrakach”, „Walczymy o dobry klimat dla klimatu”, „Od pokoleń wszystkim znane – polskie jabłko wciąż doceniane” Jabłko – owoc łączący pokolenia od malca do seniora, Razem dla Ziemi, KształtujMy EKOpowiedziałek;
  - zorganizowano 4 festyny rodzinne oraz 2 konkursy ekologiczne pn. „CZTERY PORY ROKU Z OZE” o tematyce dot. OZE, efektywności energetycznej i ochrony klimatu, gospodarki odpadami, czystego ekologicznie transportu. W ramach festynów udział wzięło ok. 5,5 tys. mieszkańców 4 Wielkopolskim gmin i miast (Buk, Siedlec, Grabów nad Prosną i Białośliwie), zaś do konkursów zgłosiło się 402 uczniów;
  - Organizacja wydarzenia pn. „Wielkopolskie Dni Energii 2019” – festyny i konkursy;
- w ramach projektu EcoWaste4Food:
  - przeprowadzono konferencję regionalną promującą Plan Działań projektu EcoWaste4Food;
  - zorganizowano dni otwarte Banków Żywności w Wielkopolsce w których udział wzięło 105 dzieci z 13 szkół;
  - opracowano 14 produktów testowych - środków spożywczych na bazie produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego (współpraca z Siecią Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska) przez studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz zorganizowano konkurs dla studentów wielkopolskich szkół wyższych na spot promujący ograniczanie marnowania żywności (wyłoniono 3 zwycięskie spoty);
  - zorganizowano Śniadanie Prasowe mające na celu promocję medialną działań SWW w zakresie ograniczania marnotrawstwa żywności;
  - przeprowadzono warsztaty dla uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych o profilu gastronomicznym poświęcone działaniom ograniczającym marnowanie żywności i zarządzaniu żywnością w restauracji;
  - wydano 5 tys. sztuk przepisów zagospodarowujących tzw. resztki produktów (KUCHNIA BEZ STRAT, czyli ograniczamy marnowanie żywności) opracowanych przez uczniów szkół o profilu gastronomicznym w trakcie warsztatów EcoWaste4Food;
  - opracowano dokumentację na konkurs o dotacje (vouchery) na innowacyjne rozwiązania ograniczające marnowanie żywności – Działanie Pilotażowe EcoWaste4Food;
- w zakresie działań w ramach Projektu C-Track:
  - w 10 pilotażowych gminach wielkopolskich (Brudzew, Buk, Mycielin, Powidz, Rawicz, Trzcianka, Szydłowo, Grabów nad Prosną, Kępno, Przykona) rozpoczęto prace nad aktualizacją Planów Gospodarki Niskoemisyjnej i przygotowaniem wniosków o dofinansowanie inwestycji w ramach programów współfinansowanych ze środków unijnych;
  - sfinansowano opracowanie audytów energetycznych 6 budynków gmin (gminy: Brudzew, Buk, Mycielin, Powidz, Rawicz, Trzcianka), jednego programu funkcjonalno-użytkowego gminy (Szydłowo) oraz opracowanie czterech wzorcowych instalacji fotowoltaicznych w 2 gminach (Kępno, Przykona);
- w zakresie realizacji instrumentów zarządzania środowiskiem:
  - wydano 1 963 decyzje administracyjne – pozwolenia, zezwolenia, koncesje oraz inne indywidualne akty administracyjne;
  - zweryfikowano ok. 14,4 tys. wykazów i sprawozdań prowadzonych przez podmioty zobowiązane do wnoszenia m.in.: opłat za korzystanie ze środowiska, opłat produktowych, opłat za baterie i akumulatory;
  - redystrybuowano opłaty za korzystanie ze środowiska;
  - ok. 7,5 tys. podmiotom nadano numer rejestrowy wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO);
  - przeprowadzono 71 kontroli planowych i doraźnych związanych z nadzorem nad decyzjami/zezwoleńiami i weryfikacją opłat za korzystanie ze środowiska oraz 581 oględzin w ramach prowadzonych postępowań związanych z wydawaniem zezwoleń w zakresie usuwania drzew i krzewów;
  - przeprowadzono 1 egzamin stwierdzający kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami tj. w zakresie składowania lub termicznego przekształcania odpadów;
  - przeanalizowano i zweryfikowano 354 wyniki pomiarów przeprowadzanych ze względu na realizację obowiązków wynikających z pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwoleń w zakresie gospodarki odpadami.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 2,6 mln zł.

***

3.5. Komunikacja

W nawiązaniu do przyporządkowania dokumentów do obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału omówiono dokument strategiczny oraz trzy dokumenty operacyjne względem których podejmowano kluczowe działania odnoszące się do społeczeństwa informacyjnego i transportu.

3.5.1. Społeczeństwo informacyjne

W 2019 roku na poziomie województwa obowiązywał dokument w zakresie społeczeństwa informacyjnego pn. **Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim. e-WIELKOPOLSKA**. Wskazane w niej cele korespondują z następującymi celami strategicznymi SRWW:

- Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,*
- Cel ST 2. *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,*
- Cel ST 5. *Zwiększenie spójności województwa,*
- Cel ST 6. *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,*
- Cel ST 7. *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,*
- Cel ST 8. *Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,*
- Cel ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.*

Celem Strategii e-Wielkopolska jest przedstawienie wyzwań, jakie stoją przed społecznością województwa wielkopolskiego w różnych obszarach, ze względu na dokonujące się w świecie trzy współzależne transformacje: rozwój globalnego społeczeństwa informacyjnego, elektronicznej gospodarki i gospodarki opartej na wiedzy.

Strategia wpisuje się także w realizację zapisów celu strategicznego 1. *Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców* oraz celu 4. *Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Strategii

L.p.	Podejmowane działania
1	Realizacja projektu „Cyfrowa Szkoła. Wielkopolsk@2020”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
– w projekcie „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020” wsparciem objęto 3 201 uczniów, 2 277 nauczycieli oraz 306 szkół ⁷¹ :	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wybudowano sieć Wi-Fi w 306 budynkach szkolnych należących do samorządów powiatowych i gminnych, gwarantując utrzymanie tej sieci przez cały okres realizacji Projektu (tj. 2016-2022); wyposażono pracownie przedmiotowe w tych szkołach (m.in.: laptopy, tablety); ▪ stworzono i wyposażono nowoczesne studia nagraniowe umożliwiające wykorzystanie technologii „green screen” we wszystkich ODN; ▪ stworzono e-usługi: aplikacje cyfrowe umożliwiające kontynuację zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkołach, system wideokonferencji dla potrzeb zdalnego nauczania oraz konferencji dla uczniów i nauczycieli, Platforma Edukacyjna dla potrzeb umieszczania treści edukacyjnych, z możliwością ich publikowania przez poszczególne szkoły; ▪ wdrożono aktywne metody pracy z uczniem w formie zajęć pozalekcyjnych, takie jak: metoda projektu, metoda wyprzedzającą, wykorzystanie eksperymentów oraz różnych form pracy z zastosowaniem komputera i Internetu;	

⁷¹ Dane dotyczą działań podejmowanych od początku prowadzonego wsparcia, tj. od 2016 r.

- przeszkolono 2 277 nauczycieli w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych w procesie kształcenia.

Szacuje się, że na społeczeństwo informacyjne w 2019 roku wydano w 2019 roku 15,4 mln zł.

Inne działania realizowane w 2019 roku w społeczeństwie informacyjnego (nie wynikające z dokumentów wykonawczych)

L.p.	Podjęte działania
1	Realizacja projektu „Budowa i wdrożenie Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego (SIPWW)”
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – w ramach budowy oraz wdrożenia Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego (SIPWW): <ul style="list-style-type: none"> ▪ zrealizowano zadanie związane z aktualizacją bazy referencyjnej BDOT10k oraz tworzeniem baz tematycznych wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: ▪ zrealizowano Umowę związaną z „Aktualizacją zasięgów zbiorów danych obiektów topograficznych - BDOT10k dla obszaru województwa wielkopolskiego na podstawie bazy Państwowego Rejestru Granic, weryfikacja i uzgodnienie styków w zakresie wszystkich klas obiektów BDOT10k oraz aktualizacja zbiorów danych BDOT10k o wskazane inwestycje”. Odebrano i przyjęto do wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego 4 powiaty (pozostałe powiaty z etapu 3 i 4) Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k); ▪ podpisano Umowę na „Opracowanie bazy danych glebowych dla województwa wielkopolskiego na podstawie mapy glebowo – rolniczej wraz z aktualizacją”. Odebrano i przyjęto do wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego I etap (6 powiatów); ▪ podpisano Umowę na „Kartograficzne opracowanie rzeźby terenu z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu”. W ramach Umowy odebrano i przyjęto do wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego I etap (opracowanie zgeneralizowanego numerycznego modelu rzeźby terenu oraz opracowanie rzeźby terenu metodą cieniowania w granicach województwa wielkopolskiego powiększonego o bufor 1000 m); ▪ kontynuowano współpracę w ramach podpisanej w 2016 r. umowy z Inżynierem Projektu; ▪ przygotowano dokumentację przetargową oraz ogłoszono postępowanie dla zamówienia publicznego pn. „Dostawa, instalacja, konfiguracja i uruchomienie infrastruktury teleinformatycznej z oprogramowaniem standardowym i systemowym, dostarczenie, konfiguracja i wdrożenie składników aplikacyjnych GIS, opracowanie i zasilenie bazy danych tematycznych oraz metadanych SIPWW, przeprowadzenie szkoleń w zakresie obsługi dostarczonych komponentów systemu (infrastruktury teleinformatycznej i oprogramowania)”; ▪ przystąpiono do opracowania bazy danych glebowych dla województwa wielkopolskiego wraz z aktualizacją. 	
Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 0,6 mln zł.	

***

3.5.2. Transport

W analizowanym okresie obowiązywały następujące dokumenty wyznaczające cele polityki transportowej województwa:

- Plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku,
- Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego,
- Program „Budowa ścieżek rowerowych”.

Dokumenty te korespondują w szczególności z celem strategicznym Cel ST 1. *Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu.*

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego zawiera kluczowe cele i kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego realizowanego na terenie województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2025 roku. Dokument ten swoim zakresem obejmuje przewozy o charakterze użyteczności publicznej w skali województwa, z przekroczeniem granic poszczególnych powiatów. Plan jest dokumentem o charakterze prawa miejscowego, stanowiącym bezpośrednią odpowiedź na wymagania określone w Ustawie o publicznym transporcie zbiorowym⁷². Ustalenia Planu koncentrowały się wokół takich zagadnień jak: sieć komunikacyjna, na której planowane jest wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej, prognoza potrzeb transportowych, standardy usług przewozowych o charakterze użyteczności publicznej, zasady organizacji rynku przewozów, przewidywane finansowanie usług przewozowych, przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera, kierunki rozwoju transportu publicznego oraz zasady planowania oferty przewozowej.

W **Planie transportowym dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku** wyodrębniono 4 cele szczegółowe dotyczące zwiększenia spójności, wydajności oraz przepustowości transportu na obszarze województwa wielkopolskiego, a także poprawy bezpieczeństwa. Określono cele, priorytety i działania w obszarze transportu drogowego i kolejowego do realizacji w perspektywie 2014-2020 przy wykorzystaniu środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Podkreślone zostały także wzajemne powiązania pomiędzy kierunkami interwencji, co sprawia, iż działania mające na celu realizację jednego z celów szczegółowych mogą także wpływać na realizację innego celu⁷³. Zawarte w Planie działania obejmują kwestie związane ze wzmacnianiem sieci transportowej województwa oraz tworzeniem warunków dla rozwoju transportu zbiorowego w regionie, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności ośrodków miejskich, regionalnych i subregionalnych, ale także ośrodków lokalnych, ze względu na wzmocnienia powiązań komunikacyjnych ze stolicą regionu i pomiędzy poszczególnymi ośrodkami. Z punktu widzenia gospodarczego, zidentyfikowane działania przyczynią się do wzrostu atrakcyjności terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie zmodernizowanej infrastruktury, zwiększenia mobilności zawodowej i dostępności do usług. Działania ujęte w planie przyczynią się również do zwiększenia bezpieczeństwa na drogach. W lutym 2018 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjął aktualizację „Planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku”.

Program Budowa ścieżek rowerowych został przyjęty w 2018 roku przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Dotyczy budowy, rozbudowy lub przebudowy ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, ścieżek rowerowych z dopuszczeniem ruchu pieszego oraz chodników z dopuszczeniem ruchu rowerowego wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Województwa Wielkopolskiego na lata 2018-2019. Dokument określa warunki niezbędne do przyjęcia poszczególnych zadań do realizacji. Głównym celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwłaszcza rowerzystów poruszających się wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Województwa Wielkopolskiego. Cel Programu wpisuje się w szeroko rozumianą poprawę dostępności i spójności komunikacyjnej regionu.

Wymienione dokumenty wpisują się także w realizację zapisów celu strategicznego 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

⁷² Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz.U. 2018 poz. 2016 z późn. zm.).

⁷³ Plan pełni rolę dokumentu implementacyjnego w stosunku do WRPO 2014+, w ramach Celu Tematycznego 7. „Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej”, jednakże równocześnie stanowi wypełnienie dla warunku ustawowego wskazanego w art. 20 pkt 1 i 2 ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. 2018 poz. 2068).

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. dokumentów

L.p.	Podejmowane działania
1	Zakończono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 305 na odcinku od m. Mochy do granicy powiatu leszczyńskiego
2	Zakończono budowę obwodnicy Obornik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz-Oborniki
3	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 160 odc. Sowia Góra - Międzychód , w tym realizowano budowę mostu na rzece Warcie w mieście Międzychód
4	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 306 na odc. skrzyżowanie z nowym przebiegiem S5 - droga wojewódzka nr 431
5	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 194 na odc. od m. Wyrzysk do m. Osiek nad Notecią
6	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 123 Huta Szklana - droga krajowa nr 22 (Przesieki) na odcinku od skrzyżowania w m. Huta Szklana do końca obszaru zabudowanego m. Kuźnica Żelichowska
7	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 123 Huta Szklana - droga krajowa nr 22 (Przesieki) na odcinku od końca obszaru zabudowanego m. Kuźnica Żelichowska do skrzyżowania z drogą krajową nr 22 (Przesieki)
8	Prowadzono rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 305 na odcinku od granicy powiatu leszczyńskiego do granicy województwa wielkopolskiego
9	Prowadzono budowę obwodnicy Gostynia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434 (zadanie realizowane w systemie „buduj” oraz „zaprojektuj i wybuduj”)
10	Rozpoczęto prace projektowe dotyczące dróg wojewódzkich (DW) i obwodnic (zadanie realizowane w systemie „zaprojektuj i wybuduj”)
11	Rozpoczęto procedurę przetargową na budowę mostu przez rzekę Wartę wraz z dojazdami w ciągu drogi wojewódzkiej nr 431 w m. Rogalinek
12	Program budowy ścieżek rowerowych
13	Naprawy okresowe i modernizacje taboru kolejowego należącego do Samorządu Województwa Wielkopolskiego
14	Zakup taboru dla aglomeracyjnych kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze Poznańskiej Kolei Metropolitalnej
15	Rozwój publicznego transportu zbiorowego w Wielkopolsce poprzez zakup nowego i modernizację taboru dla wojewódzkich przewozów kolejowych
16	Organizowanie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- zakończono 2 inwestycje drogowe na odcinkach dróg wojewódzkich o łącznej długości 7,57 km; realizowano kolejnych 10 inwestycji polegających na budowie bądź rozbudowie dróg o sumarycznej długości 83,474 km;
- w ramach prac projektowych DW i obwodnic:
  - rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 263 na odcinku od skrzyżowania z DP 3403P w m. Drzewce do skrzyżowania z DW 473;
  - rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 432 na odcinku Ruszkowo – Grzymysławice;
  - rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 190 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 188 w miejscowości Krajenka do skrzyżowania z drogą krajową nr 10 - etap I;
  - budowy obwodnicy Wronek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 182 i 184;
- wybudowano 1 most na rzece Warcie w miejscowości Międzychód, a także rozpoczęto procedurę przetargową związaną z inwestycją polegającą na budowie mostu na rzece Warcie w Rogalinku;
- realizowano Program Budowy Ścieżek Rowerowych, w ramach którego wykonano 10 ścieżek rowerowych o łącznej długości 10,891 km;
- w ramach napraw okresowych i modernizacji taboru kolejowego:
  - ukończono prace modernizacyjne dla 5 sztuk elektrycznych zespołów trakcyjnych EN76 „Elf”, 3 elektrycznych zespołów trakcyjnych EN57AKW oraz 3 autobusów szynowych;
  - w trakcie napraw rewizyjnych były także autobusy szynowe SA108-004 i SA108-005, dla których planowany termin zakończenia napraw to I kwartał 2020;
- w ramach zakupu taboru dla aglomeracyjnych kolejowych przewozów pasażerskich - na obszarze Poznańskiej Kolei Metropolitalnej podpisano umowę z konsorcjum Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. i Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „Mińsk Mazowiecki” S.A. na dostawę 5 sztuk fabrycznie

nowych, pięcioczonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych przeznaczonych dla potrzeb aglomeracyjnych przewozów pasażerskich na obszarze Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Zakupiony tabor pomieści 2 650 osób, w tym zapewni 1 200 miejsc siedzących;

- w ramach zakupu nowych i modernizacji istniejącego taboru dla wojewódzkich przewozów kolejowych⁷⁴:
  - dostarczono 10 sztuk pięcioczonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych o łącznej liczbie miejsc siedzących i stojących 5 760 osób. Planowana łączna liczba pojazdokilometrów do zrealizowania przez nowo zakupiony tabor w ciągu roku wyniesie 1 367 623 pojkm / rok;
- w ramach poprawy sprawności technicznej taboru kolejowego, zwiększenia częstotliwości kursowania pociągów, jakości usług kolejowego transportu pasażerskiego:
  - wsparto prace modernizacyjne na liniach kolejowych w kierunku Piły, Krzyża oraz Leszna;
  - oddano do użytku 4 nowe przystanki kolejowe rozmieszczone na linii kolejowej z Poznania Głównego do Piły Głównej (Poznań Podolany, Złotniki Grzybowe, Złotkowo, Bogdanowo);
  - uruchomiono w ramach PKM nowe połączenia na trasach: Poznań Główny – Wągrowiec, Poznań Główny – Grodzisk Wlkp., Poznań Główny – Jarocin, Poznań Główny – Nowy Tomyśl oraz Poznań Główny – Września (jako wydłużenie wcześniej uruchomionego połączenia do Swarzędza, wydłużonego do Kostrzyna Wlkp.), Poznań Główny – Rogoźno, Poznań Główny – Gniezno (Ryc. 31);
  - podpisano umowy na wydłużenie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM) do Wrześni, a także na uruchomienie tras do Gniezna i Rogoźna;

Ryc. 31. Relacje obsługiwane przez Koleje Wielkopolskie i Polregio – rozkład jazdy 2018/2019

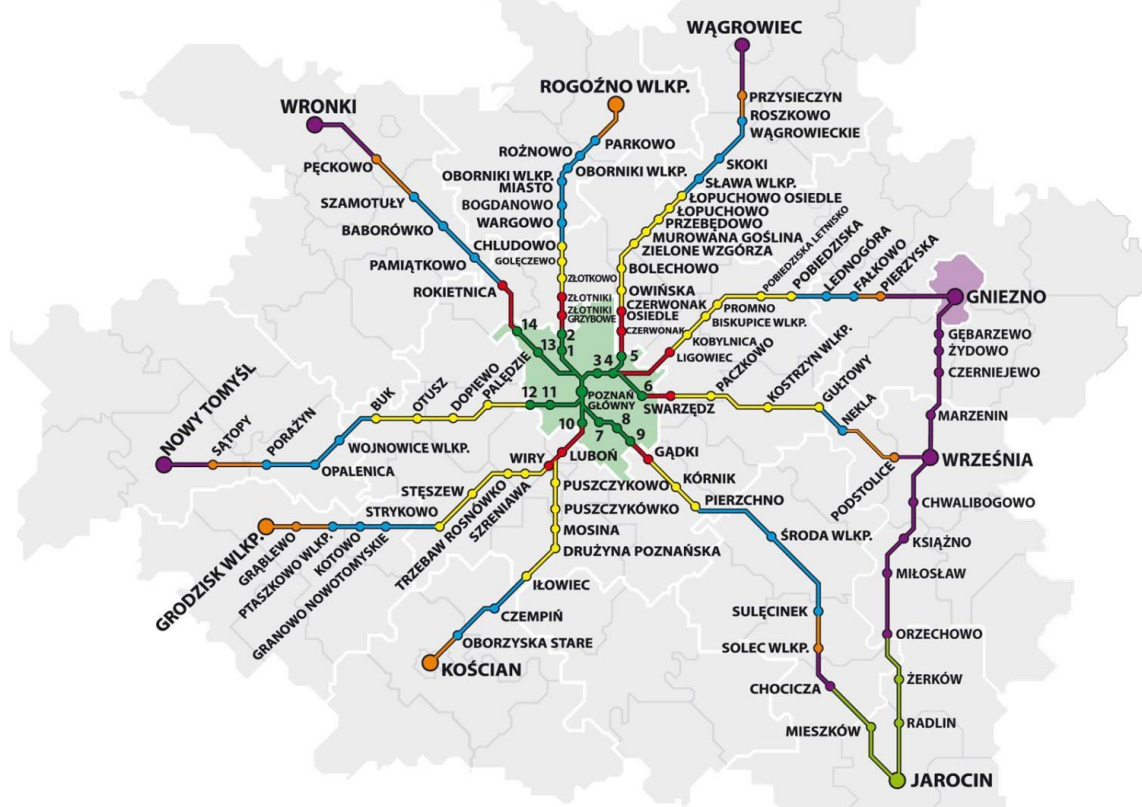

Źródło: Departament Transportu UMWW

- poszerzono obszar funkcjonowania zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego realizowane poprzez wspólny bilet Bus-Tramwaj-Kolej (BTK) – efekt zrealizowano dzięki oddaniu nowych stacji kolejowych (Poznań Podolany, Złotniki Grzybowe, Złotkowo, Bogdanowo) (Ryc. 32);
- odnotowano wzrost liczby pasażerów korzystających z kolejowego transportu pasażerskiego o 9% względem roku 2018.

⁷⁴ W ramach zadania sfinansowano modernizację 5 elektrycznych zespołów trakcyjnych serii EN57 o łącznej liczbie miejsc siedzących i stojących 2 145 osób. Planowana łączna liczba pojazdokilometrów w ciągu roku wyniesie 780 474 pojkm/rok. Inwestycja została zrealizowana w 2017 r.

Ryc. 32. Zasięg stref kolejowych obowiązujący od 15.12.2019 r. – schemat

Źródło: Departament Transportu UMWW

Szacuje się, że na realizację wyżej wymienionych działań wydano w 2019 r. ponad 568 mln zł.

Inne działania realizowane w 2019 roku w obszarze transportu (nie wynikające z dokumentów wykonawczych)

L.p.	Podjęte działania
1	Investycje Portu Lotniczego Poznań-Ławica, modernizacja terminali
Kluczowe efekty podejmowanych działań:	
<ul style="list-style-type: none"> – realizowano inwestycje Portu Lotniczego Poznań-Ławica polegające na: <ul style="list-style-type: none"> • zakupie i montażu monitoringu technicznego stacji transformatorowych w ramach modernizacji infrastruktury energetycznej - zakupiono oraz zamontowano monitoring techniczny stacji transformatorowych, realizacja przedsięwzięcia pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu lotniczym oraz w terminalach. W przypadku braku zasilania lub nieprawidłowości działania stacji inwestycja umożliwi szybką reakcję służb energetycznych Portu; • zapewnieniu wzrostu bezpieczeństwa w ruchu lotniczym i w terminalach; • zapewnieniu bezpieczeństwa operacyjnego; • zwiększeniu liczby miejsc parkingowych służących jako infrastruktura towarzysząca portowi o 3000 miejsc; • podniesieniu kategorii Drogi Startowej z kategorii ICAO I do kategorii II na kierunku podstawowym (RWY28), w 2019 r. prowadzono prace związane z dostosowaniem do nowego oświetlenia istniejących systemów zasilających i sterowniczych; • przeprowadzeniu badań w zakresie nośności dróg kołowania Alfa i Golf. 	
Na realizację powyższych zadań Port Lotniczy przeznaczył środki w wysokości 0,8 mln zł.	

***

3.6. Samorząd

W nawiązaniu do przyporządkowanych obszarów tematycznych, w tej części podrozdziału zostały omówione strategie rozwoju województwa, dokumenty operacyjne z zakresu polityki regionalnej oraz programowe z zakresu współpracy zagranicznej.

3.6.1. Zarządzanie i koordynacja rozwojem regionu

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020. obowiązująca w analizowanym okresie była, obok *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania*, najważniejszym dokumentem o strategicznym charakterze określającym politykę rozwoju regionu w obliczu zastanej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wyzwania przed nim stojące w obowiązującej perspektywie czasowej. Dokument ten był także nadrzędny w stosunku do wszystkich pozostałych dokumentów strategicznych, programowych, planistycznych i finansowych przygotowywanych na poziomie regionalnym.

W przedmiotowej Strategii zaproponowano wymienione poniżej cele strategiczne (ST):

- ST 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,
- ST 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami,
- ST 3. Lepsze zarządzanie energią,
- ST 4. Zwiększenie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie,
- ST 5. Zwiększenie spójności województwa,
- ST 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu,
- ST 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia,
- ST 8. Zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa,
- ST 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Kończący się w 2019 roku okres obowiązywania SRWW 2020, zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie, prawno-organizacyjne i polityczne w kraju i UE (m.in. budowa nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, wielowątkowa dyskusja nad kształtem przyszłej polityki rozwoju Unii Europejskiej po 2020 roku, Brexit), wpłynęły na przystąpienie Zarządu Województwa Wielkopolskiego do opracowania nowej strategii rozwoju województwa wielkopolskiego. Prace nad stworzeniem nowego dokumentu podjęto w 2018 roku od zorganizowania 5 subregionalnych konferencji diagnostycznych, a w dalszej kolejności konsultacji przez ankiety badające potrzeby rozwojowe wielkopolskich gmin i powiatów, prace Zespołu Roboczego ds. koordynacji prac nad założeniami projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku⁷⁵, itd.

Najliczniejsze działania programowe przypadły na 2019 rok. W styczniu uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego określono zasady, tryb i harmonogram opracowania nowej Strategii⁷⁶. W lutym przedstawiono, na posiedzeniu Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej Sejmiku WW, Założenia *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*, zaś dwa miesiące później opublikowano ewaluację Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. W okresie czerwiec-lipiec uruchomiono nabór na projekty

⁷⁵ Uchwała Nr 5941/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 października 2018 roku w sprawie: zakresu prac oraz podziału zadań w celu przygotowania założeń projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

⁷⁶ Uchwała nr III/31/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030.

o strategicznym znaczeniu dla Wielkopolski. Założenia Strategii kilkakrotnie dyskutowane były na posiedzeniach Wielkopolskiej Rady 30, Komitetu ds. ekonomii społecznej, Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Poznaniu, Wielkopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. W połowie 2019 roku przeprowadzono warsztaty diagnostyczne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społeczno-gospodarczych z Wielkopolski przy współuczestnictwie dwóch zewnętrznych doradców (eksperti z zakresu regionalistyki i terytorialnego wymiaru Strategii). Podsumowanie dotychczasowych prac oraz założeń Strategii Wielkopolska 2030 przedstawiono w lipcu na I spotkaniu konsultacyjnym z Radnymi Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Po zakończeniu okresu wakacyjnego opublikowano pogłębioną *Diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa wielkopolskiego 2019*, a także przyjęto uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego projekt *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*⁷⁷.

W okresie od 18 września do 22 października przeprowadzono konsultacje społeczne przyjętego przez Zarząd projektu Strategii, w formie cyklu otwartych spotkań konsultacyjnych w Kaliszu, Lesznie, Pile, Koninie i Poznaniu. W międzyczasie odbyło się II spotkanie konsultacyjne z Radnymi. Uwagi zbierano bezpośrednio podczas spotkań, on-line (droga elektroniczna) i pocztą tradycyjną. W listopadzie opublikowano sprawozdanie z przebiegu konsultacji społecznych, które przedstawiono Radnym Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na III spotkaniu konsultacyjnym. W grudniu opublikowano ocenę ex ante projektu Strategii Wielkopolska 2030, a także przedstawiono projekt *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii* (konsultacje społeczne tego dokumentu trwały od 9 grudnia do 3 stycznia 2020 r.). Wszystkie wymienione wyżej działania podjęte przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, przyczyniły się do stworzenia dokumentu partycypacyjnego, wypracowanego przez wszystkie zaangażowane w proces jego opracowania podmioty. Przyjęcie przez Sejmik WW *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*, nastąpiło w 27 stycznia 2020 roku.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+) to dokument o przekrojowym charakterze, którego zakres merytoryczny dotyczy szerokiego zakresu problematyki i wielu dziedzin społeczno-gospodarczych. Programu wdrażany jest przez wykorzystywanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Podstawą prawną opracowania dokumentów jest ustawa z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁷⁸.

Cel główny WRPO 2014+, określony jako poprawa konkurencyjności i spójności województwa, jest spójny z wizją rozwoju województwa. Struktura WRPO 2014+ składa się z dziesięciu osi priorytetowych, które są podzielone na priorytety inwestycyjne określające specyficzne pola interwencji i cele szczegółowe. Priorytety zidentyfikowane w WRPO 2014+ są odzwierciedleniem wszystkich celów strategicznych SRWW.

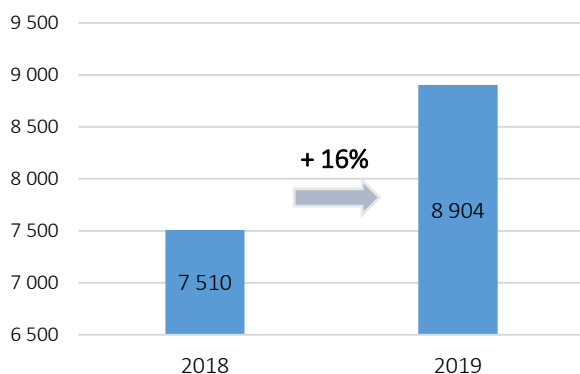
Informacja o stanie realizacji WRPO 2014+ będzie punktem obrad czerwcowego posiedzenia Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, w zawiązku z tym poniższa informacja o stanie wdrażania przedstawiona została w sposób syntetyczny.

⁷⁷ Uchwała nr 1243/2019 Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

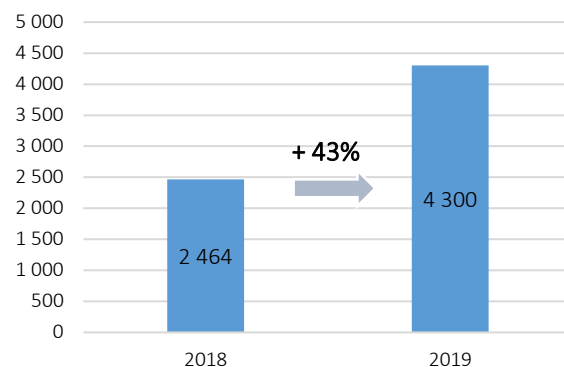
⁷⁸ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2019 Poz. 1295 z późn. zm.).

1. Porównanie postępu finansowego WRPO 2014+ 2018 i 2019 rok (kwota dofinansowania UE PLN)⁷⁹

Ryc. 33. Umowy (wartość dofinansowania UE w mln PLN) stan na koniec 2018 i 2019 roku - porównanie

Ryc. 34. Wnioski o płatność (wartość dofinansowania UE w mln PLN) stan na koniec 2018 i 2019 roku - porównanie

Źródło: Opracowanie własne DPR

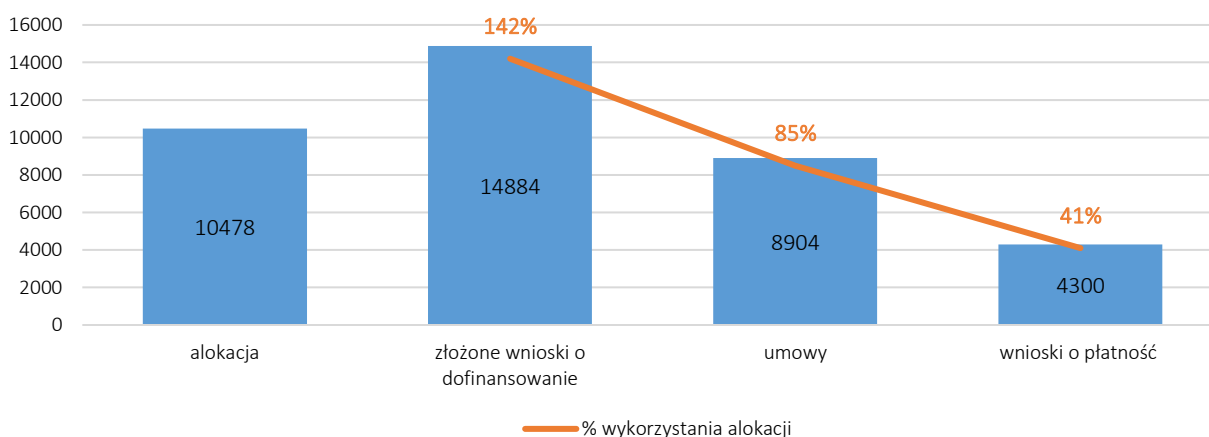
2. Stan wdrażania WRPO 2014+ na dzień 31 grudnia 2019 roku

Tab. 3. Postęp finansowy WRPO 2014+ (kwota dofinansowania UE w PLN) narastająco stan na 31 grudnia 2019 roku i w 2019 roku

	stan na 31 grudnia 2019 r.	w 2019 r.
Złożone wnioski o dofinansowanie	14 883 622 093	1 437 741 324
Umowy	8 904 439 713	1 720 051 942
Wnioski o płatność	4 300 385 900	1 808 267 641
Projekty zakończone	1 908 125 314	1 068 039 059

Źródło: Opracowanie własne DPR

Ryc. 35. Postęp finansowy WRPO 2014+ (wartość dofinansowania UE w mln PLN) narastająco stan na 31 grudnia 2019 roku wraz z % wykorzystania alokacji

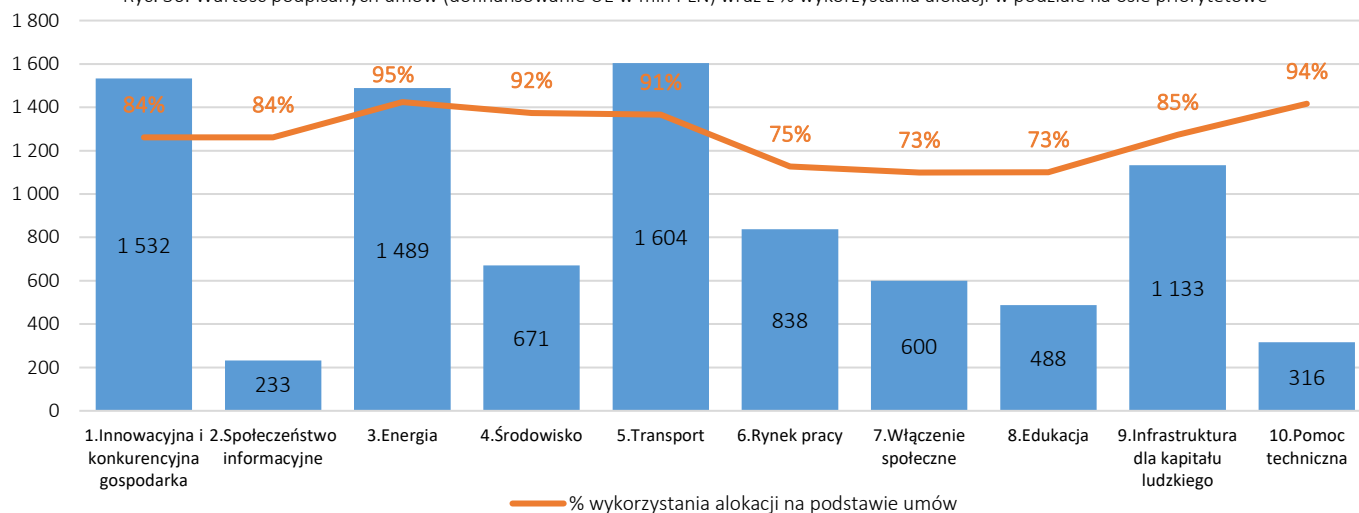

Źródło: Opracowanie własne DPR

⁷⁹ Na wykresach przedstawiono stan finansowy na koniec 2018 i 2019 roku oraz % przyrostu wartości dofinansowania UE w stosunku do roku 2018.

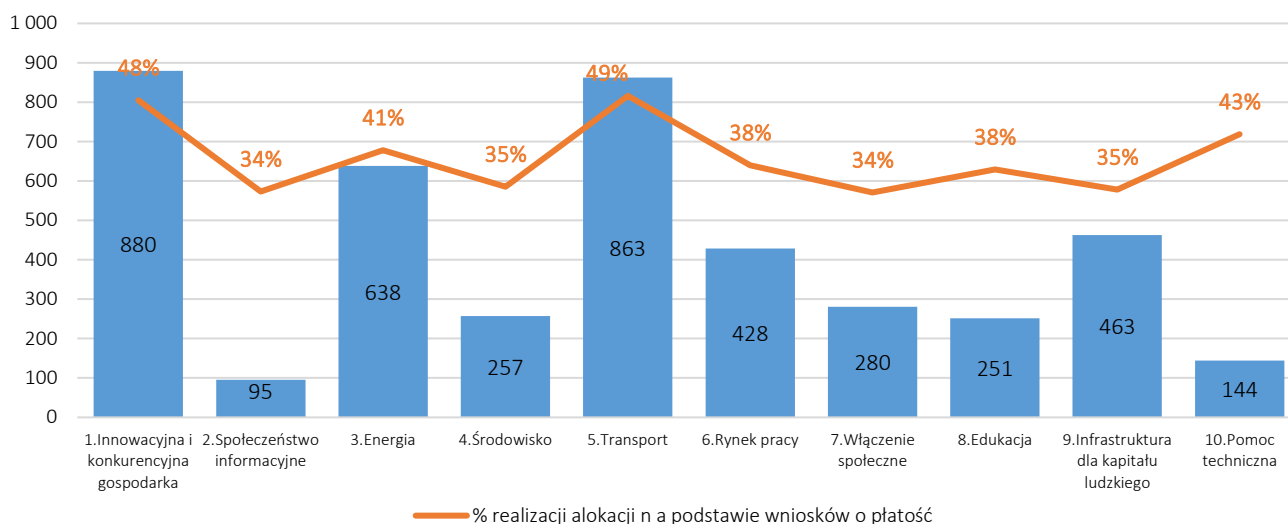
3. Realizacja finansowa w podziale na osie priorytetowe

Ryc. 36. Wartość podpisanych umów (dofinansowanie UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe

Źródło: Opracowanie własne DPR

Ryc. 37. Wartość dofinansowania UE (mln PLN) we wnioskach o płatność wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe

Źródło: Opracowanie własne DPR

A. Certyfikacja wydatków do KE

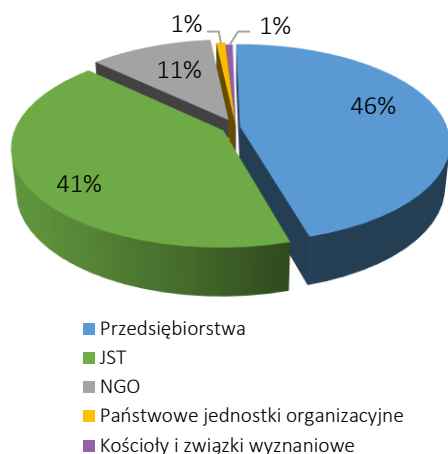
Według stanu na 31 grudnia 2019 roku od początku wdrażania WRPO 2014+ całkowita certyfikowana kwota wydatków kwalifikowalnych wyniosła: 5 328 476 882 zł.

B. Rozkład projektów WRPO 2014+ kształtuje się następująco:

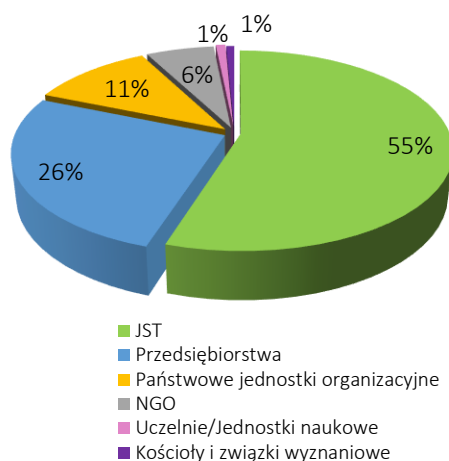
- wg rodzajów beneficjentów

Na podstawie analizy dotyczącej rodzajów beneficjentów w ramach WRPO 2014+ najczęściej projektów realizowanych jest przez przedsiębiorców (1 360 szt.) oraz JST (1 234 szt.). Natomiast największe wsparcie tj. dofinansowanie UE na kwotę w wysokości 4 892 mln zł otrzymały JST. Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie rodzajów beneficjentów i otrzymanego wsparcia na podstawie umów.

Ryc. 38. Procentowy rozkład projektów wg rodzajów beneficjentów na podstawie liczby realizowanych projektów

Ryc. 39. Procentowy rozkład projektów wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów (mln PLN)

Źródło: Opracowanie własne DPR

C. Instrumenty Finansowe

Instrumenty Finansowe w WRPO 2014+, przewidziane dla PI 3c (przedsiębiorczość), 4c (termomodernizacja), a także 9b (rewitalizacja), wdrażane są poprzez realizację trzech umów o finansowanie zawartych między Województwem Wielkopolskim, a Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W ramach umowy dot. PI 3c BGK działa jako podmiot wdrażający fundusze, odpowiedzialny za uruchomienie zwrotnego wsparcia poprzez Pośredników Finansowych (fundusze pożyczkowe, poręczeniowe, banki oraz inne instytucje finansowe). W dwóch pozostałych umowach BGK zapewnia bezpośrednie wsparcie ostatecznym odbiorcom.

JEREMIE 2

W ramach PI 3c do końca grudnia 2019 roku BGK ogłosił łącznie sześć postępowań przetargowych na wybór Pośredników Finansowych w celu wdrażania Instrumentów Finansowych „Mikropożyczka”, „Pożyczka Rozwojowa”, „Poręczenie”, „Pożyczka Inwestycyjna” i „Mała Pożyczka Inwestycyjna”.

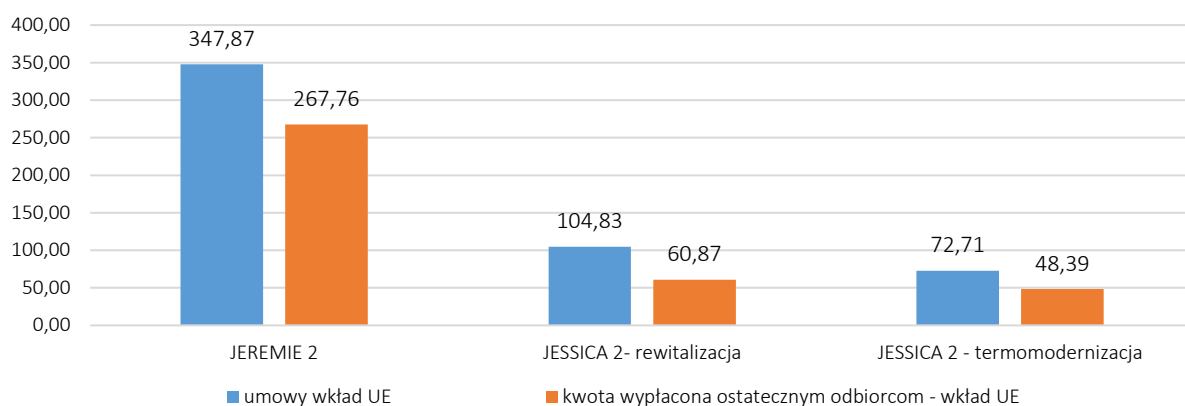
W 2019 roku podpisanych zostało kolejnych 11 Umów Operacyjnych, a w ramach 3 Umów Operacyjnych zawartych jeszcze w 2017 roku, uruchomiono dodatkowe transze środków w ramach tzw. prawa opcji. Według stanu na 31.12.2019 r. 14 Pośredników Finansowych w ramach 26 Umów Operacyjnych zawarło łącznie 2 422 umowy z ostatecznymi odbiorcami działającymi na terenie Województwa Wielkopolskiego na kwotę UE 347 866 884 zł Na ich podstawie w ramach 2 063 umów pożyczki wypłacono kwotę UE 267 763 048 zł, natomiast zawarto 359 umów poręczenia na kwotę UE 75 016 098 zł, co umożliwiło pozyskanie 174 216 881 zł finansowania zwrotnego z innych instytucji finansowych.

JESSICA 2

W ramach PI 4c i 9b BGK uruchomił w kwietniu 2017 r. nabór wniosków w trybie ciągłym. Wg. stanu na 31.12.2019 r. w PI 9b zawarto 10 umów pożyczkowych z ostatecznymi odbiorcami na kwotę UE 104 826 260 zł na inwestycje związane z rewitalizacją miast, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych. Kwota środków wypłaconych Ostatecznym Odbiorcom ze środków UE na koniec 2019 r. na inwestycje realizowane w ramach PI 9b wynosiła 60 872 658 zł

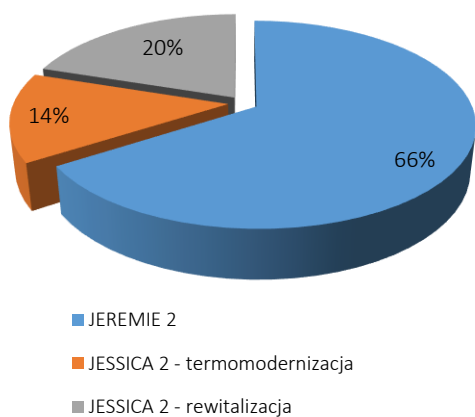
Natomiast w PI 4c od początku wdrażania zawarto 42 umowy pożyczkowe na kwotę UE 72 708 933 zł, obejmujących inwestycje związane z efektywnością energetyczną budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Kwota środków wypłaconych Ostatecznym Odbiorcom ze środków UE na koniec 2019 r. na inwestycje realizowane w ramach PI 4c wynosiła 48 387 407 zł.

Ryc. 40. Kwota zawartych umów i środków przekazanych ostatecznym odbiorcom w ramach Instrumentów Finansowych (dofinansowanie UE w mln PLN)⁸⁰

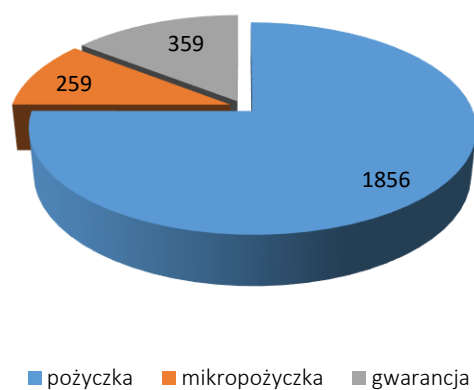

Źródło: Opracowanie własne DPR

Ryc. 41. Procentowy rozkład udzielonego wsparcia w ramach Instrumentów Finansowych wg wartości umów

Ryc. 42. Rozkład rodzajów Instrumentów Finansowych na podstawie zawartych umów

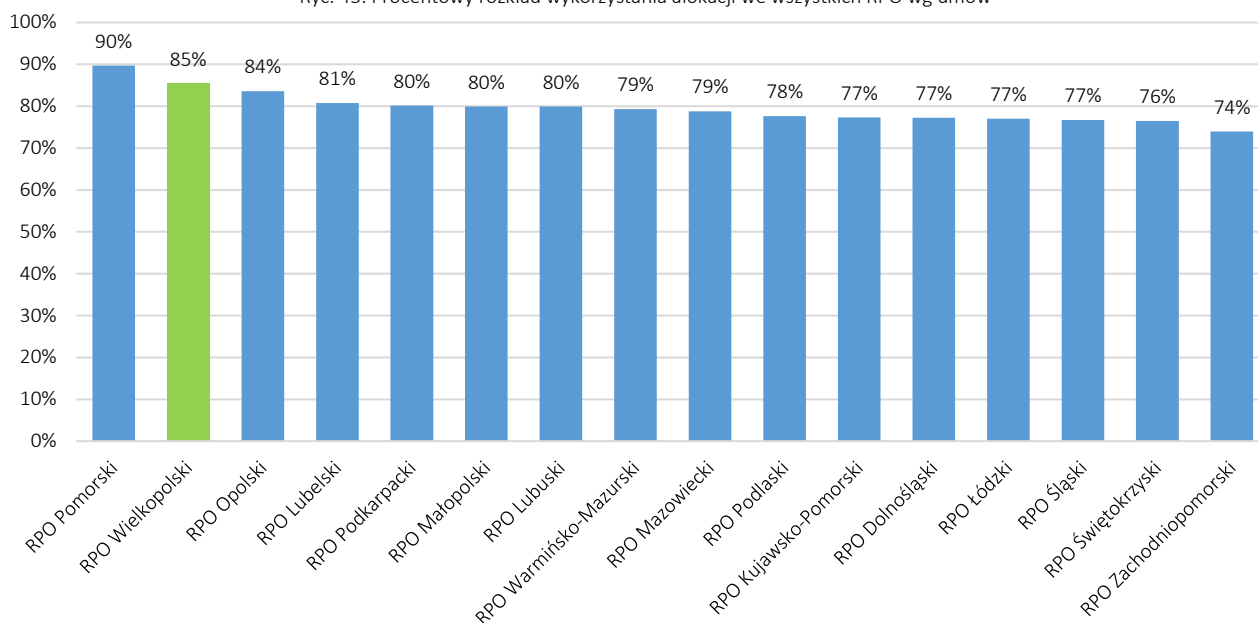

Źródło: Opracowanie własne DPR

⁸⁰ JEREMIE 2 - kwota środków wypłaconych dotyczy umów pożyczki

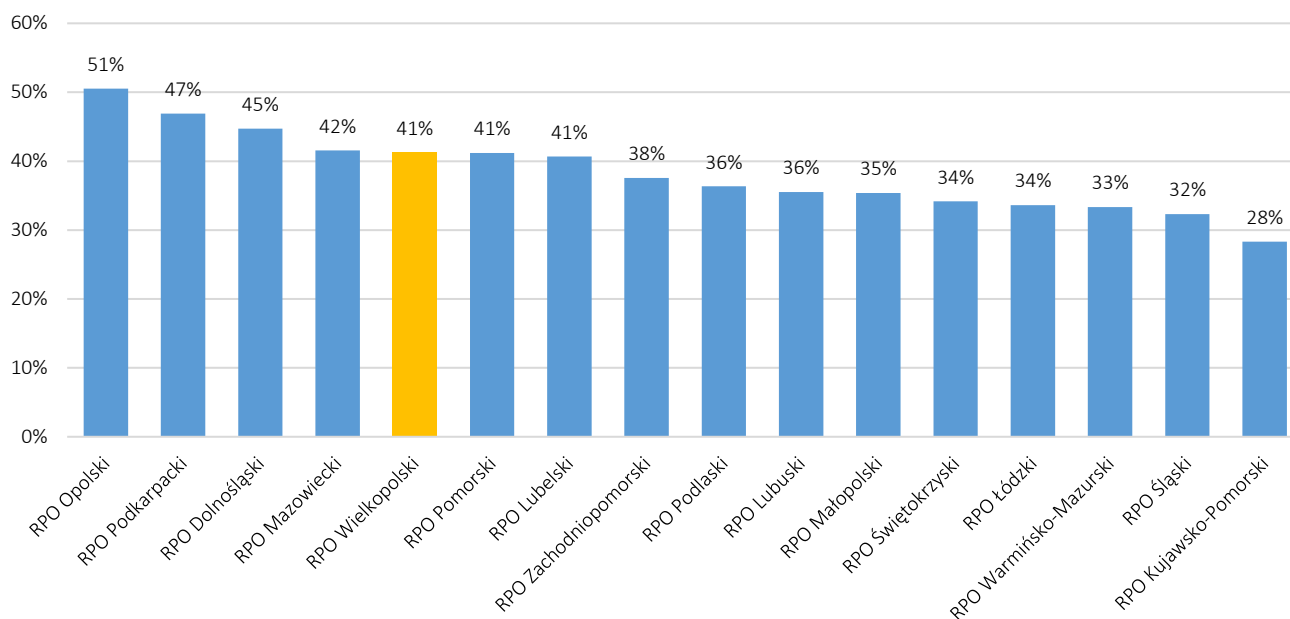
4. Porównanie WRPO 2014+ z innymi RPO stan danych 31 grudnia 2019 roku

Ryc. 43. Procentowy rozkład wykorzystania alokacji we wszystkich RPO wg umów

Źródło: Opracowanie własne DPR

Ryc. 44. Procentowy rozkład wykorzystania alokacji UE we wszystkich RPO wg wniosków o płatność

Źródło: Opracowanie własne DPR

5. Projekty pozakonkursowe

Na wykazie projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego na koniec roku 2019 znajdowało się 58 projektów, dla których zawarto 257 odrębnych umów o wartości dofinansowania UE 3 068 mln zł

Największe projekty pozakonkursowe, dla których podpisano umowy w 2019 roku

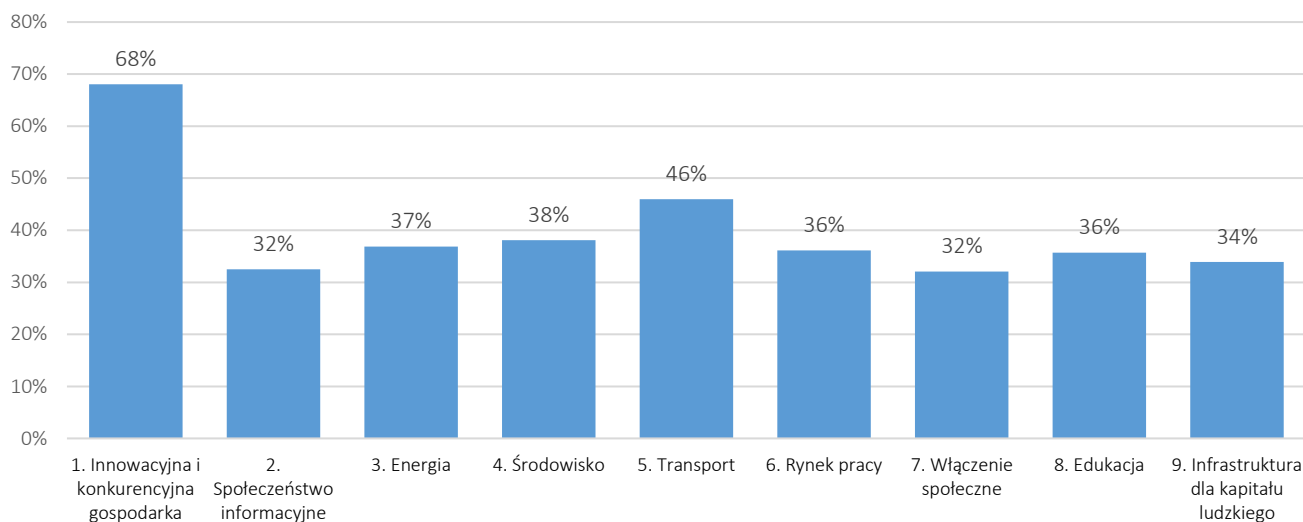
- Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20, wartość ogółem 98 mln zł/ dofinansowanie UE 66 mln zł, realizowany przez ZIT POZ;
- Rozwój publicznego transportu zbiorowego w Wielkopolsce poprzez zakup spalinowego taboru kolejowego, wartość ogółem 96 mln zł/ dofinansowanie UE 66 mln zł;
- Rozwój publicznego transportu zbiorowego w Wielkopolsce poprzez budowę zaplecza technicznego dla taboru spalinowego, wartość ogółem 49 mln zł/ dofinansowanie UE 34 mln zł

6. Realizacja Ram Wykonania (RW)

Ramy Wykonania ustalone zostały dla każdej Osi (poza Pomocą Techniczną) i składają się ze wskaźników finansowych oraz wskaźników produktu (ew. Kluczowych Etapów Wdrażania dla tych wskaźników). Każda z Osi ma wskaźnik finansowy dot. całkowitej kwoty certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (EUR) oraz wskaźniki produktu reprezentujące główne typy projektów. W sumie Osi mają od 2 do 5 wskaźników w Ramach Wykonania – trzy Osi po 2 wskaźniki, pięć Osi po 3 wskaźniki i jedna ma 5 wskaźników.

W 2018 roku IZ WRPO zrealizowała zgodnie z założeniami Ramy Wykonania, w związku z czym w sierpniu 2019 roku Komisja Europejska przyznała ostatecznie kwotę Rezerwy Wykonania dedykowaną osiom, które zrealizowały cele pośrednie. Poniżej została przedstawiona realizacja wskaźników w odniesieniu do wartości docelowych wyznaczonych dla roku 2023.

Ryc. 45. Wskaźnik finansowy RW całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych % realizacji wartości docelowej (2023)

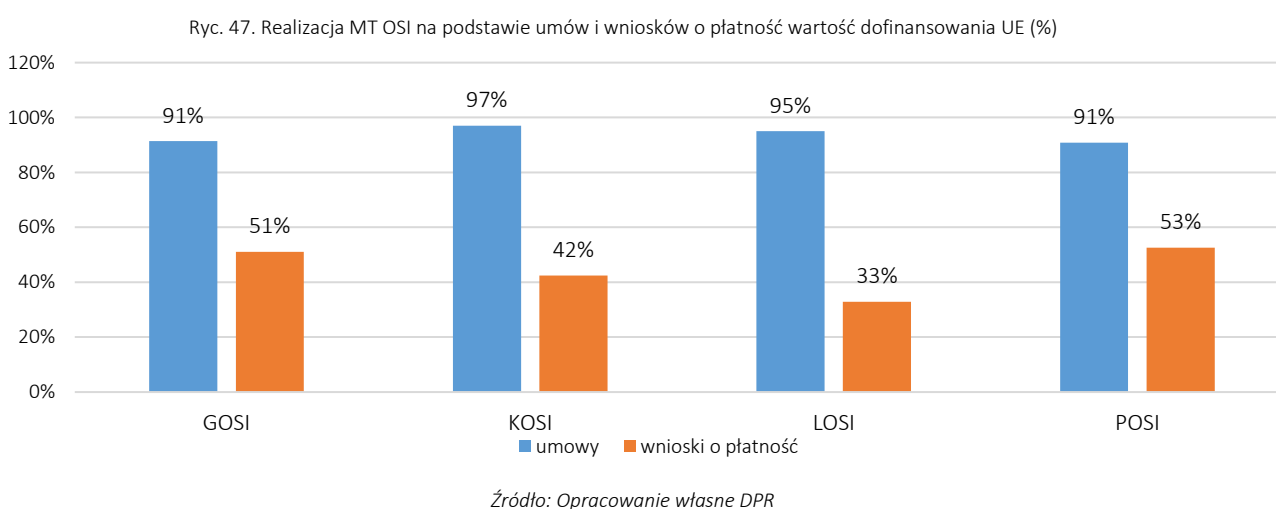
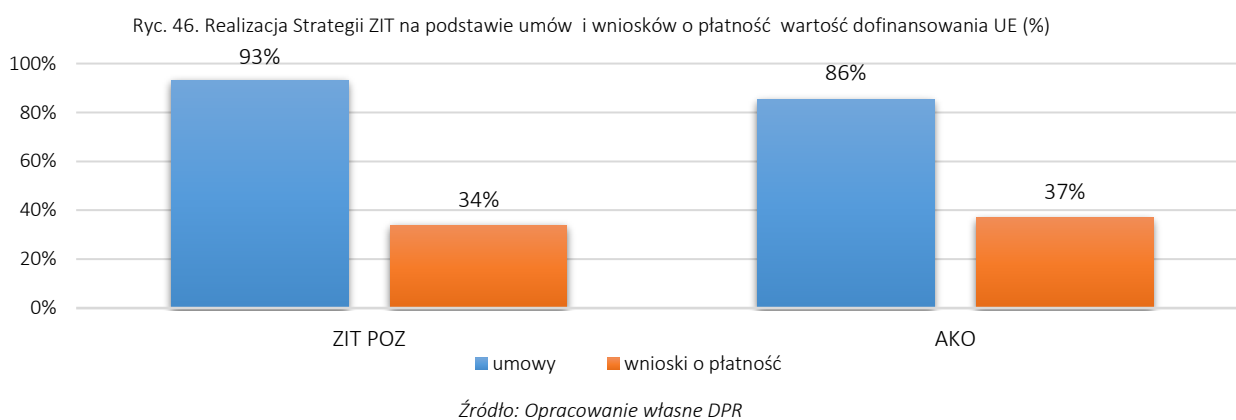

Źródło: Opracowanie własne DPR

7. Postępy w realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) oraz Mandatów Terytorialnych (MT) dla Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI):

- **Stowarzyszenie Metropolia Poznań (ZIT Poznań)** – liczba podpisanych umów 116, kwota ogółem 1 156 469 431 zł, dofinansowanie UE 750 927 834, wnioski o płatność: kwota ogółem 481 537 097 zł, dofinansowanie UE 273 204 746 zł;
- **Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (ZIT AKO)**– liczba podpisanych umów 68, kwota ogółem 352 313 388 zł, dofinansowanie UE 242 254 525 zł, wnioski o płatność: kwota ogółem 149 790 825 zł, dofinansowanie UE 104 934 305 zł;

- **OSI-** podpisano 99 umów, na łączną kwotę dofinansowania ogółem 605 627 915 zł oraz dofinansowania UE 380 901 328 zł, oraz złożono wnioski o płatność na kwotę ogółem 307 289 728 zł i dofinansowania UE 184 822 567 zł.

3.6.2. Programy unijne

W rozdziale zaprezentowana została realizacja programów, dla których ZWW pełni funkcje instytucji wdrażającej lub pośredniczącej, tj. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RiM) oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 20014-2020 (PROW). Realizacja tych dokumentów ma znaczący wpływ na rozwój Województwa Wielkopolskiego oraz wsparcie realizacji części zapisów dokumentów wykonawczych do Strategii.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W 2019 roku w projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego kontynuowano wspieranie osób w obszarze zatrudnienia w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**. Jest to Program centralny, w zakresie którego wsparcie osób młodych pozostających bez pracy (poddziałania: 1.1.1 i 1.2.1 dot. wsparcia osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy udzielanego z EFS w trybie pozakonkursowym i konkursowym) w Wielkopolsce wdrażane jest, w imieniu Samorządu Województwa Wielkopolskiego, przez Wojewódzki

Urząd Pracy w Poznaniu. Działania realizowane w ramach Programu skierowane są do osób i grup społecznych, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy, tj. osoby do 29 roku życia pozostające bez zatrudnienia. Przedsięwzięcia adresowane są także do imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych. Na wdrażanie wsparcia oferowanego w ramach PO WER w regionie zaplanowano na cały okres finansowy środki w wysokości 145,4 mln euro (tj. 621,9 mln zł).

Osoby przystępujące do projektów obejmowane były wsparciem mającym na celu udzielenie pomocy adekwatnej do ich potrzeb i możliwości oraz uwzględniającym sytuację na rynku pracy. W projektach poza pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym realizowane były również m.in. staże, praktyki, szkolenia i kursy umożliwiające zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego. Uczestnicy mogli również otrzymać bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Stan wdrażania POWER

W Wielkopolsce w ramach PO WER od początku wdrażania Programu do końca 2019 r. realizowanych było łącznie 208 projektów o wartości 459,6 mln zł. Wartość projektów stanowiła 73,9% alokacji przyznanej na cały okres finansowania. W projektach rozliczono wnioski o płatność w wysokości 348,5 mln zł – co oznacza, że WUP zatwierdził wykorzystanie 56,0% przyznanych dla regionu środków. W 2019 r. podpisane zostały 23 umowy/decyzje o dofinansowanie projektów, których wartość wyniosła 33,0 mln zł. W projektach konkursowych i pozakonkursowych rozliczono w 2019 r. wydatki w wysokości 58,9 mln zł.

Tab. 4. Postęp finansowy w projektach PO WER dla Wielkopolski (narastająco do 31.12.2019 r.)

Działanie	alokacja (mln zł)	wartość projektów (mln zł)	wartość zatwierdzonych wniosków o płatność (mln zł)
Działanie 1.1 <i>Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe</i> Poddziałanie 1.1.1 <i>Wsparcie udzielane z EFS</i>	529,0	383,2	306,2
Działanie 1.2 <i>Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe</i> Poddziałanie 1.2.1 <i>Wsparcie udzielane z EFS</i>	92,9	76,4	42,3
RAZEM	621,9	459,6	348,5

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

Do końca 2019 roku w projektach w ramach poddziałań 1.1.1 i 1.2.1 PO WER wsparciem ukierunkowanym na zwiększenie możliwości zatrudnieniowych objęto 45 195 osób w wieku 15-29 lat, pozostających bez pracy (w tym 42 093 osoby bezrobotne i 3 102 osoby bierne zawodowo nieuczestniczące w kształceniu lub szkoleniu). Pomoc trafiała m.in. do osób posiadających niskie kwalifikacje (33 108), będących w wieku poniżej 25 lat (28 695) oraz zamieszkujących obszary wiejskie (26 271). Uczestnicy korzystali najczęściej z profesjonalnego pośrednictwa pracy (35 487) i doradztwa zawodowego (26 303). Udział w szkoleniach i kursach (11 760) oraz w stażach i praktykach (23 617) umożliwiał ludziom młodym zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego niezbędnego do podjęcia pracy. W projektach udzielono 6 443 bezzwrotne dotacje na założenie własnej działalności gospodarczej. W wyniku udzielonego wsparcia, do 4 tygodni od momentu zakończenia udziału w projekcie, 30 074 uczestników podjęło pracę, a 9 263 osoby uzyskały kwalifikacje.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Zarząd WW (przy pomocy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW) realizuje zadania delegowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako instytucja wdrażająca PROW 2014-2020. Na przestrzeni lat 2014-2023 na obszary wiejskie Wielkopolski trafi kwota ponad 143 mln euro.

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. W celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich realizowane są działania przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorczości, odnowy i rozwoju wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, które są realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER. Przewidziano również wsparcie w zakresie scalania gruntów. Elementem wsparcia rozwoju lokalnego jest wdrażanie działania pn. „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, pozwalającego na realizację operacji dotyczących zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego, kształtowania przestrzeni publicznej oraz projektów w zakresie inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne. Ponadto wsparcie rozwoju infrastruktury dotyczące np. dróg lokalnych, gospodarki wodno-ściekowej przyczynia się zarówno do poprawy warunków życia i rozwoju gospodarczego, jak i do ochrony środowiska (ograniczenie zanieczyszczeń wód). Z kolei działanie LEADER realizowane jest poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. LEADER ukierunkowany został na cele związane z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, w związku z czym istotne w ramach LSR jest wsparcie zakładania i rozwijania działalności gospodarczej, w tym przez podmioty ekonomii społecznej (jako uzupełnienie wsparcia z EFS). Zakres LEADER może obejmować także przetwórstwo produktów rolno-spożywczych (na małą skalę) oraz tworzenie i funkcjonowanie sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych, rynków lokalnych lub usług turystycznych, co pozwoli na wykorzystanie endogenicznego potencjału obszarów wiejskich.

W ramach PROW 2014-2020 Samorząd WW wdraża następujące działania: Inwestycje w środki trwałe; Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS). Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Województwa Wielkopolskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 5. Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Wielkopolski

Działanie	Euro
Inwestycje w środki trwałe - scalanie gruntów	1 983 762,00
Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	65 843 627,00
Wsparcie rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	75 632 955,81
RAZEM	143 460 344,81

Źródło: Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

Łącznie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w ramach PROW 2014-2020 do końca 2019 roku wpłynęły 3 582 wnioski o przyznanie pomocy. Zawarto 1 796 umów na dofinansowanie operacji oraz wpłynęły łącznie 1 864 wnioski o płatność.

o Inwestycje w środki trwałe (scalanie gruntów)

Wsparcie przeznaczono na operacje w zakresie prac scaleniowych oraz zagospodarowania poscaleniowego. Beneficjentem poddziałania są starostowie. Łącznie w dwóch naborach do Samorządu WW wpłynęły 2 wnioski, które wyczerpały limit na woj. wielkopolskie. Projekty są realizowane przez Powiat Pleszewski oraz Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki.

- **Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**

- operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”

Pomoc na operację jest przyznawana w formie refundacji kosztów budowy, przebudowy dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w kwocie 30 mln EUR. Beneficjentem poddziałania może być: gmina, związek międzygminny, powiat, związek powiatów. Od 1 do 14 kwietnia 2016 roku przeprowadzono I nabór, a od 6-20 maja 2019 roku II nabór wniosków o przyznanie pomocy, łącznie wpłynęło 479 wniosków. W ramach dostępnego limitu zawarto 182 umowy na łączną kwotę pomocy ponad 160 mln zł. Do końca 2019 roku złożono 160 wniosków o płatność na kwotę ponad 102 mln zł.

- operacje typu Gospodarka wodno-ściekowa”

Dofinansowanie na realizację operacji jest przyznawane w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych dotyczących budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków: oczyszczalni ścieków, ujęć wody i stacji uzdatniania wody, systemów kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę czy instalacji do osadów ściekowych. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w kwocie 23 836 116 EUR. Beneficjentem poddziałania są gminy, spółki (w których udziały mają wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego), związki międzygminne. Od 2 do 16 listopada 2016 roku przeprowadzono I nabór wniosków a od 11-25 października 2019 roku II nabór wniosków. Łącznie wpłynęło 261 wniosków. Do końca 2019 r. podpisano 59 umów na kwotę ponad 76 mln zł, złożono także 77 wniosków o płatność na kwotę prawie 54 mln zł.

- operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”

Wsparcie jest przyznawane na operacje w zakresie odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego lub zakupu obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w kwocie 1 511 345 EUR. Beneficjentem poddziałania są gminy i instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego. Nabór wniosków trwał od 16 do 30 maja 2018 roku. W ramach naboru złożono 17 wniosków na kwotę ponad 7 mln zł. Zawarto 15 umów na łączną kwotę ponad 6,5 mln zł.

- operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”

Dofinansowanie jest przyznawane na operacje dotyczące budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w wysokości 6 134 443 EUR. Beneficjentem poddziałania są gminy i instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego. Nabór wniosków odbył się w okresie od 15 do 30 marca 2018 roku. W ramach naboru złożono 87 wniosków. Łącznie podpisano 56 umów na kwotę ponad 25,8 mln zł wyczerpując dostępny limit środków na lata 2014-2020.

- operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”

Pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie kształtowania przestrzeni publicznej. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w wysokości 1 852 603 EUR. Beneficjentem poddziałania są gminy. Nabór wniosków odbył się w dniach 16-30 kwietnia 2018 roku. W ramach naboru złożono 38 wniosków na kwotę ponad 16 mln zł. Podpisano 15 umów na kwotę ponad 7,8 mln zł wyczerpując dostępny limit środków na lata 2014-2020.

- operacje typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów”

Pomoc jest przyznawana na operację polegającą na budowie lub przebudowie targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów. Województwo Wielkopolskie dysponowało limitem w wysokości 2,5 mln EUR. Beneficjentem poddziałania może być: gmina, powiat, związki gmin lub powiatów. Od 14-28 kwietnia 2017 roku przeprowadzono nabór wniosków, łącznie wpłynęło 19 wniosków na kwotę pomocy ponad 13 mln zł. Podpisano 15 umów na kwotę dofinansowania 10,6 mln zł. Do końca 2019 r. złożono 13 wniosków o płatność na kwotę ponad 7,7 mln zł.

o **Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy leader (RLKS)**

Z inicjatywy społeczności lokalnych w województwie wielkopolskim w okresie programowania 2014-2020 powstało 31 Lokalnych Grup Działania (LGD) a wybrano 29 lokalnych strategii rozwoju (LSR) w ramach dostępnego limitu na kwotę 73,2 mln EUR. LGD finansowane z PROW 2014-2020 wspierane są w ramach 4 poddziałań:

- wsparcie przygotowawcze, które miało na celu przygotowanie lokalnych strategii oraz utrzymanie potencjału administracyjnego istniejących LGD. Zostało złożonych 31 wniosków. Wszyscy beneficjenci, spełnili założone w rozporządzeniu kryteria i podpisali umowy, którym wypłacono łącznie 3,8 mln zł;
- wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Do końca 2019 roku łącznie Samorząd Województwa Wielkopolskiego zaakceptował 518 naborów wniosków, które zostały lub będą ogłoszone. Z 505 naborów wniosków przekazanych przez LGD wpłynęły łącznie 2 603 wnioski o przyznanie pomocy od beneficjentów LGD i LGD, w tym 95 projektów grantowych. Wpłynęło także 10 wniosków na operacje własne LGD. W 2019 roku LGD przekazały do Samorządu Województwa 352 wnioski o przyznanie pomocy z 80 przeprowadzonych naborów. łącznie podpisano 1 396 umów na kwotę ponad 181,7 mln zł. Złożono także 1 434 wnioski o płatność na ponad 129 mln zł. W 2019 roku podpisano 373 umowy na ponad 32,6 mln zł. Do Samorządu WW wpłynęły także 193 protesty od wnioskodawców na decyzję rady LGD wybierającej operacje do dofinansowania;
- przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, w ramach którego wsparcie może dotyczyć przygotowania i/lub realizacji projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej - pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województw - lub współpracy międzynarodowej. Do końca 2019 roku do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęło 16 wniosków od LGD na kwotę ponad 3,5 mln zł. Podpisano 14 umów na kwotę ponad 2,8 mln zł. Złożono także 11 wniosków o płatność na kwotę ponad 1,4 mln zł;
- wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, w ramach którego LGD otrzymują wsparcie na bieżące funkcjonowanie LGD, zapewniające sprawną i efektywną pracę LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biur LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji tych LSR. Po podpisaniu umów ramowych w maju 2016 roku 29 LGD złożyło wnioski o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji. Umowy na finansowanie kosztów bieżących i aktywizacji podpisano ze wszystkimi LGD na kwotę ponad 13 mln euro. Rozliczanie kosztów funkcjonowania LGD w ramach PROW 2014-2020 odbywa się na zasadzie ryczałtu. Do końca 2019 roku do Samorządu WW wpłynęły 64 wnioski o płatność na kwotę ponad 27,3 mln zł.

- o **Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW)**

KSOW działa w województwie wielkopolskim w ramach struktury Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem sieci jest aktywizacja mieszkańców, promowanie postaw przedsiębiorczych, a także włączenie społeczne osób wykluczonych. W ramach KSOW organizowane są spotkania i szkolenia na temat tego, jak uzyskać dofinansowanie z PROW. Sieć organizuje szereg wydarzeń, które podkreślają wpływ funduszy europejskich na obraz dzisiejszej wsi i poprawę poziomu życia jej mieszkańców oraz promują wieś jako miejsce dogodne do życia. Sieć służy także ułatwianiu wymiany wiedzy oraz nawiązywaniu współpracy pomiędzy instytucjami i osobami zaangażowanymi w rozwój obszarów wiejskich.

KSOW w województwie wielkopolskim przeprowadza nabór wniosków w ramach ogłaszanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi konkursu dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Środki można pozyskać m.in. na szkolenia, warsztaty, wyjazdy studyjne, konferencje, targi, imprezy plenerowe, publikacje, badania, czy też konkursy. W poprzednich konkursach partnerzy KSOW z województwa wielkopolskiego otrzymali łącznie ponad 2 mln złotych. Pieniądze te pozwoliły na sfinansowanie 99 projektów, w tym w 2019 roku wsparcie finansowe uzyskały 29 projekty na kwotę 604,6 tys. zł.

Ponadto, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich jako jednostka regionalna KSOW realizuje tzw. operacje własne w ramach dwuletnich planów operacyjnych. Projekty dotyczą m.in.: promocji dorobku wielkopolskich Lokalnych Grup działania podczas wystaw i targów o charakterze rolniczym; szkoleń i wyjazdów szkoleniowych mających na celu wsparcie LGD w zakresie poszukiwania partnerów do współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej oraz podniesienie kompetencji lokalnych grup działania w zakresie wykonywanych przez nie zadań, związanych z realizacją Lokalnych Strategii Rozwoju; organizacji i udziału w krajowych i zagranicznych wydarzeniach związanych z promocją turystyki wiejskiej, dziedzictwa kulturowego i kulinarnego (np. „Dzień Św. Marcina” w brukselskiej siedzibie Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego, Dożynki Prezydenckie w Spale), organizacji wizyt przedstawicieli państw i regionów w Wielkopolsce.

Mierzalnymi efektami realizacji Programu są lub będą m.in.:

- o prace scaleniowe prowadzone na ponad 1132 ha gruntów rolnych i leśnych, które obejmują 129 gospodarstw,
- o zbudowane 31,4 km dróg, przebudowanych 262 km dróg, a na ponad 11 km dróg zostanie zmieniona nawierzchnia,
- o zbudowanych ponad 50 km sieci wodociągowej, ponad 115 km sieci kanalizacyjnej oraz 955 przydomowe oczyszczalnie ścieków; przebudowanych zostanie ponad 30 km sieci wodociągowej, ponad 3 km sieci kanalizacyjnej, 25 stacji uzdatniania wody oraz 5 oczyszczalni ścieków,
- o 15 obiektów służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego zostanie odnowionych lub poprawi się ich stan oraz nastąpi zakup 2 obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne,
- o odnowionych 16 centrów miejscowości oraz 19 innych obiektów związanych z przestrzenią publiczną,
- o 7 targowisk wybudowanych a 8 przebudowanych,
- o wybudowanych 17 świetlic i domów kultury, 41 przebudowanych a 13 wyposażonych. Przebudowane 3 biblioteki a 2 wyposażone,
- o Utworzenie ponad 1080 miejsc pracy, utrzymanie ponad 50 miejsc pracy, powstanie ponad 327 nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej a 95 obiektów zostanie zmodernizowanych.

Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”

Zarząd WW (przy pomocy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW) realizuje także zadania delegowane przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej jako instytucja pośrednicząca we wdrażaniu Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, który obejmuje wdrażanie podejścia LEADER na obszarach rybackich poprzez następujące działania: realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność oraz operacje dotyczące współpracy oraz koszty bieżące i aktywizację. Środki (łącznie 6 mln euro) są skierowane na obszar działania 2 lokalnych grup rybackich [LGR] tj. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „7 Ryb” oraz Nadnotecka Grupa Rybacka. LGD finansowane z PO RiM 2014-2020 wspierane są w ramach 3 poddziałań:

- realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność. Do końca 2019 roku łącznie Samorząd Województwa Wielkopolskiego zaakceptował 61 naborów wniosków, które zostały lub będą ogłoszone przez LGR. Z 49 naborów wniosków przekazanych przez LGR do Samorządu Województwa Wielkopolskiego wpłynęło łącznie 161 wniosków o przyznanie dofinansowania od beneficjentów LGD i LGD, w tym 11 wniosków na operacje własne LGD. Podpisano 95 umów na kwotę ponad 11,3 mln zł. Złożono także 57 wniosków o płatność na ponad 6,7 mln zł;
- projekty współpracy, w ramach których przewidziano pomoc na realizację projektów współpracy międzyterytorialnej - pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województw - lub współpracy międzynarodowej. Nabór wniosków na projekty współpracy jest ciągły. Ostateczny termin na złożenie wniosku to 31 grudnia 2021 r.;
- koszty bieżące i aktywizacja, w ramach których LGD otrzymują wsparcie na bieżące funkcjonowanie LGD, zapewniające sprawną i efektywną pracę LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji tych LSR. Po podpisaniu umów ramowych w maju 2016 roku 2 LGD rybackie złożyły wnioski o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji. Wnioski o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji składane są corocznie. Do końca 2019 roku do UMWW wpłynęło łącznie 8 wniosków o dofinansowanie kosztów bieżących i aktywizacji. Podpisano 8 umów na kwotę ponad 1,9 mln zł. Rozliczanie kosztów funkcjonowania LGD w ramach PO Rybacktwo i Morze odbywa się na zasadzie refundacji kosztów. Złożono także 6 wniosków o płatność na ponad 1,3 mln zł.

Mierzalnymi efektami realizacji Programu są lub będą m.in.:

- o 27 utworzonych miejsc pracy,
- o 20 utworzonych miejsc pracy poza podstawową działalnością rybacką,
- o 18 wybudowanych, zmodernizowanych lub wyposażonych publicznych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- o 13 utrzymanych miejsc pracy,
- o 11 wydarzeń promocyjnych i kulturalnych.

3.6.3. Budżet WW oraz WPF

W obszarze tym wskazać należy **Budżet Województwa Wielkopolskiego oraz Wieloletnią Prognozę Finansową Województwa Wielkopolskiego (WPF)**, gdyż jako dokumenty finansowe pełnią istotną rolę. Dokumenty te odzwierciedlają sytuację ekonomiczną Województwa, a ich analiza pozwala na uzyskanie informacji o źródłach finansowania działalności Województwa oraz o kierunkach jego rozwoju.

Opracowanie budżetu oraz WPF wynika z zapisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸¹, stąd w roku 2019 obowiązywały:

- Budżet Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.

Budżet województwa jest sporządzany corocznie, dla jednego roku budżetowego. Określa podstawowe parametry budżetu, takie jak: dochody bieżące i majątkowe, wydatki bieżące i majątkowe, kwotę planowanego deficytu lub nadwyżki, planowane przychody i rozchody. Z kolei WPF jest instrumentem wieloletniego planowania finansowego, który sporządza się na okres danego roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Obejmuje on prognozę dochodów bieżących i majątkowych, wydatków bieżących i majątkowych, wyniki budżetu, przychody i rozchody budżetu, kwotę długu oraz sposób sfinansowania spłaty długu. Z uwagi na charakter omawianych dokumentów i rolę jaką pełnią w analizie WPF i Budżet (tj. źródło danych o środkach finansowych realizacji Strategii) należy uznać, że dokumenty te wpisują się we wszystkie cele strategiczne SRWW.

Sprawozdanie finansowe Województwa Wielkopolskiego, Sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Wielkopolskiego za 2019 rok, wraz z informacją o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, oraz informacja o stanie mienia Województwa, opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu o tym sprawozdaniu, wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla Zarządu WW oraz niniejszy Raport będą tematami majowego posiedzenia Sejmiku WW. W związku z tym w raporcie nie zamieszczono podsumowania wykonania ww. dokumentów.

3.6.4. Współpraca zagraniczna

W obszarze współpracy zagranicznej, w 2019 roku w województwie wielkopolskim obowiązywał dokument **Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Wielkopolskiego** (podstawa prawna opracowania: ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa⁸²). Wskazano w nim zasady, najważniejsze obszary i potencjalnych partnerów współpracy międzynarodowej województwa. Z analizy treści wynika, że stanowi on przełożenie celu ST 9. *Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem*.

Głównym celem Programu jest zagwarantowanie trwałego miejsca Wielkopolski na arenie międzynarodowej, wśród regionów innowacyjnych, społecznie wrażliwych, otwartych i atrakcyjnych zarówno pod względem gospodarczym, turystycznym, jak i kulturowym. Dokument zwraca uwagę na potrzebę budowania partnerskich relacji z różnego rodzaju jednostkami. Zidentyfikowane działania mają przyczynić się do umacniania europejskiej tożsamości i współtworzenia wspólnej, europejskiej przestrzeni gospodarczej.

Program wpisuje się także w realizację zapisów celu strategicznego 4. *Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem* Strategii rozwoju województwa do 2030 roku.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach ww. dokumentu

L.p.	Podejmowane działania
1	Organizacja wizyt przedstawicieli zagranicznych regionów partnerskich oraz krajów trzecich w Wielkopolsce, a także realizacja międzynarodowych inicjatyw
2	Organizacja wizyt za granicą oraz realizacja innych form dwustronnych inicjatyw i projektów współpracy z regionami europejskimi oraz pozaeuropejskimi
3	Trzecia edycja „małych grantów” na projekty z zakresu współpracy zagranicznej
4	Program Wielkopolska Akademia Samorządności (WAS)
5	Szerzenie wiedzy i upamiętnianie poznańskich matematyków i kryptologów, którzy złamali kody Enigmy

⁸¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2019 poz. 869 z późn. zm.).

⁸² Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz. U. 2019 Poz. 512 z późn. zm.).

6	Działalność informacyjna i wsparcie dla instytucji województwa w zakresie funduszy i polityk unijnych
7	Reprezentowanie interesów województwa i lobbying
8	Współpraca z regionami partnerskimi i koordynacja działań województwa w europejskich sieciach tematycznych
9	Koordynacja prac polskiej delegacji do Europejskiego Komitetu Regionów
10	Organizacja wydarzeń promujących Wielkopolskę w Brukseli
11	Współpraca z wielkopolskimi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi

Kluczowe efekty podejmowanych działań:

- w ramach organizacji wizyt przedstawicieli zagranicznych regionów partnerskich oraz krajów trzecich w Wielkopolsce:
  - w ramach współpracy z Gruzją nawiązano partnerstwo z nowym regionem Imeria, przyjęto delegację gruzińską, która uczestniczyła m.in. w konferencji „Doing Business: Georgia”, zorganizowano wizytę przedstawicieli Regionu Imeretia, Bagdati, Ckaltubo oraz Kutaisi (Gruzja), przygotowano spotkania Marszałka Województwa z Pierwszym Zastępcą Gubernatora Regionu Imeretia oraz Krajowym Koordynatorem Inicjatywy UE „Mayors for Economic Growth” na Azerbejdżan i Gruzję;
  - zorganizowano wizytę delegacji z partnerskiego regionu Bretania (Francja), odnowiono Porozumienie o współpracy pomiędzy Bretanią a Wielkopolską;
  - z okazji 15-lecia wstąpienia Polski do Unii Europejskiej zorganizowano spotkanie z udziałem przedstawicieli władz unijnych regionów partnerskich Województwa Wielkopolskiego, a także przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i korpusu konsularno-dyplomatycznego. Głównym punktem obchodów był OKRĄGŁY STÓŁ EUROPEJSKI, pn. „Europa jutra – jak efektywnie reagować na wyzwania współczesnej Europy po roku 2020”;
  - przygotowano konferencję z udziałem władz Brandenburgii pt. „Europa obywateli w niemiecko-polskiej perspektywie”;
  - zorganizowano wizytę delegacji z koreańskiego miasta Chungcheongnam-do, celem omówienia kwestii związanych z realizacją polityk społecznych, a także rozwoju gospodarki wodorowej;
  - zorganizowano wizytę przedstawicieli Instytutu Polskiego w Bukareszcie; tematem spotkania było omówienie możliwości realizacji wspólnych projektów polsko-rumuńskich zwłaszcza w obszarze produktów regionalnych oraz kulturalnych;
  - przyjęto Panią Minister ds. Europejskich i Federalnych, Przedstawicielki Kraju Związkowego Hesja przy Rządzie Federalnym wraz z delegacją parlamentarzystów heskiego Landtagu;
  - współorganizowano konferencję „Ekologia jako trend rozwojowy - odpowiedź państwa, regionu, miasta”, z udziałem przedstawicieli Parlamentu Europejskiego;
  - w ramach nawiązania współpracy z Dolną Saksonią w dziedzinie gospodarki i edukacji zorganizowano wizytę grupy studentów z Uniwersytetu Nauk Stosowanych w Osnabrück (Dolna Saksonia);
  - w ramach współpracy z Ukrainą zorganizowano spotkanie ze studentami z Kazachstanu i Ukrainy studiującymi na PWSZ w Lesznie, zorganizowano udział ukraińskich naukowców w konferencji „Dziedzictwo archeologiczne międzymorza bałtycko-pontyjskiego” połączony z wizytą studyjną badaczy tych ziem oraz przedstawicieli świata nauki z zagranicy. Ponadto zorganizowano spotkanie z delegacją z Ukrainy w ramach projektu „Wspieranie decentralizacji na Ukrainie” DESPRO. Goście z Ukrainy (obwodów Chmielnickiego, Zaporoskiego, Czerkaskiego i Czerniowieckiego) zapoznali się z problematyką strategii rozwoju wdrażanych na poziomie władz regionalnych i lokalnych;
  - zorganizowano spotkanie Marszałka Województwa Wielkopolskiego z grupą młodzieży polonijnej z Argentyny, która przebywała w Wielkopolsce w ramach projektu „Polskie Korzenie”;
  - zorganizowano spotkanie podsumowujące współpracę Izby Rzemieślniczej w Wiesbaden i Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej, w zakresie kształcenia zawodowego;
  - przyjęto przedstawicieli chorwackiej Żupanii Vukovarsko-Srijemskiej oraz mołdawskiego Regionu Rozwoju Północ, którzy zaprezentowali tradycyjną regionalną żywność podczas targów Smaki Regionów;

- współorganizowano Dni Fińskie w Wielkopolsce (we współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z Konsulatem Honorowym Finlandii w Poznaniu), tematem przewodnim spotkań były rozwiązania proekologiczne;
  - w ramach organizacji wizyt za granicą oraz realizacji innych form dwustronnych inicjatyw i projektów współpracy z regionami europejskimi oraz pozaeuropejskimi:
    - włączono Województwo do nieformalnej Koalicji Europejskich Regionów Rolniczych podczas wizyty w Regionie Bretania, podpisano Manifest „Dla uczciwej i zrównoważonej Wspólnej Polityki Rolnej w służbie regionów”, zaktualizowano Plan działania, uczestniczono w targach hodowców SPACE w Rennes;
    - przekazano partnerom z Chorwacji wiedzę na temat współfinansowania z funduszy UE infrastruktury transportowej, w tym kolejowej, uczestniczono w seminarium pn. „Finansowanie rozwoju infrastruktury transportowej, w tym kolejowej z funduszy UE: przykład Województwa Wielkopolskiego”. Zaplanowano warsztaty dla ekspertów z Żupanii Vukovarsko-Srijemskej w Wielkopolsce, by umożliwić im aplikowanie o środki i wdrażanie projektów infrastrukturalnych. Wzięto udział w I. Międzynarodowym Forum Biznesu w Gruzji;
    - Województwo Wielkopolskie uczestniczyło w polsko-ukraińskim projekcie projekt „U-Lead with Europe” (partner projektu Obwód Charkowski);
    - zorganizowano wizytę delegacji przedstawicieli Województwa Wielkopolskiego z udziałem w Korei Południowej w regionie partnerskim Chungcheongnam-do. W ramach wizyt studyjnych odwiedziono m.in.: kompleks przerobu odpadów w Asan Eco Town, ośrodek badań nad bioróżnorodnością Chollip Arboretum w Tean oraz muzeum historii koreańskiej w Cheonan. Delegacja przebywała także w mieście Nonsan, które prowadzi rozmowy o nawiązaniu relacji partnerskich z Miastem i Gminą Krotoszyn;
    - uczestniczono w 5. posiedzeniu Europejskiego Forum Migracji organizowanym przez Komisję Europejską oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w Brukseli;
    - zorganizowano wizytę studyjną o tematyce edukacyjnej (kształcenie zawodowe) w Finlandii;
    - uczestniczono w wizycie studyjnej w gruzińskim regionie Imeretia;
    - współorganizowano wyjazd studyjny do Brandenburgii (Niemcy) Radnych Sejmiku Województwa w zakresie planowania przestrzennego oraz rewitalizacji terenów pokopalnianych ww. kraju związkowym. Ponadto w ramach współpracy z Branderburgią współorganizowano prezentację wystawy „Wypędzeni 1939... Deportacje obywateli polskich z terytoriów wcielonych do Trzeciej Rzeszy“ we Frankfurcie nad Odrą;
    - zaprezentowano Województwo Wielkopolskie podczas Dni Hesji 2019 (Hessentag) w miejscowości Bad Hersfeld. Ponadto zapoznano się z . nowymi technologiami wodorowymi oraz możliwościami współpracy gospodarczej;
    - zorganizowano udział 5 przedstawicieli Wielkopolski w letniej Szkole Pokoju w Monte Sole, w regionie partnerskim Emilia-Romania, tj. w międzynarodowych młodzieżowych warsztatach i debatach na temat kreatywności jako narzędzia walki z dyskryminacją;
    - uczestniczono w konferencji współorganizowanej przez Europejski Komitet Regionów i Dyрекję Generalną Komisji Europejskiej do Spraw Wewnętrznych „Go Local: Supporting Regions, Cities and Rural Areas in Migrants”;
  - w ramach „małych grantów” przyznano dotacje trzem organizacjom:
    - Stowarzyszeniu Polska Akademia Rozwoju na realizację zadania pn. „Przyszłość bez granic – światowe forum młodzieży”, w wydarzeniu wzięło udział ok. 140 osób, w tym m.in. przedstawiciele regionu partnerskiego Wielkopolski – Brandenburgii, w ramach projektu przygotowano m.in. film promujący działania proeuropejskie, zaplanowano dwie wymiany międzynarodowe dla dzieci i młodzieży oraz jedną konferencję;
    - Fundacji Centrum Aktywności Twórczej na realizację zadania pn. „Europa Młodych – moja Europa, mój dom”, wykonano serię 10 szkoleniowych Eurocampów (wzięło w nich udział łącznie 167 uczniów), 2 drzwi otwarte, akcje promocyjne oraz Młodzieżowy Kongres Europejski;
    - Fundacji Poznań-Ille-et-Vilaine na realizację zadania pn. „Realizacja bretońskich wydarzeń w gminach wielkopolskich i w Poznaniu”, w efekcie wygłoszono 2 wykłady, 3 koncerty bretońskiego duetu Outside Duo, wydano 24 numer Gazety Bretońskiej. łącznie w wydarzeniach udział wzięło ok. 530 osób;
  - w zakresie realizowania programu Wielkopolska Akademia Samorządności:

- przedstawiciele Gruzji zostali przeszkoleni m.n. w zakresie planowania i zarządzania strategicznego rozwojem regionalnym, zarządzania operacyjnego ze środków unijnych na podstawie WRPO 2014+ i wdrażania różnych instrumentów finansowych, monitorowania sytuacji społeczno-gospodarczej województwa, rewitalizacji;
- w ramach odbytej delegacji w Brukseli zapoznali się m.in. z funkcjonowaniem Europejskiego Komitetu Regionów (CoR), z inicjatywą Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych na rzecz Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP), a także z działaniami na rzecz Partnerstwa Wschodniego o charakterze lokalnym i regionalnym; z działalnością Parlamentu Europejskiego, Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, a także z inicjatywą PLATFORMA Rady Europejskich Gmin i Powiatów. Stażystki poznały także strategię nowej Komisji Europejskiej (DG COMM) i funkcjonowanie przedstawicielstw regionów w Brukseli na przykładzie Republiki Serbskiej i Województwa Wielkopolskiego;
- wspierano działania promujące sukces polskich kryptologów i ich wkładu w złamanie kodów maszyny szyfrującej „Enigma”, przygotowano wystawy na terenie kraju (w Poznaniu oraz w Rybniku);
- w ramach prowadzenia działalności informacyjnej i wsparcia dla instytucji województwa w zakresie funduszy i polityk unijnych:
  - promowano wspólne inicjatywy i projekty oraz przekazywano informacje z UE dla regionu za pomocą prowadzonego biuletynu informacyjnego i strony internetowej BIWW oraz 3 kont na portalach społecznościowych, na Facebooku „Biuro Wielkopolski w Brukseli” i „Klub Wielkopolan w Brukseli” oraz na Twitterze „Wielkopolska BXL”;
  - wspomagano podmioty administracji samorządowej, partnerów społecznych i gospodarczych z regionu w związku z realizacją projektów w zakresie polityk UE;
- w zakresie współpracy i partnerstw samorządów z samorządami innych krajów oraz umacniania międzyregionalnej współpracy województwa, koordynowano i reprezentowano interesy województwa w europejskich sieciach współpracy:
  - współpracowano z regionami UE w ramach nieoficjalnej koalicji regionów na rzecz przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej (Koalicja Regionów Rolniczych);
  - organizowano wydarzenia oraz brano udział w konferencjach i seminariach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2019; uczestniczono w pracach Europejskiej Platformy Regionów Podmiejskich PURPLE; pracach Europejskiej Sieci Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN; pracach nieformalnej sieci regionów EARLALL;
- w ramach koordynacji prac w Europejskim Komitecie Regionów UE, przygotowywano udział Marszałka Województwa w posiedzeniach, konferencjach i seminariach oraz prace polskiej delegacji;
- w zakresie promocji Województwa w Brukseli i na obszarze Belgii zorganizowano spotkanie Klubu Wielkopolan w Brukseli; obchody 15. lat Polski w UE; wydarzenia w ramach Domu Regionów (Hesji, Nowej Akwitanii i Emilii-Romania), konferencję 15 lat Europejskiego Komitetu Regionów; konferencję „30 lat od upadku muru berlińskiego i 15 lat rozszerzenia UE”; Dzień Św. Marcina – coroczne wydarzenie promujące Wielkopolskę w Brukseli;
- Celem współpracy z uczelniami jest zwiększenie ich udziału w naborach w ramach programu Horyzont 2020.

Szacuje się, że na ww. działania wydano w 2019 roku ponad 677,5 tys. zł

4. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podjętych w 2019 roku

Tab. 6. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego przyjętych w 2019 roku

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
1.	III / 25 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
2.	III / 26 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok.	Zrealizowana
3.	III / 27 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: przyjęcia stanowiska o zaprzestaniu mowy nienawiści poprzez konsekwentną i długofalową edukację społeczną w zakresie powrotu do norm i zasad prowadzenia sporów w przestrzeni publicznej.	Zrealizowana
4.	III / 28 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Miastu Leszno na zadanie w zakresie kultury.	Zrealizowana
5.	III / 29 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miłosław na realizację zadań własnych w zakresie działalności majątkowej, realizowanej w celu upamiętnienia 100. rocznicy Powstania Wielkopolskiego.	Zrealizowana
6.	III / 30 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości pomiędzy Gmina Babiak a Województwem Wielkopolskim.	Zrealizowana
7.	III / 31 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad opracowaniem Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.	Zrealizowana
8.	III / 32 /19	28.01.2019	Uchwała w sprawie wyznaczenia wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
9.	III / 33 / 19	28.01.2019	Uchwała w sprawie przekazania Burmistrzowi Trzemeszna skargi na Marszałka Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
10.	III / 34 / 19	28.01.2019	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji Stowarzyszenia Polski Klub Ekologiczny – Wielkopolska dotyczącej ostatecznego usunięcia z dokumentów planistycznych w drodze uchwały Sejmiku zamiaru realizacji zbiornika wodnego na rzece Lutyni na terenach gmin Dobrzyca i Kotlin.	Zrealizowana
11.	III / 35 / 19	28.01.2019	Uchwała zmieniająca Uchwałę Nr XXI/310/2000 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie utworzenia magazynu samorządowego Województwa Wielkopolskiego pod nazwą „Monitor Wielkopolski”.	Zrealizowana
12.	III / 36 / 19	28.01.2019	Uchwała zmieniająca Uchwałę Nr XXIX/459/2000 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie nadania Statutu Redakcji magazynu „Monitor Wielkopolski”.	Zrealizowana
13.	III / 37 / 19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: wskazania przedstawicieli Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do Wielkopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.	Zrealizowana
14.	III / 38 / 19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: przyjęcia Planu Pracy Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok.	Zrealizowana
15.	III / 39 / 19	28.01.2019	Uchwała w sprawie: przyjęcia Planu Pracy komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
16.	IV / 40 / 19	25.02.2019	Uchwała zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
17.	IV / 41 /19	25.02.2019	Uchwała zmieniającej Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
18.	IV / 42 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na wynajęcie pomieszczeń w trybie bezprzetargowym w budynku położonym w Poznaniu przy al. Niepodległości 16/18.	Zrealizowana
19.	IV / 43 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Skarbu Państwa.	Zrealizowana
20.	IV / 44 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: wysokości i warunków udzielenia bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.	Realizowana na bieżąco
21.	IV / 45 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: wyrażenia zgody na powierzenie zarządzania w zakresie pielęgnacji zieleni przydrożnej drogi wojewódzkiej położonej w granicach administracyjnych Kwilcz, Gminie Kwilcz.	Zrealizowana
22.	IV / 46 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Gnieźnie wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie.	Zrealizowana
23.	IV / 47 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Koninie wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Koninie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
24.	IV / 48 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Ostrowie Wielkopolskim wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowie Wielkopolskim.	Zrealizowana
25.	IV / 49 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych nr 1 w Poznaniu wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Poznaniu.	Zrealizowana
26.	IV / 50 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych nr 2 w Poznaniu wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Poznaniu.	Zrealizowana
27.	IV / 51 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Rawiczu wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Rawiczu.	Zrealizowana
28.	IV / 52 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: zamiaru likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych dla Dorosłych w Złotowie wchodzącej w skład Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Złotowie.	Zrealizowana
29.	IV / 53 /19	25.02.2019	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie: powołania Rady Społecznej działającej przy samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Śremie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
30.	IV / 54 /19	25.02.2019	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie: nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
31.	IV / 55 /19	25.02.2019	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie: nadania statutu Wojewódzkiemu Specjalistycznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.	Zrealizowana
32.	IV / 56 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: przyjęcia stanowiska dotyczącego projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.	Zrealizowana
33.	IV / 57 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: rozpatrzenia petycji dotyczącej wprowadzenia mechanizmów zapobiegających kumoterstwu w świecie artystycznym.	Zrealizowana
34.	IV / 58 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: powołania Społecznej Rady Programowej magazynu samorządowego „Monitor Wielkopolski”.	Zrealizowana
35.	IV / 59 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
36.	IV / 60 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: uzupełnienia planu pracy Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
37.	IV / 61 /19	25.02.2019	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
38.	IV / 62 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczącego braku wsparcia finansowego z budżetu państwa na zadania realizowane w obszarze ochrony powietrza w szczególności programu „Czyste powietrze”.	Zrealizowana
39.	IV / 63 /19	25.02.2019	Uchwała w sprawie: przyjęcia aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym, w zakresie wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów.	Zrealizowana
40.	V / 64 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
41.	V / 65 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
42.	V / 66 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie: zaciągnięcia pożyczki ze środków zwrotnych inżynierii finansowej w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach WRPO na lata 2007-2013 w Banku Gospodarstwa Krajowego na dofinansowanie przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem”.	W trakcie realizacji
43.	V / 67 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2019 roku.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
44.	V / 68 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Wielkopolskie Miastu Poznań.	W trakcie realizacji
45.	V / 69 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu na działalność bieżącą Europejskiego Centrum Solidarności.	Zrealizowana
46.	V / 70 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.	Zrealizowana
47.	V / 71 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: w sprawie oceny sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2018 roku.	Zrealizowana
48.	V / 72 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawę maku i konopi włóknistych na terenie województwa wielkopolskiego w 2019 roku oraz rejonizacji tych upraw.	Zrealizowana
49.	V / 73 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie: uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019”.	Realizowana na bieżąco do 31.05.2020 r.
50.	V / 74 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Zakładowi Opiekuńczo – Leczniczemu w Śremie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
51.	V / 75 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia zmiany w Regulaminie Rady Społecznej działającej przy SPZOZ Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie.	Zrealizowana
52.	V / 76 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy SPZOZ Wielkopolskim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu.	Zrealizowana
53.	V / 77 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych "Dziekanka" im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana
54.	V / 78 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Psychiatrycznego Willa II i Ordynatora Oddziału Psychiatrycznego im. Mazurkiewicza Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. O. Bielawskiego w Kościanie.	Zrealizowana
55.	V / 79 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. leczenia Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” im. A. Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
56.	V / 80 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Rehabilitacji Neurologicznej i Rehabilitacji Ogólnoustrojowej Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” im. A. Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana
57.	V / 81 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa.	Zrealizowana
58.	V / 82 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
59.	V / 83 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowiska: Ordynatora Oddziału Psychiatrycznego Willa IV i Ordynatora Oddziału Psychiatrycznego Willa VI Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.	Zrealizowana
60.	V / 84 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.	Zrealizowana
61.	V / 85 /19	25.03.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
62.	VI / 86 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
63.	VI / 87 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
64.	VI / 88 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Poznańskiemu.	Zrealizowana
65.	VI / 89 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
66.	VI / 90 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (Dział 630 „Turystyka”).	Zrealizowana
67.	VI / 91 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
68.	VI / 92 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: określenia zadań, na które w 2019 roku przeznaczają się środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazane samorządowi województwa.	Zrealizowana
69.	VI / 93 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Powiatowi Ostrzeszowskiemu - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Książenicach.	Zrealizowana
70.	VI / 94 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Żerków - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Żerkowie.	Zrealizowana
71.	VI / 95 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Mieścisko - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Gołaszewie.	Zrealizowana
72.	VI / 96 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Lisków - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Swobodzie.	Zrealizowana
73.	VI / 97 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Koźmin Wielkopolski - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Koźminie Wielkopolskim.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
74.	VI / 98 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przez Województwo Wielkopolskie Gminie Borek Wielkopolski - organizatorowi Zakładu Aktywności Zawodowej w Leonowie.	Zrealizowana
75.	VI / 99 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Obserwacyjno - Zakaźnego Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.	Zrealizowana
76.	VI / 100 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespólnemu im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
77.	VI / 101 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przekazania zgodnie z właściwością rzeczową petycji w sprawie odwołania dwóch pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu z zajmowanych stanowisk.	Zrealizowana
78.	VI / 102 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego wobec braku podjęcia adekwatnych działań Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na strajk w oświacie.	Zrealizowana
79.	VI / 103 /19	29.04.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie jubileuszu 15 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
80.	VII / 104 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wotum zaufania.	Zrealizowana
81.	VII / 105 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Wielkopolskiego za rok 2018.	Zrealizowana
82.	VII / 106 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: absolutorium dla Zarządu Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
83.	VII / 107 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
84.	VII / 108 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
85.	VII / 109 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie: zaciągnięcia pożyczki ze środków zwrotnych inżynierii finansowej w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach WRPO na lata 2007-2013 w Banku Gospodarstwa Krajowego na dofinansowanie przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem”.	W trakcie realizacji

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
86.	VII / 110 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka")	Zrealizowana
87.	VII / 111 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania remontowe (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
88.	VII / 112 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Ujście w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadanie inwestycyjne (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
89.	VII / 113 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Miastu Ostrów Wielkopolski w ramach naboru wniosków na dofinansowanie zadań z zakresu infrastruktury lekkoatletycznej (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
90.	VII / 114 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	Zrealizowana
91.	VII / 115 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Gnieźnieńskiemu, Powiatowi Pilskiemu, Powiatowi Śródkiemu oraz Miastu i Gminie Śmigiel.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
92.	VII / 116 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie utworzenia Szkoły Policealnej we Wrześni.	Zrealizowana
93.	VII / 117 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie utworzenia Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych we Wrześni.	Zrealizowana
94.	VII / 118 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zmiany nazwy Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Ustawicznego we Wrześni.	Zrealizowana
95.	VII / 119 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie utworzenia zespołu - Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Wrześni.	Zrealizowana
96.	VII / 120 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Gnieźnie.	Zrealizowana
97.	VII / 121 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Koninie oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Koninie.	Zrealizowana
98.	VII / 122 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowie Wielkopolskim oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Ostrowie Wielkopolskim.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
99.	VII / 123 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Poznaniu oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych nr 1 w Poznaniu.	Zrealizowana
100.	VII / 124 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Poznaniu oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych nr 2 w Poznaniu.	Zrealizowana
101.	VII / 125 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Rawiczu oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych i Medycznych dla Dorosłych w Rawiczu.	Zrealizowana
102.	VII / 126 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyłączenia z Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Złotowie oraz likwidacji Policealnej Szkoły Służb Społecznych dla Dorosłych w Złotowie.	Zrealizowana
103.	VII / 127 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotycząca przyjęcia stanowiska w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
104.	VII / 128 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Spółki Koleje Wielkopolskie Sp. z o. o. w zakresie naruszenia terminu udzielenia odpowiedzi na pismo skarżącego, stanowiące uzupełnienie złożonej reklamacji.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
105.	VII / 129 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w kwestii zagrożeń dla rolnictwa wobec pogarszającej się sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych.	Zrealizowana
106.	VII / 130 /19	27.05.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu - instytucji kultury, dla której organizatorem jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
107.	VIII / 131 /19	03.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego inicjatywy Sprawiedliwej Transformacji w Regionie Wielkopolski Wschodniej.	Zrealizowana
108.	IX / 132 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczącego 30. rocznicy pierwszych częściowo wolnych wyborów, które odbyły się 4 czerwca 1989.	Zrealizowana
109.	IX / 133 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
110.	IX / 134 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
111.	IX / 135 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej województwa wielkopolskiego za rok 2018 w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
112.	IX / 136 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie nagród za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym i krajowym współzawodnictwie sportowym oraz za szczególne zasługi dla sportu.	Zrealizowana
113.	IX / 137 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniającej uchwałę Nr VI/85/11 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych.	Realizowana na bieżąco do 31.08.2020
114.	IX / 138 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania remontowe (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
115.	IX / 139 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania inwestycyjne (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
116.	IX / 140 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie gruntu w trybie bezprzetargowym położonego w Kowanówku.	Zrealizowana
117.	IX / 141 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Gminy Brzeziny.	W trakcie realizacji
118.	IX / 142 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia zgody na dokonanie darowizny na rzecz Gminy Komorniki.	W trakcie realizacji

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
119.	IX / 143 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach IX edycji konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”.	Zrealizowana
120.	IX / 144 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	Zrealizowana
121.	IX / 145 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Wielkopolskie innym jednostkom samorządu terytorialnego i zawarcia w tej sprawie umów.	W trakcie realizacji
122.	IX / 146 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczącego wzrostu wynagrodzeń dla pozostałych grup zawodów medycznych, które nie zostały objęte regulacjami przez Ministerstwo Zdrowia.	Zrealizowana
123.	IX / 147 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
124.	IX / 148 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Centrum Rehabilitacji im. prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
125.	IX / 149 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.	Zrealizowana
126.	IX / 150 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie.	Zrealizowana
127.	IX / 151 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.	Zrealizowana
128.	IX / 152 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.	Zrealizowana
129.	IX / 153 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Poznańskim Ośrodku Zdrowia Psychicznego w Poznaniu.	Zrealizowana
130.	IX / 154 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
131.	IX / 155 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.	Zrealizowana
132.	IX / 156 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
133.	IX / 157 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
134.	IX / 158 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana
135.	IX / 159 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu.	Zrealizowana
136.	IX / 160 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.	Zrealizowana
137.	IX / 161 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Ośrodku Reumatologicznym w Śremie.	Zrealizowana
138.	IX / 162 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Śremie.	Zrealizowana
139.	IX / 163 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Wielkopolskim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu.	Zrealizowana
140.	IX / 164 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны na terenie województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
141.	IX / 165 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10, PM 2,5 oraz B(a)P dla strefy miasto Kalisz, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłów”.	W trakcie realizacji
142.	IX / 166 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”.	W trakcie realizacji
143.	IX / 167 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy miasto Kalisz”.	W trakcie realizacji
144.	IX / 168 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej”.	W trakcie realizacji
145.	IX / 169 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin - granica województwa)”.	Zakończona (uchwalono dokument ostateczny)
146.	IX / 170 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna”.	Zakończona (uchwalono dokument ostateczny)
147.	IX / 171 /19	24.06.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina”.	Zakończona (uchwalono dokument ostateczny)

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
148.	X / 172 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczącego nadania imienia Stefana Mikołajczaka Sali Posiedzeń nr I Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.	Zrealizowana
149.	X / 173 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
150.	X / 174 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
151.	X / 175 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Województwa Wielkopolskiego za 2019 r. i 2020 r.	W trakcie realizacji
152.	X / 176 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2019 roku.	Zrealizowana
153.	X / 177 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na wniesienie przez Województwo Wielkopolskie do spółki działającej pod firmą Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie wkładu niepieniężnego na pokrycie akcji obejmowanych w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
154.	X / 178 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Kamieniec.	Zrealizowana
155.	X / 179 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej gminie Zbąszyń, na zadanie w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	Zrealizowana
156.	X / 180 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Poznań na zadanie z zakresu kultury.	Zrealizowana
157.	X / 181 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania remontowe (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
158.	X / 182 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Miejskiej Wągrowiec w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadanie inwestycyjne (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana
159.	X / 183 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Rawickiemu w ramach naboru wniosków na dofinansowanie zadań z zakresu infrastruktury lekkoatletycznej (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
160.	X / 184 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").	Zrealizowana
161.	X / 185 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
162.	X / 186 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
163.	X / 187 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Pracy Rady Społecznej działającej przy Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu.	Zrealizowana
164.	X / 188 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: określenia zasad rozliczania tygodniowego wymiaru zajęć nauczycieli, rozmiaru i zasad udzielania zniżek od tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli, w tym nauczycieli szkół zaocznych, pedagogów, psychologów oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w kształceniu zaocznym.	Zrealizowana
165.	X / 189 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia Programu „Wielkopolska Karta Rodziny”.	W trakcie realizacji
166.	X / 190 /19	15.07.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Uczczenia Pamięci Ofiar w 76. Rocznicę Zbrodni Wołyńskiej.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
167.	XI / 191 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
168.	XI / 192 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
169.	XI / 193 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
170.	XI / 194 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie: zaciągnięcia pożyczki ze środków zwrotnych inżynierii finansowej w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach WRPO na lata 2007-2013 w Banku Gospodarstwa Krajowego na dofinansowanie przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (szpitala pediatrycznego) wraz z jego wyposażeniem”.	W trakcie realizacji
171.	XI / 195 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.	W trakcie realizacji
172.	XI / 196 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę nr VI/89/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
173.	XI / 197 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Zaniemyśl, na zadanie w zakresie bezpieczeństwa publicznego.	Zrealizowana
174.	XI / 198 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie przez Województwo Wielkopolskie do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Koleje Wielkopolskie Sp. z o. o. wkładu niepieniężnego na pokrycie udziałów obejmowanych w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.	W trakcie realizacji
175.	XI / 199 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: umorzenia należności cywilnoprawnej przypadającej Województwu Wielkopolskiemu od Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Uslugowego „ANZUS” Błażej Rusin.	Zrealizowana
176.	XI / 200 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: rozpatrzenia wniosku Pani Marleny Gręzickiej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe MADOMIX o umorzenie należności cywilnoprawnej przypadającej Województwu Wielkopolskiemu.	Zrealizowana
177.	XI / 201 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę nr XXXIII/840/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 roku w sprawie: gromadzenia na wydzielonym rachunku dochodów przez samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.	Zrealizowana
178.	XI / 202 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 „Turystyka).	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
179.	XI / 203 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania remontowe (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
180.	XI / 204 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania inwestycyjne (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
181.	XI / 205 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę Nr VI/86/11 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie nagród za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym i krajowym współzawodnictwie sportowym oraz za szczególne zasługi dla sportu.	Zrealizowana
182.	XI / 206 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę Nr VI/85/11 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych.	Realizowana na bieżąco do 31.08.2020
183.	XI / 207 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie udzielenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej na nieruchomości położonej w Pile, przy al. Wojska Polskiego 49A.	Zrealizowana
184.	XI / 208 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: powierzenia Gminie Koźmin Wielkopolski zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej nr 438 na czas realizacji inwestycji.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
185.	XI / 209 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Wielkopolskiemu Centrum Medycyny Pracy.	Zrealizowana
186.	XI / 210 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej - Curie w Poznaniu.	Zrealizowana
187.	XI / 211 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyznaczenia przedstawicieli podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Rozwoju, Usług i Innowacji Medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
188.	XI / 212 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowiska: Ordynatora Oddziału Neurochirurgicznego i Ordynatora Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.	Zrealizowana
189.	XI / 213 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum Specjalnego w Cerekwicy Nowej funkcjonującego w ramach Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
190.	XI / 214 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stwierdzenia przekształcenia trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące Specjalne funkcjonujące w ramach Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej.	Zrealizowana
191.	XI / 215 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stwierdzenia przekształcenia trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące funkcjonujące w ramach Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance.	Zrealizowana
192.	XI / 216 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum w pięcioletnie Technikum funkcjonujące w ramach Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance.	Zrealizowana
193.	XI / 217 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie likwidacji Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu.	Realizowana na bieżąco
194.	XI / 218 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przekazania Ministrowi Środowiska skargi na Marszałka Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
195.	XI / 219 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie skargi na niewłaściwe zachowanie Radnego Województwa Wielkopolskiego Pana Roberta Popkowskiego.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
196.	XI / 220 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 26 lipca 2019 r. Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta na Zarząd Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, w przedmiocie nieumiejętnego wdrażania programów europejskich, powierzonych do zarządzania Krzysztofowi Grabowskiemu na terenie Wielkopolski.	Zrealizowana
197.	XI / 221 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 30 lipca 2019 r. Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta na Zarząd Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, w związku z wdrożeniem Programu Operacyjnego "Rybacktwo i Morze".	Zrealizowana
198.	XI / 222 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
199.	XI / 223 /19	30.09.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach VII edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”.	Zrealizowana
200.	XII / 224 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
201.	XII / 225 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
202.	XII / 226 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie kryteriów ustalania dla samorządów powiatowych kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań.	Zrealizowana
203.	XII / 227 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Gminie Łobżenica w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadanie remontowe (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
204.	XII / 228 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach Programu "Szatnia na Medal" na zadania inwestycyjne (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).	W trakcie realizacji
205.	XII / 229 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przekazania przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 „Turystyka”).	Zrealizowana
206.	XII / 230 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia „Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020”.	Realizowana na bieżąco do 31.05.2021 r.

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
207.	XII / 231 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę w sprawie: uchwalenia Wieloletniego Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2019-2023”.	Realizowana na bieżąco do 31.05.2024 r.
208.	XII / 232 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa).	W trakcie realizacji
209.	XII / 233 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna.	W trakcie realizacji
210.	XII / 234 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina.	W trakcie realizacji
211.	XII / 235 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania Statutu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu.	Zrealizowana
212.	XII / 236 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania Statutu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu.	Zrealizowana
213.	XII / 237 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile.	Zrealizowana
214.	XII / 238 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie.	Zrealizowana
215.	XII / 239 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: nadania Statutu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
216.	XII / 240 /19	28.10.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
217.	XIII / 241 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
218.	XIII / 242 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
219.	XIII / 243 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie pozbawienia na terenie miasta Ostrów Wielkopolski powiat ostrowski kategorii drogi wojewódzkiej, drogi wojewódzkiej nr 490 o przebiegu: Droga 11/Węzeł Ostrów Wielkopolski Wschód/ - Ostrów Wielkopolski - Przygodzice - Droga S11 na odcinku Droga 11/Węzeł Ostrów Wielkopolski Wschód/ - Ostrów Wielkopolski - granica miasta.	Zrealizowana
220.	XIII / 244 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg wojewódzkich na terenie województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana
221.	XIII / 245 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie w sprawie czasowego powierzenia Województwu Lubuskiemu części zadania Województwa Wielkopolskiego w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej.	W trakcie realizacji

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
222.	XIII / 246 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Pracy Rady Społecznej działającej przy Poznańskim Ośrodku Zdrowia Psychicznego w Poznaniu.	Zrealizowana
223.	XIII / 247 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Pracy Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Oskara Bielawskiego w Kościanie.	Zrealizowana
224.	XIII / 248 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
225.	XIII / 249 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Poznańskiemu Ośrodkowi Zdrowia Psychicznego w Poznaniu.	Zrealizowana
226.	XIII / 250 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Specjalistycznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.	Zrealizowana
227.	XIII / 251 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów w Poznaniu.	Zrealizowana
228.	XIII / 252 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Pracy Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie.	Zrealizowana
229.	XIII / 253 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie Rady Społecznej Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
230.	XIII / 254 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
231.	XIII / 255 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które w 2019 roku przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazane samorządowi województwa.	Zrealizowana
232.	XIII / 256 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego.	Zrealizowana
233.	XIII / 257 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Kamionki.	Zrealizowana
234.	XIII / 258 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego.	Zrealizowana
235.	XIII / 259 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie wprowadzenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów.	Zrealizowana
236.	XIII / 260 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wskazania przedstawicieli Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do Wielkopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.	Zrealizowana
237.	XIII / 261 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
238.	XIII / 262 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyboru Przewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
239.	XIII / 263 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
240.	XIII / 264 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
241.	XIII / 265 /19	25.11.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie upoważnienia Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego do dokonywania w stosunku do Przewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego czynności związanych z poleceniem wyjazdu służbowego.	Zrealizowana
242.	XIV/266/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/26/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na rok 2019.	Zrealizowana
243.	XIV/267/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca Uchwałę Nr III/25/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2019 rok i lata następne.	Zrealizowana w zakresie przedsięwzięć zaplanowanych na 2019 r.
244.	XIV/268/19	20.12.2019	Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie: emisji obligacji Województwa Wielkopolskiego.	W trakcie realizacji
245.	XIV/269/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2020 rok i lata następne.	W trakcie realizacji

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
246.	XIV/270/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2020 rok.	W trakcie realizacji
247.	XIV/271/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę Nr III/31/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030.	Zrealizowana
248.	XIV/272/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Miastu Leszno na zadanie w zakresie kultury.	W trakcie realizacji
249.	XIV/273/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: udzielenia pomocy finansowej Gminie Zakrzewo na zadania z zakresu kultury.	W trakcie realizacji
250.	XIV/274/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg wojewódzkich na terenie województwa wielkopolskiego.	Zrealizowana
251.	XIV/275/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: uchwalenia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2020 – 2024.	Realizowana na bieżąco do 2024 r.
252.	XIV/276/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Wewnętrzny Psychosomatyczny Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. A. Piotrowskiego w Gnieźnie.	Zrealizowana

L.p.	Nr uchwały	Data	Uchwała dotyczy:	Informacja o przebiegu realizacji uchwały
253.	XIV/277/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa zmieniającej uchwałę w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu im. Ludwika Perzyny w Kaliszu.	Zrealizowana
254.	XIV/278/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w kwestii utworzenia przez Ministra Zdrowia Zespołu do spraw opracowania strategii protonoterapii w Polsce.	Zrealizowana
255.	XIV/279/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Poznaniu.	Zrealizowana
256.	XIV/280/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia Planu Pracy Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na 2020 rok.	Zrealizowana
257.	XIV/281/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie: przyjęcia Planu Pracy komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego na rok 2020.	Zrealizowana
258.	XIV/282/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru przewodniczących i wiceprzewodniczących komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
259.	XIV/283/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.	Zrealizowana
260.	XIV/284/19	20.12.2019	Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie przyjęcia apelu w sprawie działań rządu RP w zakresie zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń.	Zrealizowana

Spis rycin

Ryc. 1. Przyrost naturalny.....	6
Ryc. 2. Uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu.....	7
Ryc. 3. Uczniowie szkół ponadpodstawowych	7
Ryc. 4. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej.....	7
Ryc. 5. Przeciętny miesięczny dochód	8
Ryc. 6. Zasięg ubóstwa	8
Ryc. 7. Zgony z powodu nowotworów	9
Ryc. 8. Zgony z powodu chorób układu krążenia	9
Ryc. 9. Organizacja pozarządowe	9
Ryc. 10. Produkt krajowy brutto.....	10
Ryc. 11. Osoby pracujące.....	11
Ryc. 12. Stopa bezrobocia	11
Ryc. 13. Wskaźnik przedsiębiorczości.....	12
Ryc. 14. Nakłady inwestycyjne	13
Ryc. 15. Produkcja rolnicza.....	13
Ryc. 16. Zebrane zmieszane odpady komunalne	14
Ryc. 17. Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest.....	15
Ryc. 18. Rozkład stężeń średniorocznych ozonu	16
Ryc. 19. Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM _{2,5}	16
Ryc. 20. Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM ₁₀	16
Ryc. 21. Energia elektryczna	17
Ryc. 22. Odnawialne źródła energii.....	17
Ryc. 23. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich	18
Ryc. 24. Zarejestrowane samochody osobowe	18
Ryc. 25. Przewozy pasażerów transportem kolejowym	19
Ryc. 26. Transport lotniczy pasażerski.....	19
Ryc. 27. Transport samochodowy towarowy	20
Ryc. 28. Drogi rowerowe	20
Ryc. 29. Sieć szerokopasmowa w przedsiębiorstwach.....	21
Ryc. 30. Tematyczne uporządkowanie dokumentów wykonawczych SRWW	24
Ryc. 31. Relacje obsługiwane przez Koleje Wielkopolskie i Polregio – rozkład jazdy 2018/2019	70
Ryc. 32. Zasięg stref kolejowych obowiązujący od 15.12.2019 r. – schemat.....	71
Ryc. 33. Umowy (wartość dofinansowania UE w mln PLN) stan na koniec 2018 i 2019 roku - porównanie	74
Ryc. 34. Wnioski o płatność (wartość dofinansowania UE w mln PLN) stan na koniec 2018 i 2019 roku - porównanie	74
Ryc. 35. Postęp finansowy WRPO 2014+ (wartość dofinansowania UE w mln PLN) narastająco stan na 31 grudnia 2019 roku wraz z % wykorzystania alokacji	74
Ryc. 36. Wartość podpisanych umów (dofinansowanie UE w mln PLN) wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe	75
Ryc. 37. Wartość dofinansowania UE (mln PLN) we wnioskach o płatność wraz z % wykorzystania alokacji w podziale na osie priorytetowe	75
Ryc. 38. Procentowy rozkład projektów wg rodzajów beneficjentów na podstawie liczby realizowanych projektów	76
Ryc. 39. Procentowy rozkład projektów wg wartości otrzymanego wsparcia UE dla beneficjentów (mln PLN)	76

Ryc. 40. Kwota zawartych umów i środków przekazanych ostatecznym odbiorcom w ramach Instrumentów Finansowych (dofinansowanie UE w mln PLN)	77
Ryc. 41. Procentowy rozkład udzielonego wsparcia w ramach Instrumentów Finansowych wg wartości umów	77
Ryc. 42. Rozkład rodzajów Instrumentów Finansowych na podstawie zawartych umów	77
Ryc. 43. Procentowy rozkład wykorzystania alokacji we wszystkich RPO wg umów	78
Ryc. 44. Procentowy rozkład wykorzystania alokacji UE we wszystkich RPO wg wniosków o płatność	78
Ryc. 45. Wskaźnik finansowy RW całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych % realizacji wartości docelowej (2023)	79
Ryc. 46. Realizacja Strategii ZIT na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%)	80
Ryc. 47. Realizacja MT OSI na podstawie umów i wniosków o płatność wartość dofinansowania UE (%).....	80

Spis tabel

Tab. 1. Dokumenty strategiczne SRWW realizowane w 2019 roku	21
Tab. 2. Dokumenty operacyjne SRWW realizowane w 2019 roku	22
Tab. 3. Postęp finansowy WRPO 2014+ (kwota dofinansowania UE w PLN) narastająco stan na 31 grudnia 2019 roku i w 2019 roku	74
Tab. 4. Postęp finansowy w projektach PO WER dla Wielkopolski (narastająco do 31.12.2019 r.)	81
Tab. 5. Limity w ramach PROW 2014-2020 dla Wielkopolski	82
Tab. 6. Wykonanie uchwał Sejmiku Województwa Wielkopolskiego przyjętych w 2019 roku	91